

Jaarverantwoording 2023

Stichting Bartiméus Onderwijs

INHOUDSOPGAVE

Pagina

1	Jaarverslag	1
1.a	Bestuursverslag	2
1.b	Verslag van de raad van toezicht	135
2	Jaarrekening	154
2.1	Balans per 31 december 2023	155
2.2	Winst- en verliesrekening over 2023	157
2.3	Kasstroomoverzicht over 2023	158
2.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	159
2.5	Toelichting op de balans per 31 december 2023	165
2.7	Toelichting op de winst- en verliesrekening over 2023	171
2.8	Vaststelling en goedkeuring	176
3	Overige gegevens	177
3.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	178
3.2	Nevenvestigingen	178
3.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	179

1 JAARVERSLAG

Bartiméus :

Jaardocument

Bartiméus 2023

Bestuursverslag

Bartiméus

Onderwijs

Vastgesteld door rvb op 01-05-2024

Goedgekeurd door rvt op 23-05-2024

Zeist, 1 mei 2024

Inhoudsopgave

Inleiding	5
1. De instelling	6
1.1. Profiel	6
1.2. Organisatie	11
2. Verantwoording beleid	19
2.1. Onderwijs & kwaliteit	20
2.2. Personeel & professionalisering	48
2.3. Huisvesting & facilitair	56
2.4. Financieel beleid	59
2.5. Continuïteitsparagraaf	62
3. Verantwoording financiën	67
3.1. Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	67
3.2. Staat van baten en lasten & balans	69
3.3. Financiële positie	72
Bijlage 1 - Organogram Bartiméus	75
Bijlage 2 - Managementstatuut Bartiméus Onderwijs	76
Inhoudsopgave Managementstatuut	76
Inleiding	77
Artikel 1 Begripsomschrijving	78
Artikel 2 Status en werkingsduur van het managementstatuut	79
Artikel 3 De raad van bestuur; taken en bevoegdheden	79
Artikel 4 De manager Kind & Jeugd, primair verantwoordelijk voor het onderwijs; taken en bevoegdheden	81
Artikel 5 De schoolleider; taken en bevoegdheden	84
Artikel 6 Managementteam Kind & Jeugd	85
Artikel 7 Regeling toedeling, bestemming en aanwending van de bekostiging	85
Artikel 8 Schorsing en vernietiging van besluiten	86
Artikel 9 Vaststelling, wijziging en slotbepalingen	87
Bijlage 1 RASCI-tabel Kind & Jeugd Onderwijs	88

Bijlage 3 - Jaarverslag Medezeggenschapsraad 2023	92
Bijlage 4 - Uitstroom en bestendinging 2022-2023	94
4.1. Bosschool Doorn - SO	95
4.2. Bosschool Doorn - VSO	96
4.3. SO Lochem	97
4.4. SO Zeist	98
4.5. Bartiméus College (VSO Zeist)	99
Bijlage 5 - Treasurystatuut	102
Inleiding	103
1. Organisatie treasury	105
1.1 Doelstellingen van treasury	105
1.2 Treasurybeleid	105
1.3 Treasuryjaarplan	107
1.4 Randvoorwaarden	108
1.5 Begripsbepaling	108
2. Treasury-activiteiten	109
2.1 Financiering	109
2.2 Cashmanagement	111
2.3 Risicomanagement	113
3. Organisatie treasuryfunctie	117
3.1 Plaats in de organisatie	117
3.2 Verantwoordelijkheden en taken per functie	118
3.3 Informatievoorziening	123
4. Administratieve organisatie en investor relations	125
4.1 Administratieve organisatie	125
4.2 Investor Relations	126
BIJLAGE 1 VERKLARENDE WOORDENLIJST TREASURY	127
Bijlage 6 - Afkortingen en verwijzingen	132
6.1 Afkortingen	132
6.2 Verwijzingen	133

Inleiding

Het bestuursverslag vormt samen met de jaarrekening het jaarverslag van het bestuur. Bartiméus hanteert voor het opstellen van het bestuursverslag het format bestuursverslag van de PO-raad (versie 2023). Het format geeft een volledig, maar bondig kader. Het helpt om de doelen van het afgelopen jaar eenvoudig te evalueren.

De belangrijkste functie van het bestuursverslag is verantwoorden: het verslag is onderdeel van de eigen verantwoordingscyclus. Dit maakt de eigen raad van bestuur, de scholen, de ambulante onderwijskundige begeleiding (AOB), de raad van toezicht en de medezeggenschap tot de belangrijkste doelgroepen.

Scherpere keuzes in het format hebben als resultaat een duidelijker verslag. Met daarin alle onderdelen waarover volgens de wet verantwoord moet worden. Het eerste hoofdstuk bevat generieke informatie over het bestuur van de instelling. Het tweede hoofdstuk blikt terug op de resultaten van het beleid van het verslagjaar. Het derde hoofdstuk bevat een toelichting op de financiële situatie van het onderwijs.

Iedereen in Nederland die slechtziend of blind is moet het leven kunnen leiden dat bij hem of haar past. Dat is de missie van Bartiméus. Ook in 2023 gaven onze vakmensen les of ondersteunden zij leerlingen vanuit onze kernwaarden: mensgericht, deskundig, vooruitstrevend en deskundig. Alleen in gezamenlijkheid zijn en blijven wij in staat om tot passende antwoorden te komen op de vragen die leerlingen en/of hun ouder(s)/verzorger(s) aan ons stellen.

We wensen de lezer veel leesplezier toe.

raad van bestuur
Julianne Meijers
Jan Naaktgeboren

Zeist, 1 mei 2024

1. De instelling

Dit hoofdstuk bevat de profielschets van de instelling. Hoe ziet de organisatie eruit? Waar staat de instelling voor en wat zijn de kernactiviteiten van stichting Bartiméus Onderwijs?

1.1. Profiel

1.1.1. Missie, identiteit, visie en overige kaders

Onze missie¹: waar we voor staan	<p>Iedereen in Nederland die slechtziend of blind is moet het leven kunnen leiden dat bij hem of haar past. We zijn er voor mensen met een visuele beperking en iedereen die persoonlijk of professioneel bij hen betrokken is.</p> <p>Het gaat niet om hoeveel procent je ziet. Het gaat om hoeveel procent je leeft. Bartiméus, 100% leven.</p>
Onze identiteit: christelijke waarden als inspiratiebron	<ul style="list-style-type: none">• Christelijke waarden als barmhartigheid, dankbaarheid, gelijkwaardigheid, wederkerigheid, gemeenschapszin, solidariteit, verbinding, compassie en zorg voor de schepping maken ons werk betekenisvol;• De mens in relatie tot zijn/haar medemens staat centraal. Ieder mens is uniek en mag er zijn met zijn/haar persoonlijke eigenschappen en overtuigingen;• Wij stellen ons open op en zetten ons in voor iedereen die de christelijke levenswaarden respecteert en ernaar handelt. Wij respecteren ieders levens- of geloofsovertuiging en handelen hiernaar vanuit naastenliefde;• Vorm en inhoud geven aan onze christelijke waarden, vraagt responsief zijn naar elkaar en een permanente, open dialoog. Wij oordelen en veroordelen niet.
Onze identiteit: kernwaarden als uitgangspunt	<p>Bartiméus heeft vier kernwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none">• mensgericht;• deskundig;• vooruitstrevend;• ondernemend.
Onze visie: waar we voor gaan	<p>We zorgen er samen voor dat Bartiméus dé expertiseorganisatie in Nederland kan zijn op het gebied van leven, leren en werken met slechtziendheid of blindheid en eventueel bijkomende beperkingen/problematiek.</p>

¹ Deze missie delen wij grotendeels met het Bartiméus Fonds (zie 1.2.5).

B:

	<p>Wij realiseren een integraal en persoonsgericht aanbod, dat aansluit op de vraag en behoefte van het kind of de jongere in zijn of haar context. Met ons onderwijs en onze ambulante onderwijskundige begeleiding (AOB) willen wij leerlingen die slechtziend of blind zijn zo goed mogelijk toerusten voor participatie, nu en in de toekomst.</p> <p>Participatie = ik doe mee aan mijn samenleving vanuit mijn talenten en mogelijkheden. Autonomie is daarbij van belang: zelf keuzes kunnen maken binnen de mogelijkheden die je hebt.</p> <p>We bereiden al onze leerlingen optimaal voor op 'De Volgende Stap' (waar je heengaat na deze schoolperiode), en hanteren daarbij de volgende richtinggevende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none">• Wat moeten onze leerlingen aan het eind van de schoolperiode kennen en kunnen?• Wat zijn de kritische succesfactoren voor succesvolle participatie in de klas, de maatschappij en uiteindelijk met betrekking tot het vinden en behouden van een (bij)baan?
Ons onderwijs- en begeleidingsconcept: De vijf bouwstenen	<p>Ons onderwijs- en begeleidingsconcept heeft de volgende vijf bouwstenen:</p> <ul style="list-style-type: none">• wij kennen je en dagen je uit tot leren naar vermogen;• wij creëren een balans tussen uitdaging en veiligheid voor je;• wij ondersteunen je bij het ontwikkelen van een reëel zelfbeeld;• wij vergroten je wereld;• wij maken informatie toegankelijk voor je. <p>Deze bouwstenen zijn specifiek afgestemd op de behoeften van leerlingen die slechtziend of blind zijn - met eventuele bijkomende beperkingen/problematiek - en geven richting aan het handelen van onze professionals in de scholen en in de AOB en alle andere medewerkers die bij deze leerlingen betrokken zijn.</p>

1.1.2. Kernactiviteiten

Het speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs aan leerlingen met een visuele of visueel meervoudige beperking is geregeld in de Wet op de Expertisecentra (WEC). Bartiméus Onderwijs is, zoals dat in de WEC genoemd wordt, een 'instelling'. Instellingen zoals de WEC die definieert zijn alleen te vinden in cluster 1 (onderwijs aan visueel gehandicapte kinderen dan wel meervoudig gehandicapte kinderen met deze handicap) en cluster 2 (onderwijs aan dove kinderen, slechthorende kinderen en kinderen met ernstige spraakmoeilijkheden dan wel meervoudig gehandicapte kinderen met een van deze handicaps).

Als expertisecentrum heeft de instelling Bartiméus Onderwijs drie hoofdtaken (WEC artikel 9, lid 1):

- het bieden van speciaal onderwijs (so) of voortgezet speciaal onderwijs (vso) aan leerlingen van 4 tot 20 jaar met een visuele of visueel meervoudige beperking op de scholen van Bartiméus;
- het bieden van ambulante onderwijskundige begeleiding (AOB) aan leerlingen met een visuele of visueel meervoudige beperking die thuisnabij onderwijs volgen en het ondersteunen van de scholen van deze leerlingen;
- het verzorgen van onderwijsondersteunende activiteiten zoals:
 - geven van [trainingen aan onderwijsprofessionals](#), leerlingen en ouders²;
 - uitvoeren van [oogheelkundig](#), didactisch en psychologisch onderzoek;
 - adviseren van ouders;
 - opstellen van ontwikkelingsperspectiefplannen of begeleidingsdocumenten;
 - vastleggen van wederzijdse verplichtingen in begeleidingscontracten;
 - adviseren over en demonstreren van ondersteunende apparatuur;
 - realiseren van onderzoek en ontwikkeling;
 - uitbouwen en onderhouden categorale expertise.

De klantgroep Kind & Jeugd, waar Bartiméus Onderwijs deel van uit maakt, verzorgt daarnaast activiteiten voor kinderen en gezinnen, die gefinancierd worden uit de Jeugdwet (JW), uit de Zorgverzekeringswet (Zvw) en bij opname of logeeropvang uit de Wet langdurige zorg (Wlz). Dit betreft onder andere aandoeningendiagnostiek, ambulante behandeling en intensieve ontwikkelingsstimulering op de therapeutische peutergroep, verblijf, kennisontwikkeling, implementatie van nieuwe inzichten en kennisdeling binnen en buiten de organisatie.

Ook het REA College Nederland, locaties Ermelo, Utrecht en Apeldoorn (vanaf hier: REA College) is onderdeel van de klantgroep Kind & Jeugd. De trajecten van het REA College betreffen coaching, scholing en toeleiding naar werk van jongeren die blind of slechtziend zijn. Het einddoel van elk REA-traject is regulier betaald werk. Deze activiteit valt onder de wetgeving van Sociale Zaken en daarmee buiten het bestek van deze jaarverslaglegging.

² Daar waar in dit document sprake is van ouders, bedoelen we ook de verzorger(s), evenals eenoudergezinnen

Het organisatieonderdeel Accessibility verzorgt publieke activiteiten gericht op het optimaal toegankelijk maken van de fysieke, sociale en digitale wereld voor mensen met een visuele beperking – waar ook onze leerlingen van profiteren. Zo worden de contacten met en ervaringsverhalen van individuele cliënten, bewoners en leerlingen benut om bijvoorbeeld musea, pretparken, horeca en stations te adviseren over de toegankelijkheid van gebouwen en/of (niet-)digitale informatievoorziening.

1.1.3. Strategische koers

Bartiméus zet zich in onze samenleving in voor de participatie van mensen in Nederland die slechtziend of blind zijn. We bundelen graag de krachten met iedereen die zich hier voor in wil zetten: mensen met een visuele beperking en hun verwanten, organisaties, professionals en ieder ander die hier aan bij wil dragen. Onze ambitie is vormgegeven in de strategische koers '[Luisterrijk en opzienbarend](#)'.

We willen blijvend van betekenis zijn voor mensen die slechtziend of blind zijn door te focussen op vijf opdrachten:

- 100% leven voor mensen met een visuele beperking door het bieden van top dienstverlening;
- Samen gaan voor mooi werk voor iedere medewerker door te investeren in ieders ontwikkeling;
- Het continue ontwikkelen van Bartiméus als expertiseorganisatie door het programmatisch opbouwen en overdragen van kennis;
- Gezonde bedrijfsvoering door een goede afweging te maken tussen opbrengsten en kosten;
- Van meer betekenis zijn door de marktplannen te realiseren.

Naast het strategisch koersplan dat voor heel Bartiméus geldt, is er het instellingsplan: een onderwijsspecifiek strategisch koersplan, met een looptijd van vier jaar. Het jaar 2023 is een overgangsjaar: tot 1 augustus geldt het instellingsplan 2019-2023, daarna het instellingsplan 2023-2027.

In hoofdstuk 2 verantwoorden we ons over de realisatie van de doelen uit beide instellingsplannen, verdeeld over de eerste en de tweede helft van 2023.

B:

Om het overzichtelijk te houden, delen we op deze plaats alleen de vijf speerpunten van het instellingsplan 2023-2027 (zie ook figuur 1.1.3):

1. Integraal antwoord;
2. Inclusiever onderwijs;
3. Goed onderwijs, goede begeleiding;
4. Expertise-organisatie;
5. Waarderende organisatie.

Speerpunten 1 t/m 3 zijn te plaatsen onder de opdracht 'top dienstverlening' (zie vorige bladzijde), speerpunt 4 past onder de opdracht 'expertiseorganisatie' en speerpunt 5 onder de opdracht 'mooi werk'.

Figuur 1.1.3: de vijf speerpunten, instellingsplan 2023-2027 Bartiméus Onderwijs

Voor de verdere uitwerking van deze speerpunten verwijzen we u naar het [instellingsplan 2023-2027](#), te vinden onder het kopje 'Documenten' op onze website. Hier vindt u ook de bij het instellingsplan horende drie Kwaliteitskaarten Onderwijskundig beleid, Kwaliteitszorgbeleid en Personeelsbeleid.

Elke school en de AOB van Bartiméus heeft een teamspecifieke uitwerking van de speerpunten uit het instellingsplan 2023-2027 geformuleerd. Deze worden per schooljaar geconcretiseerd in een schooljaarplan voor elke school en de AOB.

1.1.4. Toegankelijkheid en toelating

Bartiméus beschikt over nieuwe en moderne onderwijslocaties. De gebouwen van Bartiméus zijn gebruiksvriendelijk voor iedereen en voor mensen met een (visuele) beperking in het bijzonder.

De toelating van leerlingen is wettelijk geregeld en belegd bij de commissie van onderzoek (CvO) per regio (Midden/West en Oost). De commissie bestaat uit:

- een voorzitter (vertegenwoordiger van instelling, of een van onderstaanden);
- een gedragsdeskundige (gespecialiseerd in jeugd- en kinderpsychologie) of orthopedagoog;
- een maatschappelijk werker;
- een (oog)arts die vertrouwd is met het onderzoek van kinderen die slechtziend of blind zijn of die een meervoudige beperking hebben.

De CvO houdt zich aan de richtlijnen van de Wereldgezondheidsorganisatie, die aangeven wanneer een kind slechtziend of blind is. Leerlingen met een visuele beperking die hen belemmert in het onderwijsleerproces komen in aanmerking voor onderwijs of begeleiding door Bartiméus.

Op de website van eduVIP vindt u meer [informatie over de toelating en toelatingcriteria](#) (zie 1.2.7 voor informatie over eduVIP).

1.2. Organisatie

1.2.1. Contactgegevens

- Naam: Stichting Bartiméus Onderwijs
- Bestuursnummer: 42747
- KvK-nummer: 67709001
- Adres: Van Renesselaan 30a, Zeist
- Telefoonnummer: 030 - 6982 217
- E-mail: info@bartimeus.nl
- Website: <https://www.bartimeus.nl/leren-en-onderwijs>

1.2.2. Bestuur

Bartiméus Onderwijs kent in 2023 een tweehoofdige raad van bestuur, tevens raad van bestuur van Bartiméus, die het bevoegd gezag vormt van de instelling.

Het collegiaal bestuur met voorzitter is eindverantwoordelijk voor het functioneren van de gehele organisatie en is verantwoordelijk voor de strategie, de beleidskaders, de aansturing van de leidinggevenden van de verschillende organisatieonderdelen, voor de externe betrekkingen en voor bestuurlijke aangelegenheden. De raad van bestuur legt verantwoording af aan de raad van toezicht.

De raad van bestuur is integraal verantwoordelijk voor alle expertise en ondersteuning die Bartiméus biedt. Samen met alle andere medewerkers van Bartiméus zetten zij zich in zodat mensen die slechtziend of blind zijn het leven kunnen leiden dat bij hen past.

De raad van bestuur werd in 2023 gevormd door:

- naam: Drs. J.A. (Julianne) Meijers
- functie: voorzitter raad van bestuur
- nevenfuncties: zie informatie Julianne Meijers op website: [nevenfuncties](#)
- naam: Drs. J.A. (Jan) Naaktgeboren RC
- functie: lid raad van bestuur
- nevenfuncties: zie informatie Jan Naaktgeboren op website: [nevenfuncties](#)

1.2.3. Aanbod per locatie

Locatie	Aanbod
Zeist	<ul style="list-style-type: none">• Speciaal onderwijs: SO Zeist• Voortgezet speciaal onderwijs: Bartiméus College• Ambulante onderwijskundige begeleiding: AOB Midden/West
Doorn	<ul style="list-style-type: none">• Speciaal onderwijs (E)MB³: De Bosschool SO• Voortgezet speciaal onderwijs (E)MB: De Bosschool VSO
Lochem	<ul style="list-style-type: none">• Speciaal onderwijs: SO Lochem• Ambulante onderwijskundige begeleiding: AOB Oost
Zwolle	<ul style="list-style-type: none">• Ambulante onderwijskundige begeleiding: AOB Oost

1.2.4. Organisatiestructuur

In bijlage 1 vindt u het organogram van Bartiméus.

³ Speciaal onderwijs (E)MB: speciaal onderwijs voor leerlingen die (ernstig) meervoudig beperkt zijn (waar de visuele beperking onderdeel van is). NB: zie bijlage 6 voor een lijst met deze en overige in dit document gehanteerde afkortingen.

1.2.5. Medezeggenschap

Bartiméus heeft een medezeggenschapsraad (MR) waarin onderwijsmedewerkers en ouders van de verschillende onderwijs- en AOB-locaties vertegenwoordigd zijn. De MR bestaat uit acht leden, waarvan vier door en uit het personeel worden gekozen en vier door en uit de ouders.

De raad werkt met een ambtelijk secretaris. Deze persoon heeft geen wettelijke positie binnen de raad en geen stemrecht. Wel woont hij de vergaderingen bij en adviseert en ondersteunt hij de raad.

De MR vergadert in de regel tien avonden per jaar. Het management is aanwezig bij een deel van de vergadering. Daarnaast kunnen andere betrokkenen, zoals leden van de raad van bestuur, raad van toezicht, experts of medewerkers aanwezig zijn.

Op onze website leest u [meer informatie over de werkwijze van de MR](#). Het verslag van de MR over 2023 vindt u in bijlage 3.

1.2.6. Horizontale dialoog en verbonden partijen

Bartiméus betreft de teams, leerlingen, ouders en raad van toezicht actief bij de organisatie van en het beleid in en om de scholen en de AOB. Het als raad van bestuur aangaan van het gesprek met de omgeving noemen we ook wel de 'horizontale dialoog'.

In onderstaand overzicht leest u over de belangrijkste belanghebbenden en hoe die horizontale dialoog of andere vormen van samenwerking eruit ziet. Natuurlijk hoort ook de MR bij de belanghebbenden (zie 1.2.4).

Belanghebbende groep/organisatie	Beknorte weergave van samenwerking of dialoog
Teams scholen	Een lid van de raad van bestuur bezoekt jaarlijks de scholen van Bartiméus, voor klassenbezoeken en gesprek met het team.
Leerlingenraden scholen	De school stemt met de leerlingenraad af over dat wat er bij en/of voor leerlingen speelt.

Belanghebbende groep/organisatie	Beknopte weergave van samenwerking of dialoog
Ouders ⁴	We zijn vindingrijk om contact met ouders te maken (die vaak ver weg wonen) en worden daarbij ondersteund door digitale middelen.
Ambulante begeleiding (AB), zorg in onderwijs Bartiméus Kind & Jeugd	Een groot deel van de leerlingen wordt ondersteund vanuit de AB van Kind & Jeugd. Zorg in onderwijs bieden we voornamelijk op de Bosschool in Doorn, waar de school en het team zorg in onderwijs integraal samen werken. De twee managers van Kind & Jeugd zijn samen verantwoordelijk voor integrale thema's binnen zorg en onderwijs.
Bartiméus Fonds	Bartiméus en Bartiméus Fonds treden naar buiten met hetzelfde logo en dezelfde 100% leven-boodschap. We hebben immers één gezamenlijke missie, namelijk de participatie van mensen met een visuele beperking in onze samenleving. In onze huisstijl is groen de basiskleur. De kleur voldoet net als alle andere elementen van de huisstijl aan de hoogste eisen van toegankelijkheid en leesbaarheid voor mensen met een visuele beperking.
Samenwerkingsverbanden ⁵ (SWV'en) po en vo	Met de SWV's is er sprake van relaties op casusniveau: het gaat hier over de samenwerking die we voor één, heel soms twee leerlingen (in heel het SWV) aangaan in de AOB. Daarnaast gaat het over het transparant maken van de rol van de AOB, over positioneren en afstemmen, waardoor de SWV's bekend zijn met Bartiméus en men ons kan vinden als dat nodig is.
VIVIS	VIVIS is een samenwerkingsverband van instellingen voor mensen met een visuele beperking, gericht op het bundelen van deskundigheid en gezamenlijke belangenbehartiging - van bestuurlijk verband tot directie en leerkrachtniveau. We realiseren o.a. eduVIP , een digitaal platform voor de reguliere en speciale scholen van AOB-leerlingen. Sinds 2013 werken we samen aan

⁴ In dit overzicht spreken we over ouders: hiermee worden ook de verzorgers bedoeld, evenals eenoudergezinnen.

⁵ Er zijn 111 samenwerkingsverbanden (SWV'en) waarmee we in 2023 samenwerken, omdat de scholen van AOB-leerlingen over zoveel SWV's verspreid zijn: 59 in het primair en 52 in het voortgezet onderwijs. Bartiméus Onderwijs heeft als instelling geen regionale, maar een landelijke functie binnen Passend Onderwijs, vandaar dat we met driekwart van alle SWV's te maken hebben.

Belanghebbende groep/organisatie	Beknopte weergave van samenwerking of dialoog
	opbrengstgericht werken (OGW) binnen cluster 1, inclusief OGW-borgboek, clusterfoto's leerresultaten en een kwaliteitszorgcyclus.
PO-Raad	De PO-Raad vertegenwoordigt de sector primair onderwijs. Als raad van bestuur zijn wij lid van de PO-Raad. De aangesloten besturen in het basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs vormen een representatieve afspiegeling van het primair onderwijs. De grootste ambitie voor de vereniging is dat de sector primair onderwijs het onderwijs op zo'n peil brengt dat het bijdraagt aan een hoogwaardige kenniseconomie, afgezet tegen een internationaal vergelijkbaar referentiepunt. De PO-Raad sluit actief strategische allianties met partners binnen en buiten het onderwijs om de doelen van de sector primair onderwijs te verwezenlijken. Er is daarnaast een halfjaarlijks overleg tussen voorzitter PO-raad en VIVIS (zowel bestuur als directie).
Kennis Over Zien	Onder de naam Kennis Over Zien werken Bartiméus, Koninklijke Visio, Robert Coppes Stichting, Oogvereniging en Macula Vereniging samen aan het ontwikkelen en delen van kennis over visuele beperkingen.
Braille Autoriteit	Als convenanthouder van de Braille Autoriteit werken we samen met organisaties die in Nederland en Vlaanderen betrokken zijn bij het lezen, produceren en onderwijzen van braille (o.a. instellingen, Dedicon), met als doel: <ul data-bbox="523 1444 1439 1697" style="list-style-type: none">• Het ontwikkelen en vastleggen van de braillestandaarden;• Het uitbrengen van een braillekeurmerk met een bijbehorende kwaliteitsmonitor;• Het verspreiden van de kennis over en van het brailleschrift in al zijn aspecten;• Het waarborgen van de betrokkenheid van de braillegebruikers.
Twee basisscholen in regio Lochem	SO Lochem werkt met twee reguliere basisscholen toe naar gezamenlijke nieuwbouw.
Koninklijke Auris	Als onderdeel van een samenwerkingsovereenkomst interne audits ruilen de onderwijsafdelingen jaarlijks een auditor uit tussen Koninklijke Auris en Bartiméus Onderwijs.

B:

Belanghebbende groep/organisatie	Beknopte weergave van samenwerking of dialoog
Ministerie van OCW	Met het ministerie is regelmatig overleg op cluster-1-niveau over ontwikkelingen die de instellingen aangaan.
VIVIS Onderwijs – Siméa, GO-raad, de Ringen, Dedicon, mbo-raad, hbo-raad, Toegankelijk publiceren.	Als onderdeel van VIVIS Onderwijs overleggen we regelmatig met samenwerkingspartners, zoals Siméa (het samenwerkingsverband van de cluster-2-instellingen Auris, Kentalis, VierTaal en Vitus Zuid), de GO-raad (sectorraad Gespecialiseerd Onderwijs, voor sbo en (v)so cluster 3 en 4), Cito, de ringen van de onderwijsinspectie, Dedicon, de mbo-raad en de hbo-raad.

Hoe de horizontale dialoog vorm krijgt:

In schooljaar 2022-2023 stelden we een nieuw instellingsplan op, waarbij we gedurende het traject met regelmaat inbreng ophaalden bij en de afstemming zochten met de teams en de MR. Ook haalden we feedback op bij een aantal (externe) stakeholders en ketenpartners.

- Het onderdeel van de medezeggenschapsraad (MR) betreft steeds actiever de achterban, wat de horizontale dialoog met ouders versterkt. In 2023 betrof dit de wijziging van de schooltijden en het monitoren van de uitwerking, bijvoorbeeld rondom problemen met taxi's;
- De samenwerking in VIVIS-verband werd in 2023 verder verdiept, door o.a. het werk dat de nieuw ingestelde regiegroep KSF⁶ deed: vanuit een rondgang door de instellingen werden cluster-1-brede beleidscontouren geformuleerd;
- In 2023 voerden we binnen cluster 1 de driejaarlijkse audit Kassiersfunctie uit, waarbij dossieronderzoek op arrangementtoekenning en auditgesprekken met CvO-leden en -voorzitters plaatsvonden.

1.2.7. Klachtenbehandeling

Een klacht is elke uiting van onvrede; deze wordt bij voorkeur opgelost tussen de klager en degene tegen wie de klacht is gericht, of zo nodig zijn/haar leidinggevende. De klager kan daarbij gebruik maken van de ondersteuning van een vertrouwenspersoon als hij dat wil. De klager kan er ook voor kiezen een klacht in te dienen bij de klachtenfunctionaris, die door bemiddeling probeert de onvrede weg te nemen (informele behandeling).

⁶ KSF = de kritische succesfactoren voor leerlingen met een visuele beperking: dat wat leerlingen nodig hebben voor een succesvolle vervolgstap na hun schooltijd, gericht op volwaardige participatie in de samenleving.

De klager kan een schriftelijke klacht in dienen bij de raad van bestuur (formele behandeling). Op onze website leest u meer over [hoe we omgaan met klachten](#).

In 2023 is door de raad van bestuur het besluit genomen over een nieuwe organisatiestructuur voor de interne en externe vertrouwenspersonen bij Bartiméus. De medezeggenschapsorganen hebben er mee ingestemd. De interne vertrouwenspersoon op school is in juli 2023 gestopt, waarna een nieuwe vertrouwenspersoon gezocht en gevonden is.

Hieronder volgt een overzicht van de inzet van vertrouwenspersonen en de klachtenfunctionaris.

Meldingen bij externe vertrouwenspersonen voor scholen en AOB

De externe vertrouwenspersoon voor cliënten, ouders en leerlingen is in 2023 niet geraadpleegd. Datzelfde geldt voor de externe vertrouwenspersoon voor medewerkers.

Meldingen bij interne vertrouwenspersoon voor scholen en AOB

Er zijn in 2023 geen meldingen bij de interne vertrouwenspersoon binnengekomen.

Klachten – externe afhandeling

Er is in 2023 geen sprake van externe behandeling van een klacht vanuit onze scholen of de AOB. Er zijn geen klachten ingediend bij de klachtencommissie voor medewerkers of bij de geschillencommissies.

Klachten – interne afhandeling

Er zijn in 2023 geen klachten ingediend bij de klachtenfunctionaris. Wel was er nog een lang lopende klacht bij haar in behandeling.

1.2.8. Juridische structuur

De juridische structuur van Bartiméus Onderwijs is een stichting. Op inhoud zijn de scholen en de AOB onderdeel van één Bartiméus. Dit is ook zichtbaar in het feit dat Stichting Bartiméus Onderwijs (SBO) maar één bestuurder heeft, namelijk Stichting Bartiméus Sonneheerdt (SBS)⁷. In de praktijk is het dus de raad van bestuur van SBS in haar rol als raad van bestuur van SBO die de koers uitzet.

⁷ Vanwege de leesbaarheid vervangen we 'stichting Bartiméus Sonneheerdt' in dit document door 'Bartiméus' en 'stichting Bartiméus Onderwijs' door 'Bartiméus Onderwijs'.

Bij Bartiméus is de integrale vraag van de cliënt leidend voor de indeling in organisatieonderdelen. Alle onderdelen die zich richten op kinderen van 0 tot en met 18 jaar vormen samen de klantgroep Kind & Jeugd. Het gaat daarbij, naast de scholen en de AOB, om het expertisecentrum diagnostiek visuele aandoeningen en de ambulante begeleiding van kinderen en gezinnen. Sinds 1 april 2022 behoort ook het REA College, locaties Ermelo, Utrecht en Apeldoorn bij de klantgroep Kind & Jeugd. De locatie in Utrecht is in 2023 verplaatst naar Zeist.

1.2.9. Governance

De raad van toezicht heeft een [missie statement](#) (toezichtsvisie) dat leidend is voor zijn handelen. Vanwege de komst van de nieuwe Code Goed Bestuur in het primair onderwijs per 1 januari 2021 en de per 1 januari 2022 geactualiseerde Governancecode Zorg, is in 2022 bezien of de toezichtsvisie diende te worden aangepast. Deze is echter nog actueel en blijft dus ongewijzigd.

1.2.10. Functiescheiding

De door de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs benadrukte verplichte scheiding van de functies van bestuur en intern toezicht is binnen Bartiméus uitgewerkt in een organieke scheiding ('two-tier') van een raad van bestuur (zie ook 1.2.2) en een raad van toezicht (zie ook het separate verslag van de raad van toezicht 2023).

1.2.11. Governancecodes

De besturing van de organisatie vindt plaats in overeenstemming met de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs en de Governancecode Zorg 2022. In 2023 is in het kader van de Code Goed Bestuur een integriteitscode voor medewerkers onderwijs geïmplementeerd.

In bijlage 2 vindt u het managementstatuut van Bartiméus Onderwijs dat in 2023 is herijkt en vastgesteld.

1.2.12. Maatschappelijke private activiteiten

Bartiméus verricht op beperkte schaal, aanvullend op de publiek gefinancierde activiteiten, private activiteiten door het uitvoeren van projecten met middelen van het Bartiméus Fonds. We richten ons hiermee onder andere op toegankelijkheidsbevordering, waardoor de participatie van onze leerlingen vergroot wordt.

2. Verantwoording beleid

Dit hoofdstuk bevat de verantwoording over het beleid van de raad van bestuur. Het is opgedeeld in vier paragrafen over de verschillende beleidsterreinen: Onderwijs & kwaliteit, Personeel & professionalisering, Huisvesting & facilitaire zaken en Financieel beleid.

De doelen die in het strategisch beleid van Bartiméus Onderwijs gesteld zijn staan centraal. De laatste paragraaf van dit hoofdstuk gaat in op het beleid rond risico's en risicobeheersing.

Het strategisch beleid, zoals verwoord in het instellingsplan 2019-2023 (geldend tot 1-8-'23) en het instellingsplan 2023-2027 (geldend vanaf 1-8-'23), richt zich steeds op vijf speerpunten. De inhoud van deze twee sets van vijf speerpunten is verschillend per periode, maar is wel steeds te situeren onder de beleidsterreinen Onderwijs & Kwaliteit en Personeel & professionalisering. In onderstaand overzicht staat in welke paragraaf de voortgang van welke speerpunten opgenomen is:

Speerpunten instellingsplan 2019-2023	Speerpunten instellingsplan 2023-2027
2.1 Onderwijs & kwaliteit	
2.1.2 Doelen en resultaten tot zomer 2023	2.1.3 Doelen en resultaten vanaf zomer 2023
Voortgang doelen m.b.t. de speerpunten: <ul style="list-style-type: none">• Kind en Jeugd – integraal antwoord geven;• Resultaat van het leren, leren van het resultaat – onze toegevoegde waarde;• Meer dan leren – leerlingen optimaal voorbereiden op De Volgende Stap.	Voortgang doelen m.b.t. de speerpunten: <ul style="list-style-type: none">• Integraal antwoord;• Inclusiever onderwijs;• Goed onderwijs, goede begeleiding.
2.2 Personeel & professionalisering	
2.1.2 Doelen en resultaten tot zomer 2023	2.1.3 Doelen en resultaten na zomer 2023
Voortgang doelen m.b.t. de speerpunten: <ul style="list-style-type: none">• Professionele ontwikkeling, teamontwikkeling – op weg naar krachtige teams;• Verbinden en netwerken – samenwerken voor de leerling.	Voortgang doelen m.b.t. de speerpunten: <ul style="list-style-type: none">• Expertise-organisatie;• Waarderende organisatie.

2.1. Onderwijs & kwaliteit

2.1.1. Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg

Hoe definieert de raad van bestuur onderwijskwaliteit en kwaliteit AOB?

Wij willen leerlingen die slechtziend of blind zijn met ons onderwijs en onze ambulante onderwijskundige begeleiding zo goed mogelijk toerusten voor participatie, nu en in de toekomst. Participatie = ik doe mee aan mijn samenleving vanuit mijn talenten en mogelijkheden.

Wij realiseren hiertoe een integraal en persoonsgericht aanbod, dat aansluit op de vraag en behoefte van het kind of de jongere in zijn of haar context.

Onder een persoonsgericht onderwijsaanbod verstaan wij een op de leerlingen afgestemd aanbod passend bij de ondersteuningsbehoeften (het hoe), waarbij de leerlingdoelen voor het onderwijs op de scholen bepaald worden binnen de kaders van het landelijk Doelgroepenmodel en het Borgboek Opbrengstgericht werken cluster 1 (het wat).

Onder een persoonsgericht AOB-aanbod verstaan we een op de leerlingen afgestemd begeleidingsaanbod passend bij de extra ondersteuningsbehoeften die het gevolg zijn van een visuele beperking, door het wegnemen van onderwijsbelemmeringen, door onderwijs en (ouders/)leerling te richten op de Kritische Succesfactoren (KSF) en door belangenbehartiging.

Hoe houdt het bestuur zicht op onderwijskwaliteit en kwaliteit AOB?

In de [Kwaliteitskaart Kwaliteitsbeleid](#) (te vinden onder het kopje Documenten) is te lezen welke werkwijzen en kwaliteitsinstrumenten we inzetten om zicht te houden op onderwijskwaliteit. De daargenoemde halfjaarlijkse Evaluatie Kwaliteit staat in het hart van ons kwaliteitsbeleid. Hiermee geven we antwoord op de vraag: in hoeverre is onze basis op orde, op relevante kwaliteitsthema's?

De halfjaarlijkse cyclus die we hiervoor inrichten is gevisualiseerd in figuur 2.1.1 op de volgende bladzijde. Hierbij is de opbouw van de kwaliteitsevaluatie vanuit locatie- en instellingsniveau naar niveau rvb en rvt zichtbaar - en dat dan gepland in de tijd (met zowel kalenderjaar- en schooljaarindeling).

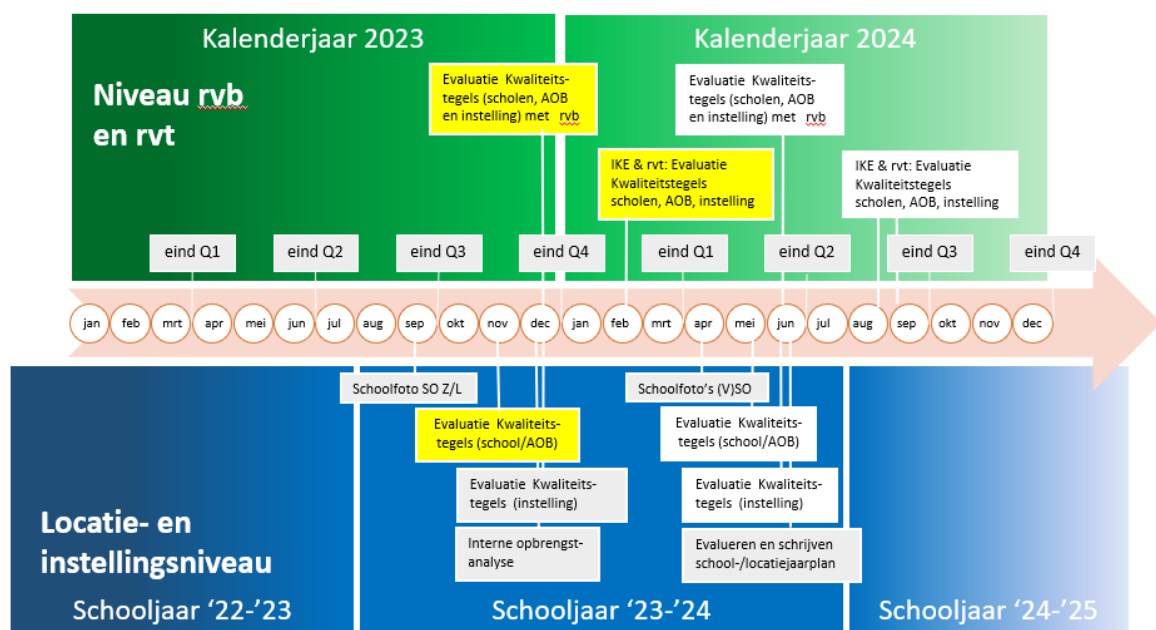
De bijbehorende Kwaliteitstegels vormen de verslaglegging van het gevoerde kwaliteitsgesprek op elk organisatieniveau, van die met de Commissie van Leerlingondersteuning (CvL) per locatie (school en AOB) tot aan de raad van

B:

toezicht: kwaliteit is voor ons niet iets statisch, maar een gezamenlijk gedeeld beeld wat zich alleen 'in dialoog' ontwikkelt en verdiept.

In 2023 zijn de kwaliteitstegels van de scholen en de AOB herijkt, waarbij de huidige kwaliteitsstandaarden van het toezichtkader als uitgangspunt zijn genomen. Daarbij zijn ook onderleggers met een toelichting op de kwaliteitseisen beschikbaar. In 2024 herijken we ook de kwaliteitstegels op instellings- en bestuursniveau.

Figuur 2.1.1 cyclus halfjaarlijkse evaluatie kwaliteit

Het 'oordeel-op-1-A4' dat de Kwaliteitstegels elk half jaar oplevert op zowel team- als instellingsniveau, geeft sturingsinformatie voor de leidinggevenden en raad van bestuur en spelen een belangrijke rol in onze interne en externe verantwoording.

In tabel 2.1.1 (zie volgende bladzijde) is het samenvattend oordeel van de Kwaliteitstegels op instellingsniveau van eind 2023 opgenomen. Deze is opgebouwd vanuit de samenvattende oordelen van de Kwaliteitstegels op school- en AOB-niveau.

Na de tabel volgt een toelichting op het samenvattend oordeel.

Tabel 2.1.1: Kwaliteitstegels Bartiméus Onderwijsinstelling december 2023

De herijkte kwaliteitstegels wijken zowel qua naamgeving en inhoud zodanig af van de vorige, dat de ontwikkeling helaas niet zichtbaar te maken is. We beginnen dus met een nulmeting (in elke cel staat nu de kleurcode en een 0).

	Bossschool	SO Lochem	SO Zeist	Bart. Coll.	AOB	INSTELLING
Onderwijsproces: curriculum / AOB-aanbod	or (0)	or (0)	or (0)	or (0)	or (0)	or (0)
Zicht op ontwikkeling & begeleiding	gr (0)	gr (0)	gr (0)	gr (0)	gr (0)	gr (0)
Pedagogisch-didactisch handelen / Begeleidingsvaardigheden	or (0)	gr (0)	or (0)	gr (0)	gr (0)	or (0)
Veiligheid & schoolklimaat / Veiligheid & begeleidingsklimaat	gr (0)	gr (0)	gr (0)	gr (0)	or (0)	gr (0)
Onderwijsresultaten / Opbrengsten AOB	or (0)	gr (0)	or (0)	or (0)	rd (0)	rd (0)
Sturen, kwaliteitszorg & ambitie	or (0)	gr (0)	gr (0)	gr (0)	or (0)	or (0)
Legenda (weging):	gr geborgd, op orde	or niet op orde, extra sturing nodig	rd niet op orde, dringend extra sturing nodig	focus vanuit kwaliteitsoogpunt voor komend halfjaar op instellingsniveau		
Met (=, - of +) wordt de ontwikkeling vergeleken met de vorige rapportage weergegeven. Vanwege de herijking betreft e.e.a. dit keer een nulmeting, vandaar: (0)						
Speciale aandacht voor weging op instellingsniveau:						
<ul style="list-style-type: none"> • tegel Onderwijsresultaten: hoogste prioriteit voor realisatie goed werkende BI-tool/ schoolfoto-formats OVM, met zicht op mate van behalen referentieniveaus volgens verwachting; dringend sturing op heldere opbrengsten AOB nodig; • tegel Onderwijsproces: curriculum: burgerschapscurriculum geïmplementeerd, nog niet geborgd; • tegel Sturen, Kwaliteitszorg & ambitie: nog herijking kwaliteitstegels op instellingsniveau nodig. 						

Toelichting samenvattend oordeel kwaliteit instelling eind 2023

Het beeld van deze kwaliteitstegels is anders dan dat van eind 2022. We zijn van grotendeels 'niet op orde, extra sturing nodig' gegaan naar: een aanzienlijk deel is 'geborgd/op orde'. Ook al weten we dat het in wezen om twee verschillende sets kwaliteitstegels gaat i.v.m. de herijking, toch duiden we dit positief: het gaat hier namelijk om de kern, om de mate waarin de basiskwaliteit op orde is – en dat beeld lijkt positief om te slaan naar groen.

De herijking heeft ook tot gevolg dat een eerdere kritieke eis, de aanwezigheid van een arts in de Commissie van Onderzoek (CvO), nu uit beeld is. Toelating (waar de CvO over gaat) is namelijk niet opgenomen in het kwaliteitsstandaarden van het toezichtkader. Mogelijk krijgen deze en vergelijkbare aanvullende wettelijke eisen alsnog een plek in de aparte kwaliteitstegels op instellingsniveau – maar voor nu zijn ze niet opgenomen. We nemen dit als aandachtspunt mee in de herijking op instellingsniveau en zorgen er zeker en langs andere wegen voor dat we het zicht op bijbehorende acties niet verliezen.

Als we kijken naar de kwaliteitstegels op teamniveau (zie tabel 2.1.1), dan valt op dat het beeld bij SO Lochem (bijlage 4), SO Lochem (bijlage 3) en het Bartiméus College (bijlage 1) begint door te slaan naar groen. In de analyse hiervan zien we dat stabiel leiderschap ertoe doet: de schoolleiders van deze drie scholen gaan hun derde schooljaar in. Stabiel leiderschap zorgt ervoor dat we beter grip krijgen op wat de opdracht nu precies is én zorgt ervoor dat er eigenaarschap voor die opdracht is.

We zien dat het betrekken van de rvb in de kwaliteitstegelcyclus een positief effect heeft op de opdrachtstelling op instellingsniveau - een ander positieve uitwerking van stabiel leiderschap. Een volgende stap is om helder te krijgen welke verantwoordelijkheden er op bestuursniveau liggen en wat het kader is voor de rol van rvt in de cyclus (als onderdeel van de herijking van de kwaliteitstegels op instellings-/bestuursniveau).

Het beeld bij de Bosschool en de AOB is nog overwegend oranje. Gezien het feit dat er op de Bosschool en in de AOB in 2023 stabiel leiderschap beschikbaar gekomen is, verwachten we de komende tijd dat daar de basiskwaliteit ook meer op orde zal komen.

Als het gaat over de tegel Onderwijsresultaten wordt er op instellingsniveau nog dringend extra gestuurd op de ontwikkeling van schoolfotoformats/dashboards. Deze tegel betreft een kernstandaard binnen het toezichtkader, waarbij we ook

zicht op realisatie van de referentieniveaus taal en rekenen meenemen. In de projecten datagedreven werken (ontwikkelen formats schoolfoto's/dashboards) zijn stappen gezet in de tweede helft van 2023, maar het blijkt een kwestie van een lange adem voordat we resultaten kunnen boeken. Dit komt mede doordat we afhankelijk zijn van een externe partij (leverancier BI-tool), focus op zorg en capaciteitsgebrek alsmede gebrek aan onderwijskennis bij ICT.

Naast de focus op het zichtbaar maken van de onderwijsresultaten is er ook focus op de kwaliteit en de borging van het burgerschapscurriculum (scholen), met als onderdeel daarvan het KSF-aanbod (dit geldt ook voor de AOB). Alles wat de afgelopen jaren geïmplementeerd en beschreven is, leggen we naast ons Kader burgerschapsonderwijs voor cluster 1, dat gebaseerd is op wet- en regelgeving en onze gezamenlijke visie op wereldburgerschap voor leerlingen met een visuele beperking.

De raad van bestuur is heel tevreden met het feit dat er steeds meer kwaliteitstegels groen kleuren. En dat we (langdurig) lastige, ook inhoudelijk uitdagende kwesties vastgepakt hebben en niet meer loslaten. De raad van bestuur is blij met het stabiele leiderschap dat voor rust en sturing zorgt. De geluiden die de raad vanuit de teams bereiken, zijn positief. Er is vertrouwen. De raad van bestuur kijkt al met al met gepaste trots naar de herijking van de Kwaliteitstegels en de verheldering die het oplevert. Daar waar de raad van bestuur zich in zomer 2023 nog afvroeg hoe het kon dat tegels nog op 'niet op orde' stonden 'ondanks alle inspanningen', ziet de raad van bestuur eind 2023 dat we al lijken te kunnen plukken van de vrucht van stabiel leiderschap en onze inspanningen.

Inzoomen: onderwijsresultaten en opbrengsten AOB

De Kwaliteitstegel waar de belangrijkste focus op ligt, is die van de leerlingresultaten. Voornamelijk omdat voor alle doelgroepen (MB, SO en VSO) de school- en clusterfoto's leerlingresultaten worden herijkt, wat helaas gepaard gaat met vertragingen. Op leerlingniveau is er goed zicht op de resultaten.

De leerlingresultaten (ik-doe-mee-percentages uitstroom en bestending), voldoen voor het derde jaar op rij op bijna alle scholen aan de normen van de inspectie (zie paragraaf 2.1.4).

Voor een aantal scholen is nog steeds en meer sturing nodig op de OGW-cyclus m.b.t. de sociale en maatschappelijke competenties (oftewel: de resultaten van burgerschapsonderwijs, vallend onder toezichtstandaard OR2). Om de resultaten van ons burgerschapsonderwijs te kunnen bepalen is er veel in ontwikkeling, maar nog geen volledig zicht op dat wat leerlingen van ons leren en in hoeverre we daar tevreden over zijn.

De AOB is in 2023, parallel aan de herijking van de kwaliteitstegels, gestart met het concretiseren van opbrengstgericht werken door o.a. systematische dataverzameling en een analyse van de gebruikte databases en werkwijzen. Het begeleidingsdocument is herijkt (doel vanuit het schooljaarplan AOB) en er is gestuurd op de jaarlijkse evaluatie daarvan. Daarnaast is de in juni nieuw gestarte schoolleider AOB mee op bezoek gegaan met AOB'ers, om zich een beeld te vormen van wat de AOB inhoudt. Ook het lid van de raad van bestuur en de voorzitter van de raad van toezicht zijn mee geweest op schoolbezoek.

De AOB'ers realiseren intervisie – waar ze erg tevreden over zijn – en waarbij ze externe begeleiding en coaching krijgen.

De samenwerking met de AOB van Visio Onderwijs is in 2023 geïntensiveerd, zowel binnen de cluster-1-brede regiegroep KSF, als bij de voorbereiding op de vierjaarlijkse afname van het ervaringsonderzoek ABAB (naar Aantoonbaar Betere Ambulante Begeleiding). Dit wordt in voorjaar 2024 afgenomen onder leerlingen/studenten, ouders, contactpersonen scholen/instellingen en AOB'ers.

Uitzoomen: organisatiebrede ontwikkelingen

Organisatiebreed was 2023 het jaar dat we zijn blijven sturen op Focus Slagkracht en Eenvoud (FSE). Bartiméus volgt haar strategische koers 'Luisterrijk en opzienbarend' en heeft in 2020 de organisatie via het programma Bartiméus in Beweging hierop aangepast. De coronapandemie zorgde ervoor dat de implementatie hiervan onvoldoende van de grond kwam. Via het programma Focus Slagkracht en Eenvoud (FSE) focussen we op een duurzame bedrijfsvoering: een duurzaam gezonde klantgroep Volwassenen met een Meervoudige Beperking (VMB), meer declarabele ambulante productie en optimalisering van processen.

Voor onderwijs gaat het bij FSE vooral over de basisprocessen op orde, leiderschap, pdca-cyclus en verhouding expertise en onderwijs. Wat de basisprocessen op orde betreft gaat het met name over de HR-processen en de salaris- en personeelsadministratie. Met de komst van een senior HR-adviseur specifiek voor onderwijs, is in 2023 het personeelsbeleid aangepast aan processen en beleid voortkomend uit de cao po.

De FSE-pijler 'leiderschap' is ten slotte een belangrijke voor onderwijs. Zoals eerder gezegd zien we eind 2023 de effecten van stabiel leiderschap, met drie schoolleiders in hun derde schooljaar en twee die voortvarend gestart zijn. Vanuit coaching van de schoolleiders is geïnvesteerd in het versterken van hun positie. Hierbij sturen we vanuit principes passend bij een waarderende organisatie, vanuit warme zakelijkheid en gericht op kwaliteit.

Op welke manier werkt het bestuur aan onderwijskwaliteit en kwaliteit AOB?

In het personeelsgesprek bespreekt de leidinggevende met de medewerker de kwaliteit van het pedagogisch-didactisch handelen (school) dan wel de begeleiding (AOB). Ook kom de bijdrage van de medewerker aan school- dan wel AOB-ontwikkeling aan bod.

Vanuit de halfjaarlijkse evaluatie Kwaliteit komt zowel op team- als op instellingsniveau een focus op een (of enkele) Kwaliteitstegel(s) naar voren, die (dringend) sturing behoeft (of behoeven). De leidinggevende deelt dat in dialoog met de leidinggevende of hogere organisatielaag en werkt met focus en sturing aan acties voor komend halfjaar. De manager en de raad van bestuur geven aanwijzingen, die toegevoegd worden aan de focus- en sturingsacties. Schoolleiders presenteren hiertoe hun kwaliteitstegels en focus- en sturingsacties elk halfjaar aan elkaar, de manager en de rvb. In kwartaalgesprekken tussen manager en schoolleider vindt monitoring van acties en eventuele bijsturing plaats. In 2024 zullen kwartaalrapportages kwaliteit toegevoegd worden aan de klantgroepoverlegcyclus, waarin al verantwoording over financiën en HRM plaatsvindt.

Jaarlijks evalueren we ons kwaliteitsmanagementsysteem door het uitvoeren van een directiebeoordeling. Ook worden we jaarlijks bezocht en getoetst door de auditoren van CIIO (certificerende instantie), op de ISO-norm 9001-2015 en de Kwaliteitsnorm Speciaal Onderwijs – waarvoor wij sinds 2018 gecertificeerd zijn.

B:

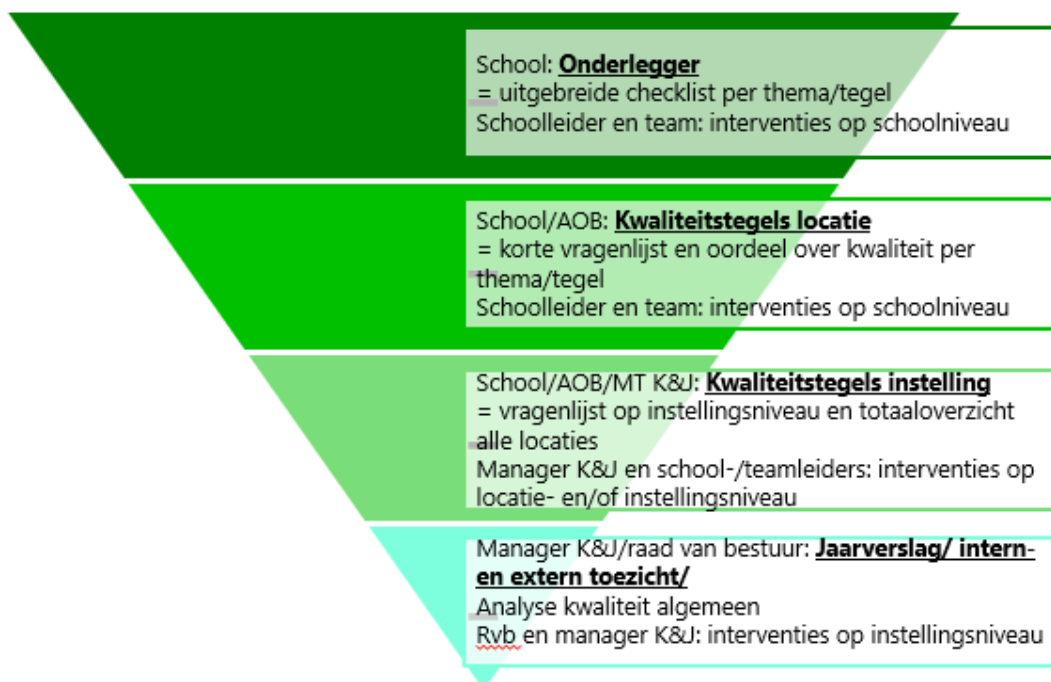
Wij zijn sterk in de maatwerkaanpak voor leerlingen en stemmen af met degenen die persoonlijk of professioneel bij hen betrokken zijn. Natuurlijk gebeurt dit met de ouders van de leerlingen op onze scholen in de gesprekken over het ontwikkelingsperspectief (OPP), maar ook op oudermomenten die met regelmaat georganiseerd worden. Omdat ouders vaak verder weg wonen, proberen we de (digitale) lijntjes in de communicatie kort te houden. Ouderparticipatie krijgt op elke school op een passende manier vorm. De AOB'er staat in verbinding met leerling, ouders én school en stemt af over wat nodig en mogelijk is. Het begeleidingsdocument (BD) en de werkverslagen ondersteunen dit proces.

Hoe legt het bestuur verantwoording af over onderwijskwaliteit en kwaliteit AOB?

De werkwijze vanuit de Kwaliteitstegels is ingericht vanuit de vraag: Hoe richten we een structuur in die duidelijk maakt hoe we werken aan kwaliteit en kwaliteitsontwikkeling, die ons helpt ons te verantwoorden over de kwaliteit van ons werk en wie welke rol hierin vervult?

In figuur 2.1.1 is de structuur zichtbaar gemaakt van hoe wij werken aan onderwijskwaliteit en kwaliteitsontwikkeling, met daarbij wie welke rol heeft.

Figuur 2.1.1: verantwoordingsstructuur bij de Kwaliteitstegels

In het supplement van elke schoolgids legt de raad van bestuur verantwoording af over de onderwijskwaliteit in lijn met de wettelijke verplichtingen. Ook de Kwaliteitstegels op teamniveau zijn hiertoe in een compacte vorm opgenomen in het supplement.

Op eduVIP.nl zijn de meest recente resultaten van het vierjaarlijkse tevredenheidsonderzoek over de AOB van cluster 1 opgenomen, voor het geheel van Koninklijke Visio en Bartiméus.

2.1.2. Doelen en resultaten tot zomer 2023

Het jaar 2023 was een overgangsjaar, waarin het instellingsplan 2019-2023 afliep en het nieuwe instellingsplan 2023-2027 van start ging. In onderstaande tabellen laten wij zien wat de eindrealisatie is op de doelstellingen van de drie speerpunten behorend bij Onderwijs & Kwaliteit (zie inleidende woorden begin H 2) vanuit het 'oude' instellingsplan, geldend tot zomer 2023 (= 1 augustus). Na de tabellen volgt een toelichting op de niet-behaalde doelstellingen.

Speerpunt Kind en Jeugd – integraal antwoord geven Eindrealisatie instellingsplandoelen 2019-2023	G/B/R⁸
<ul style="list-style-type: none">Ieder kind of de jongere kan datgene ontwikkelen en uit het leven halen, wat maximaal haalbaar is. Dat doen we met een gepersonaliseerd aanbod van dienstverlening, gebaseerd op onze expertise, dat aansluit op de vraag en behoefte van het kind of de jongere in zijn of haar omgeving	G
<ul style="list-style-type: none">Waar het kind/de jongere een constante factor nodig heeft in het leven wil Bartiméus dat kunnen bieden	G
<ul style="list-style-type: none">We gaan voor '1 kind met 1 plan'. Dit betekent dat ieder kind of elke jongere één aanspreekpunt heeft die zorgdraagt voor de gehele dienstverlening die benodigd en gevraagd is (oplossingsgericht). Of dit nu leren, verblijf, ergotherapie of ondersteuning in het gezin betreft	R

⁸ Groen = Doel is gehaald (zoals gepland)
Blauw = Proces loopt nog (heeft (bij)sturing nodig richting volgende periode)
Rood = Doel wordt of is niet gehaald (alleen bij eindrealisatie of beëindigde doelen)

Speerpunt Resultaat van het leren, leren van het resultaat – onze toegevoegde waarde	G/B/R
Eindrealisatie instellingsplandoelen 2019-2023	
<ul style="list-style-type: none"> • Voorspelbaarheid van onderwijs en AOB realiseren (resultaten, aanpak, vaardigheden), door standaarden voor: <ul style="list-style-type: none"> ○ Pedagogisch en didactisch handelen / 'De goede les' ○ Professioneel handelen 	G
<ul style="list-style-type: none"> • Versterken kwaliteitszorg, weten dat je de goede dingen doet en de goede dingen goed doet 	G
<ul style="list-style-type: none"> • Doorgaande leerlijnen gereed en functionerend op alle vakgebieden, op basis van het Doelgroepenmodel 	R
<ul style="list-style-type: none"> • Doorontwikkelen Opbrengstgericht Werken (OGW): <ul style="list-style-type: none"> ○ Dekkend curriculum, met ambitie ○ Leerkrachten en AOB'ers zijn analytisch vaardig (Data, Duiden, Doelen, Doen) 	R

Speerpunt Meer dan leren – leerlingen optimaal voorbereiden op De Volgende Stap	G/B/R
Eindrealisatie instellingsplandoelen 2019-2023	
<ul style="list-style-type: none"> • Succesvolle uitstroom van leerlingen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Samenwerking tussen de scholen en de AOB van Bartiméus ○ Duidelijke en ambitieuze normen eindkwalificaties/resultaten ○ Structureel onderzoeken en leren van resultaten uitstroom (bestendigingsonderzoek) 	R
<ul style="list-style-type: none"> • Vergroten sociale, maatschappelijke en werknemersvaardigheden leerlingen 	G
<ul style="list-style-type: none"> • Toegevoegde waarde Bartiméus in beeld krijgen en houden: <ul style="list-style-type: none"> ○ Digitalisering onderwijs ○ Leerlijn Kritische succesfactoren (KSF) ○ Hybride begeleidingsvormen 	G

Aan het eind van de instellingsplanperiode 2019-2023 kunnen we concluderen dat we zes van de tien doelen naar tevredenheid hebben kunnen realiseren. Het was een roerige periode: de vele leiderschapswisselingen op alle organisatieniveaus en de coronapandemie hebben hun tol geëist. Vaak lag de focus vooral op de voortgang van het primaire proces van onderwijs en AOB en het op peil houden van de bestaande kwaliteit. Doorontwikkeling komt dan op een tweede plan. In

de volgende paragraaf geven we een toelichting op de (nog) niet-gerealiseerde doelen.

De doelen voor '1 kind 1 plan' zijn later dan gepland opgepakt en zijn derhalve nog niet gerealiseerd einde instellingsplanperiode. In het 'nieuwe' instellingsplan zijn ze nogmaals opgenomen, waarbij gekozen is voor een projectmatige aanpak, veel focus en beschikbare capaciteit.

Voor wat betreft de doorgaande leerlijnen op basis van het Doelgroepenmodel is er de afgelopen jaren veel werk verzet vanuit de verschillende SO- en (E)MB-scholen in VIVIS-verband. De klus bleek echter omvangrijker dan ingeschat. We verwachten met een half jaar vertraging de doelen alsnog te realiseren rond zomer 2024. De leerlijnen zijn de basis voor een dekkend curriculum, waarbij vanaf 2021 de aangescherpte eisen voor het burgerschapsonderwijs verwerkt zijn. Na borging en check van het curriculum in 2024 verwachten we de doelen alsnog te behalen.

De doorontwikkeling van Opbrengstgericht Werken (OGW) loopt vertraging op, met name door de perikelen rond de schoolfotoformats. Ook hiervoor is inmiddels een project gestart rondom datagestuurd werken, de resultaten hiervan worden in 2025 verwacht.

De samenwerking tussen AOB en scholen is met vertraging opgepakt. Het bestendigungsonderzoek is alleen voor de Bosschoolpopulatie gerealiseerd.

Na de zomer van 2023 (= vanaf 1 augustus) is het nieuwe Instellingsplan 2023-2027 van start gegaan. In onderstaande tabel laten wij zien wat de voortgang op het Instellingsplan 2023-2027 is vanaf zomer tot eind 2023. Deze is opgebouwd vanuit de tussenevaluaties van de schooljaarplannen op teamniveau, voor elk van de scholen en de AOB. Ook de voortgangsmonitoring van de drie deelprojecten behorend bij '1 kind 1 plan' zijn hierin betrokken (casemanagement, IMDO⁹ en proces instroom, doorstroom, uitstroom).

Na de tabellen volgt een toelichting op de vertraagd gerealiseerde doelstelling.

⁹ IMDO = Integraal multidisciplinair overleg van betrokken onderwijs- en zorgcollega's op individueel leerling-/clientniveau

B:

Speerpunt Integraal antwoord Voortgang instellingsplandoelen 2023-2027	G/B/R
<ul style="list-style-type: none"> Met ons integraal aanbod gaan we ervoor dat iedere leerling datgene ontwikkelt en uit het leven haalt, wat maximaal haalbaar is. Afgestemd op de behoeften van de leerling en zijn context, persoonsgericht en uitgaand van: 'wat kan wél'. 	G
<ul style="list-style-type: none"> Het integraal aanbod wordt ondersteund door een passend administratief proces (instroom - doorstroom - uitstroom), waardoor de leerling en ieder die persoonlijk of professioneel betrokken is één Bartiméus ervaart. 	B
<ul style="list-style-type: none"> De casemanager is de verbindende factor in het traject van de leerling/de cliënt en zet de aanwezige expertise efficiënt in door multidisciplinair overleg. 	G

Speerpunt Inclusiever onderwijs Voortgang instellingsplandoelen 2023-2027	G/B/R¹⁰
<ul style="list-style-type: none"> Elke leerling krijgt de best passende onderwijsoplossing, mede door inzet van hybride vormen, toegankelijkheid van (digitale) leermiddelen en huisvesting. 	G
<ul style="list-style-type: none"> Onze medewerkers zijn experts op hun vakgebied in het mogelijk maken van inclusiever onderwijs. 	G
<ul style="list-style-type: none"> Wij creëren 'werkplaatsen' waar we innovaties uitproberen en presenteren zodat dat wat werkt breed ingezet wordt. 	G

Speerpunt Goed onderwijs, goede begeleiding Voortgang instellingsplandoelen 2023-2027	G/B/R
<ul style="list-style-type: none"> Onze huisstijl (pedagogisch/ didactisch/ oplossingsgericht begeleiden) zorgt voor een veilige en uitdagende omgeving waar iedereen zich als persoon en groep optimaal kan ontwikkelen en de onderwijsresultaten passen bij dat wat er van de leerlingen verwacht kan worden. 	G
<ul style="list-style-type: none"> Ontwikkelingen in de doelgroep of in de onderwijsresultaten leiden tot bijstelling van ons curriculum en/of professioneel handelen, gericht op succesvolle uitstroom van leerlingen – wij zijn wendbaar. 	G

¹⁰ Groen = Doel is gehaald (zoals gepland)
 Blauw = Proces loopt nog (heeft (bij)sturing nodig richting volgende periode)
 Rood = Doel wordt of is niet gehaald (alleen bij eindrealisatie of beëindigde doelen)

B:

- Scholen: Wij geven goed onderwijs in de basisvaardigheden Nederlandse taal/communicatie, (toegepast) rekenen-wiskunde en burgerschap (waaronder KSF), zodat meer dan driekwart van de leerlingen de doelen behalen die passen bij hun uitstroombestemming.
AOB: Wij geven goede begeleiding gericht op het wegnemen van onderwijsbelemmeringen en het versterken van de visuele redzaamheid (door KSF).

G

Het deelproject 'passend administratief proces' (instroom-doorstroom-uitstroom) loopt eind 2023 iets achter op de planning. In verband met de complexiteit is gekozen voor een focus op instroom. Door daar de diepte in te gaan zijn de drie huidige instroomprocessen + de knelpunten daarin in beeld gebracht. Voor zomer 2024 komt er een nieuw ontwerp instroom Kind & Jeugd.

2.1.3. Overige ontwikkelingen

Datagestuurd werken

In 2023 maken we verdere stappen in het datagestuurd werken richting BI-tools voor de scholen en de AOB, gevuld met data vanuit de leerlingadministratie- en leerlingvolgsystemen (ParnasSys en EduMaps). In het project dat hiervoor dit jaar ligt de focus eind 2023 voornamelijk op de technische kant (qua inrichting). Ook is er een datavolwassenheidsscan gestart, uitgevoerd i.s.m. een extern bureau. De stappen kosten nog steeds veel tijd en afstemming, maar we hebben de benodigde aandacht en sturing beter op orde dan eind 2022.

2.1.4. Toekomstige ontwikkelingen

Regie op onderwijskwaliteit en kwaliteit AOB

Een van de ontwikkelingen die blijvend impact heeft, is de focus op onderwijskwaliteit. Wij hebben de kwaliteit van het pedagogisch-didactisch handelen eerder als speerpunt benoemd, daartoe aangemoedigd door de ondersteuningscoördinatoren van de scholen. In veel schooljaarplannen neemt kwaliteit van instructie een belangrijke plaats in. De verdere implementatie van de kijkwijzer waar drie van de vier scholen mee werken verloopt naar tevredenheid. We verkennen de mogelijkheden om deze alsnog voor de vierde school in te zetten binnen cluster-1-verband (inzet voor alle (E)MB-scholen). De teambeelden die vanuit de kijkwijzer opgesteld (gaan) worden, krijgen steeds meer een plek in de halfjaarlijkse evaluatie kwaliteit, zodat manager en raad van bestuur hier meer regie op kunnen voeren, in combinatie met de analyse van de resultaten op de basisvaardigheden.

Voor wat de regie op de kwaliteit van de AOB spelen de ontwikkelingen zich deels af op het niveau van cluster 1. In 2023 is een start gemaakt met het op papier zetten van het waartoe en de taken van de AOB van cluster 1 en de wijze waarop we hier zicht op hebben. De bedoeling is dat dit in de toekomst, in afstemming met de al ingezette ontwikkeling van datagedreven werken binnen de AOB, transparantie en sturingsinformatie oplevert – allereerst op het niveau van de individuele AOB-leerling, maar ook op het niveau van de doelgroep.

Naast de focus op de inhoudelijke kwaliteit van ons onderwijs en de onze AOB, willen we ook onze kwaliteitszorg doorontwikkelen – en dan met name de 'regie op kwaliteit': hoe, wanneer en naar wie verantwoordelijk wij ons over onze kwaliteit? Welke opdracht geeft het bestuur ons, wanneer zijn wij tevreden? Hoe sturen wij op onze kwaliteit, hoe monitoren we onze basiskwaliteit en doorontwikkeling? En hoe doen we dat op de verschillende organisatieniveaus: van raad van bestuur tot aan de leerkracht voor de klas of de AOB'er in de ondersteuning van leerlingen in andere vormen van onderwijs?

Het samen opstellen van het instellingsplan 2023-2027, het herijken van het managementstatuut en onze kwaliteitstegels zorgen ervoor dat deze vragen organisatiebreed leven. De geformuleerde antwoorden ervaren we als betekenisvol, doordat leidinggevenden sturing geven aan de opvolging ervan.

European Accessibility Act

Om online producten en diensten voor alle Europeanen toegankelijk te maken, is de European Accessibility Act (EAA) opgesteld die in 2025 in werking treedt. De EAA is pan-Europese regelgeving op het gebied van digitale toegankelijkheid. Tot grote verbazing en ontzetting van cluster 1 vallen de (digitale) leermiddelen buiten de werking van de toegankelijkheidswet. Als dit niet wordt opgelost is het de vraag hoeveel leerlingen met een visuele beperking straks nog in staat zijn regulier onderwijs te volgen, omdat educatieve uitgeverijen niet verplicht worden om hun (digitale) leermiddelen toegankelijk te maken.

Routekaart Inclusief Onderwijs

Inclusief onderwijs gaat over jongeren met én zonder een extra ondersteuningsbehoefte. Ze gaan samen naar school en volgen zoveel mogelijk samen onderwijs en iedereen hoort erbij. Cluster 1, met een integratiepercentage van ongeveer 85%, wordt in dit kader vaak als voorbeeld genoemd.

De ontwikkeling naar inclusief onderwijs is van grote invloed op het gespecialiseerd onderwijs. Er zal altijd een vorm van gespecialiseerd onderwijs blijven bestaan, maar deze krijgt wel een andere rol. Waarbij centraal zal staan hoe we de opgebouwde expertise vanuit de verschillende clusters (waaronder cluster 1) behouden en waar nodig bundelen. Cluster 1 vraagt daarbij om extra aandacht voor toegankelijke onderwijscontent en het bundelen van expertise van cluster 1 op landelijk niveau.

In 2023 is de Werkagenda Route naar inclusief onderwijs gepresenteerd en is de verkenning gestart van de doorontwikkeling van het gespecialiseerd onderwijs, alsmede de samenwerking met zorg. VIVIS en Siméa trekken hierin eind 2023 samen op, naast de Sectorraad Gespecialiseerd Onderwijs. Wij steunen de beweging die OCW maakt richting inclusief onderwijs volledig. En we buigen ons graag samen met het onderwijsveld over de vraag hoe we onze landelijk geborgde expertise binnen Passend Onderwijs en onze opgebouwde ervaring met hoge integratiecijfers (rond 85%) kunnen delen binnen de regionale aanpak.

Toekomstbestendig VSO en SO Lochem in één gebouw met twee basisscholen

Voor het Bartiméus College is er een apart traject dat de komende jaren impact zal hebben: 'Toekomstbestendig VSO'. De school kent de afgelopen jaren een dalend leerlingenaantal, van 69 leerlingen in 2017 tot de 37 leerlingen (feb. '23). Door de grote niveauverschillen in een geringe leerlingpopulatie ontstaat druk op het onderwijsaanbod en de onderwijskwaliteit. Er wordt nagedacht over visie, hybride onderwijsmodellen en het mogelijk realiseren van onderwijsaanbod in relatie met het regulier voortgezet onderwijs binnen de regio.

De samenwerking van SO Lochem met twee basisscholen (gericht op het realiseren van één gezamenlijk schoolgebouw) biedt nieuwe kansen voor leerlingen om te participeren in een grotere wereld en voor medewerkers om te leren van elkaars expertise. Na een aantal vertragingen is het definitieve ontwerp eind december 2023 vastgesteld.

2.1.5. Onderwijsresultaten

Jaarlijks brengen wij onze onderwijsresultaten op schoolniveau in kaart met schoolfoto's. Waar mogelijk zetten we ze af tegen resultaten van vergelijkbare scholen, in de benchmark van cluster 1 (onderverdeeld naar SO, VSO en (E)MB). Een deel van de onderwijsresultaten leveren we aan bij de inspectie van onderwijs. Zie de hier volgende overzichten met bijbehorende normen.

Tabel 2.1.5a: Ik-doe-mee-percentages Gerealiseerd einduitstroomniveau 2022-2023 vergeleken met beoogd niveau OPP

School	Uitstroom n ¹¹ =	Realisatie t.o.v. norm inspectie ¹² (75%)	Realisatie t.o.v. eigen norm ¹³ (90%)	Toelichting oordeel
SO Doorn	8 lln	8 lln = 100%	8 lln = 100%	Realisatie boven beide normen, volgens verwachting CvL.
VSO Doorn	3 lln	3 lln = 100%	3 lln = 100%	Realisatie boven beide normen, volgens verwachting CvL.
SO Lochem	0 lln	n.v.t	n.v.t	Geen einduitstroom dit schooljaar.
SO Zeist	7 lln	6 lln = 86%	6 lln = 86%	Realisatie boven inspectienorm, net onder eigen norm.
VSO Zeist	9 lln	9 lln = 100%	9 lln = 100%	Realisatie boven beide normen, volgens verwachting CvL.
Totaal ¹⁴	27 lln	26 lln = 96%	26 lln = 96%	Realisatie boven beide normen (vorig jaar 89%, daarvoor 74%)

Toelichting

We scoren op alle scholen boven de inspectienorm van 75%. Op individueel leerlingniveau is de uitstroom volgens verwachting van de CvL, ook voor de leerlingen die anders uitstromen dan een jaar voor uitstroom was verwacht. Waar in voorgaande jaren leerlingen wisselend lager én hoger dan verwacht scoorden (met een eindsprintje in het laatste jaar), valt op dat de meeste leerlingen voor het tweede jaar achtereen grotendeels volgens verwachting uitstromen.

¹¹ De inspectie kijkt ook naar het aantal uitgestroomde leerlingen (lln): pas als deze boven de 10 is, wordt de primaire detectie serieus beschouwd.

¹² De inspectie gaat ervan uit dat minimaal 75 procent van de leerlingen aan het einde van de schoolperiode de door de school beoogde streefniveaus op de kernvakken behaalt. Deze streefniveaus zijn passend bij de uitstroombestemming in het OPP.

¹³ Onze eigen norm: minimaal 90% van de leerlingen aan het einde van de schoolperiode stroomt passend uit volgens het Landelijk Doelgroepenmodel (= volgens verwachting Commissie van Leerlingondersteuning (CvL)

¹⁴ De rij 'Totaal' geeft alleen een overall beeld, de normen zijn niet op instellingsniveau van toepassing

B:

Tabel 2.1.5b: Ik-doe-mee-percentages Mate van bestendiging van de in 2021-2022 uitgestroomde leerlingen

School	Uitstroom n ¹⁵ =	Realisatie en oordeel t.o.v.			Toelichting oordeel
		eigen norm (80%)	'norm inspectie' ¹⁶		
			p '21-'22	p '20-'21	
SO Doorn	9 lln	8 lln (89%)	p44	p100	Realisatie boven beide normen.
VSO Doorn	5 lln	4 lln (80%)	p50	p10	Realisatie boven beide normen.
SO Lochem	3 lln	3 lln (100%)	p100	p100	Realisatie boven beide normen.
SO Zeist	6 lln	5 lln (83%)	p22	p100	Realisatie boven beide normen.
VSO Zeist	8 lln	6 lln (75%)	p25	boven norm	Realisatie boven inspectienorm (geen concrete p-score beschikbaar maar positief), boven eigen norm.
Totaal	31 lln	26 lln (84%)	-	-	

Toelichting

Vier van de vijf scholen (op VSO Zeist na) behalen alle normen en scoren goed met 80-100% bestendiging. VSO Doorn scoort na 2 jaar weer boven de inspectienorm. Het beeld is iets minder positiever dan dat van vorig jaar, we zullen ontwikkelingen de komende jaren blijven monitoren. Voor nu zijn we blij met alle leerlingen die gedijen op hun uitstroombestemming – over het algemeen zitten zij niet te hoog en niet te laag vergeleken met het niveau waarop ze anderhalf jaar eerder uitstroomden.

¹⁵ De inspectie kijkt ook naar het aantal uitgestroomde leerlingen (lln): pas als deze boven de 10 is, wordt de primaire detectie serieus beschouwd.

¹⁶ Voorlopige nieuwe 'inspectienorm': in de afgelopen 2 jaren scoort de school maximaal 1 keer onder het 25ste percentiel in de benchmark bestendiging (risico-inschatting). De inspectie deelt sinds zomer '21 de oude norm niet meer, maar deelt een benchmarkoverzicht met percentielen (p25, p50 en p75, zonder bijbehorende nauwkeurige waarden). Als een onderwijskundige eenheid voor het derde jaar op rij onder de p25 scoort (het aantal lln. wordt daarbij ook beschouwd), belt de inspectie voor een bestuursgesprek waarin de rvb gevraagd wordt de situatie toe te lichten. NB: Er is dit jaar een verandering in dataverzameling. Dat betekent dat er niet meer goed vergeleken kan worden met voorgaande jaren.

B:

Tabel 2.1.5c: Ik-doe-mee-resultaten basisvaardigheden (schoolfoto's kernvakken/-ontwikkelingsgebieden).

School	Vak/ontwikkelingsgebied	Norm (cluster 1)	Realisatie en oordeel t.o.v. norm
SO en VSO Doorn	Basale ontwikkeling / basale lijnen	80% van de leerlingen binnen een leerroute behalen op de totale lijnen basale ontwikkeling van het Ontwikkelingsvolgmodel (OVM) een leerrendement passend bij hun leerroute.	Er is in 2023 nog geen schoolfoto beschikbaar (nieuw format in ontwikkeling). Wat wel beschikbaar is: Resultaten OVM vergeleken met het uistroomperspectief (USP) in het OPP 2 jaar ervoor: <ul style="list-style-type: none"> - Resultaten OVM gelijk aan USP: 81% - Resultaten OVM hoger dan USP: 6% - Resultaten OVM lager dan USP: 13%
	Sociale en maatschappelijke competenties	Minimaal 80% van onze leerlingen gelijk of hoger scoort t.o.v. zichzelf m.b.t. de sociaal-maatschappelijke competenties/ontwikkeling OVM	Zie bovenstaande opmerking, hierover zijn nog geen gegevens beschikbaar.
SO Zeist	Rekenen-wiskunde	Per kernvak een gemiddeld leerrendementsquotiënt (LRQ) van minimaal 75 (Middenmeting Cito in februari).	LRQ rewis = 76 (2022: 86 en 2021: 69)
	Begrijpend lezen (BL)	En: Passende scores referentieniveaus op doorstroomtoets.	LRQ BL = 73 (2022: 73 en 2021: 70)
	Technisch lezen (TL)		LRQ TL = 76 (2022: 83 en 2021: 77)
	Spelling		LRQ spelling= 74 (2022: 90 en 2021: 64)
	Scores rewis en begrijpend lezen op Doorstroomtoets	Passende scores referentieniveaus op doorstroomtoets.	De leerlingen hebben conform verwachting gescoord.
	Sociale en maatschappelijke competenties	Het gemiddelde ontwikkelingsniveau (ON) van alle SO-leerlingen op elk van de vier basale lijnen zelfbeleving, zelfstandigheid, zelfredzaamheid en emotioneel welbevinden bedraagt 90 of hoger.	Gem. ON: zelfbeleving: 94 (2022: 101), zelfstandigheid: 92 (2022: 106), zelfredzaamheid: 95 (2022: 104), emotioneel welbevinden: 94 (2022: 96).
SO Lochem	Rekenen-wiskunde	Per kernvak een gemiddeld leerrendementsquotiënt (LRQ) van minimaal 75 (clusterambitie) of 80 (eigen schoolambitie) (Middenmeting Cito in februari)	LRQ rewis = 81 (2022: 103 en 2021: 94)
	Begrijpend lezen		LRQ BL = 83 (2022: 102 en 2021: 100)
	Technisch lezen		LRQ TL = 119 (2022: 112 en 2021: 98)
	Spelling		LRQ spelling= 93 (2022: 84 2021: 97)
	Scores rewis en begrijpend lezen op Doorstroomtoets	Passende scores referentieniveaus op doorstroomtoets.	Geen einduitstroomleerlingen.
	Sociale en maatschappelijke competenties	Het gemiddelde ontwikkelingsniveau (ON) van alle SO-leerlingen op elk van de vier basale lijnen	Gem. ON alleen op groepsniveau beschikbaar: zelfbeleving en zelfstandigheid (net) onder norm, zelfredzaamheid wrs.

B:

School	Vak/ontwikkelingsgebied	Norm (cluster 1)	Realisatie en oordeel t.o.v. norm
		zelfbeleving, zelfstandigheid, zelfredzaamheid en emotioneel welbevinden bedraagt 90 of hoger.	net boven/rond norm, emotioneel welbevinden net onder norm.
Bartiméus College	Nederlands	VSO uitstroom vervolgonderwijs: 75% van de leerlingen behaalt op de Cito-VO een score passend bij de leerroute volgens OPP.	Afgelopen schooljaar lagen de resultaten op de verschillende Cito-toetsen en het beeld dat team en mentoren van de leerlingen hebben op dezelfde lijn.
	Rekenen	VSO-arbeid: nog geen Cito-norm beschikbaar. We moeten nog beslissen welke score conform OPP is.	
	Engels		
	Sociale en maatschappelijke competenties	Nog geen norm beschikbaar.	2022: VSO cluster-1-breed heeft gekozen voor KIC (Kracht in Controle), we stellen nog een norm op.

In bijlage 4 is een toelichting op de uitstroom en bestending opgenomen (behorende bij de a- en b-tabel), deels vanuit meerjarig perspectief. Zie ook 2.1.1 voor opmerkingen over de onderwijsresultaten vanuit de Kwaliteitstegels.

2.1.6. Onderwijs aan nieuwkomers

In 2023 hebben we te maken met nieuwkomers op een aantal van de onderwijslocaties. SO Lochem heeft hiervoor een hybride vorm ingezet, waarbij een leerling een dag in de week aanwezig is. In Zeist (SO en VSO) zijn leerlingen ingestroomd in de best passende groep. De activiteiten die worden ingezet om deze leerlingen extra te ondersteunen, betreffen met name extra aandacht en instructie van de leerkrachten/docenten en/of inzet van onderwijsassistenten, alsmede de inzet van NT2-onderwijs.

2.1.7. Internationalisering en onderzoek

Bartiméus is een expertiseorganisatie op het gebied van omgaan met een visuele beperking. Dit betekent dat onderzoek en expertiseontwikkeling, door onder andere (internationale) projecten, onderdeel is van ons werk. Bartiméus Onderwijs is betrokken bij een aantal (internationale) projecten en het Bijzonder Lectoraat Inclusive Digital Design & Engineering van Eric Velleman (mei 2022 geïnstalleerd). Onderzoek en expertiseontwikkeling is verweven in de diverse jaarplannen en geborgd in de [werkwijze van de Kennisorganisatie van Bartiméus](#) (op basis van de Kenniscirkel). We voeren veel van deze activiteiten uit met onze samenwerkingspartners in de branche (Koninklijke Visio, Robbert Coppes Stichting, Oogvereniging, MaculaVereniging) binnen 'Kennis over Zien'.

De komende jaren willen we de verschillende projecten, bijvoorbeeld die door Bartiméus Fonds, Stichting InZicht of de Expertisefunctie ZG gefinancierd worden, meer zichtbaar maken en verbinden met de ambities vanuit de jaarplannen en/of omgeven door beleidskaders.

Op het gebied van internationalisering en internationale contacten is er de ambitie om op cluster-1-niveau tot een aanscherping te komen van voorwaarden en doelen voor internationale contacten en het bezoeken.

Internationalisering: het ICC

ICC staat voor 'International Camp on Communication & Computers'. De deelnemers van dit jaarlijkse evenement zijn Europese jongeren die blind of slechtziend zijn tussen de 16 en 21 jaar oud. Dat houdt in dat je tot een kleine minderheid behoort in je land en omgeving.

Leren communiceren, internationaal reizen, persoonlijke mogelijkheden en beperkingen voor studie en beroep leren ontdekken zijn allemaal doelstellingen van de uitwisseling die ICC oplevert. Een andere doelstelling is het kunnen omgaan met ICT en de ICT-hulpmiddelen die er zijn voor mensen met een visuele

beperking. Dit is van groot belang zijn voor de eerdergenoemde doelstelling communicatie, maar ook voor studie, beroep en vrije tijd.

Vanuit Nederland hebben we in 2023 met zeven leerlingen/studenten deelgenomen aan het ICC te Telc, Tjechië. In 2024 gaan we met zes leerlingen/studenten deelnemen aan het ICC dat dan in Rome wordt gehouden. Voor meer informatie: <https://www.icc-camp.info/>

Kennisagenda Onderwijsinnovatie 2023-2026

In 2023 is gestart met de uitvoering van de Kennisagenda Onderwijsinnovatie 2023-2026, met als doel technologische innovaties te vertalen in kansen en bedreigingen voor leerlingen met een visuele beperking.

We zijn in 2023 aan de slag gegaan met de volgende drie thema's:

Thema 1: Signaleren van technologie gerelateerde vragen

Door middel van deskresearch, roadshows, workshops en congresbezoeken hebben we een aantal vragen, trends en ontwikkelingen verzameld. Deze input is verwerkt in een trendanalyse en acties voor vervolgvactiteiten. In 2024 gaan we hiermee door.

Samen met Visio Onderwijs en Dedicon organiseerden we op 29 februari 2024 een Innovatiedag. Er is een plan gemaakt waarin we deze samenwerking op Innovatie binnen Bartiméus, Visio en Dedicon jaarlijks vormgeven met diverse activiteiten.

Thema 2: Toepassingsmogelijkheden van AI voor het onderwijs

Eén van de gesignaleerde trends is de meerwaarde van kunstmatige intelligentie (oftewel AI; artificial intelligence) voor leerlingen met een visuele beperking. In 2023 hebben we de volgende activiteiten ondernomen:

- een interne publicatie en een publicatie op de website van Bartiméus over ChatGPT: <https://bartimeus.nl/nieuws/chatgpt> en een artikel in het blad 'Voluit' van het Bartiméus Fonds;
- twee externe publicaties in onderwijsmedia om bewustwording te creëren voor de meerwaarde van AI voor onze doelgroep. Eén in het onderwijsinnovatieblad Vives (mei 2023), en een artikel op Kennisnet waarin we als praktijkvoorbeeld werden genoemd tijdens de week van de AI in het onderwijs: <https://www.kennisnet.nl/artificial-intelligence/hoe-ai-de-toegankelijkheid-vergroot-voor-leerlingen-met-een-beperking/>

- interne presentaties binnen Bartiméus tijdens twee studiedagen aan collega's van ICT en de afdeling Innovatie;
- twee workshops voor collega's over het gebruik van ChatGPT in onderwijs;
- externe presentaties tijdens het Congres Generatieve AI in Rotterdam en op de Landelijke AOB-dag voor leerlingen en studenten die blind zijn.

In 2024 ondernemen we onder andere de volgende activiteiten:

- samen met het Nationaal Onderwijs Lab AI (NOLAI) bereiden we een project voor waarin we AI inzetten op de kennisportal <https://www.eduvip.nl/>, zodat de inhoud op maat kan worden aangeboden voor leerkrachten;
- in mei is een verkennend onderzoek (GAP-analyse) gereed naar generatieve AI voor mensen met een visuele beperking, tot stand gekomen met (ervarings)deskundigen en deskresearch;
- we onderzoeken hoe leerlingen met een visuele beperking zelfstandig het internet kunnen verkennen via de spraakinterface van ChatGPT;
- het Bartiméus Fablab zal worden uitgebreid met een AI-lab, waar o.a. leerlingen kennis kunnen maken met verschillende AI-toepassingen.

Thema 3: Toegankelijkheid van digitaal lesmateriaal

Rond dit thema hebben we in 2023 de volgende activiteiten ondernomen:

- roadshow met AOB: overleg en inventarisatie van problemen met digitale toegankelijkheid van lesmethodes, inclusief korte workshops met voorbeelden van ontoegankelijkheid;
- historisch onderzoek naar acties en maatregelen voor de toegankelijkheid van digitaal lesmateriaal en onderwijssoftware door de jaren heen, gekoppeld aan het onderzoek naar de toegankelijkheid van huidige digitale lesmaterialen en andere onderwijs ondersteunende systemen;
- presentatie over digitale toegankelijkheid op een congres georganiseerd door Kennisnet voor ICT-coördinatoren.

In 2024 ondernemen we onder andere de volgende activiteiten:

- onderzoek naar de toegankelijkheid van het huidige digitale lesmateriaal van lesmethoden;
- onderzoek naar de toegankelijkheid van virtuele omgevingen zoals AR, VR, XR, en de Metaverse;
- presentaties en voorlichting over digitale toegankelijkheid.

2.1.8. Inspectie

In de tweede helft van schooljaar 2022-2023 en de eerste helft van schooljaar 2023-2024 viel geen van onze scholen in een steekproef van de onderwijsinspectie. Wel werd SO Lochem in april 2023 bezocht om een herstelopdracht voor kwaliteitszorg uit 2019 alsnog af te ronden, met een positief resultaat.

Het meest recente vierjaarlijks onderzoek vond plaats in het najaar van 2018, wat resulteerde in een verslag dat in februari 2019 vastgesteld is. Naast een voldoende score voor de drie standaarden m.b.t. Kwaliteitszorg en ambitie, voldeed het bestuur ook voldoende aan de eisen van het kwaliteitsgebied Financieel beheer.

De inspectie stelde verder vast dat alle scholen voldoende basiskwaliteit realiseren. Het inspectierapport van het [vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen Bartiméus](#) vindt u op de website van de onderwijsinspectie.

2.1.9. Visitatie

Tijdens het verslagjaar heeft er geen bestuurlijke visitatie plaatsgevonden.

2.1.10. Passend onderwijs

De onderwijswetgeving (WPO, WVO, WEC) werd met de komst van Passend Onderwijs met ingang van 1 augustus 2014 op tal van punten aangepast. De aanpassingen en daarmee de beleidskaders voor de scholen (po, vo en (v)so cluster 3 en 4) zijn echter op onderdelen anders dan die voor de instellingen (v)so cluster 1 en 2), omdat er voor de instellingen voor een landelijke in plaats van een regionale uitrol is gekozen. Daarmee is de verantwoording, zoals deze gevraagd wordt voor het bestuursverslag, maar ten dele van toepassing op Bartiméus Onderwijs (een instelling in cluster 1).

In onderstaande tekst maken we duidelijk in hoeverre de beleidskaders Passend Onderwijs voor ons van toepassing zijn en wat dat betekent voor onze verantwoording over de realisatie Passend Onderwijs.

- [Zorgplicht](#): elke school voor basisonderwijs en voorgezet onderwijs is verantwoordelijk voor passend onderwijs voor elke leerling. [De zorgplicht geldt niet voor instellingen van cluster 1 en 2](#). Deze instellingen, waartoe ook Bartiméus Onderwijs behoort, hebben wél een ondersteuningsplicht: ze zijn verplicht leerlingen met een visuele beperking te ondersteunen. In deze

paragraaf over Passend Onderwijs leggen we daarom vooral verantwoording af over de ondersteuningsplicht;

- Elke schoolorganisatie richt zijn eigen structuur voor basisondersteuning in, inclusief een ondersteuningsprofiel (wat kan een school bieden als het gaat over leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften) – in 2023 werd bekend dat het ondersteuningsprofiel als apart document waarschijnlijk wordt afgeschaft. We zijn gestart met de beschrijving van het aanbod voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften op onze scholen en we wachten de landelijke ontwikkelingen af;
- Binnen de samenwerkingsverbanden po en vo worden de financiële middelen voor de extra leerlingondersteuning verdeeld. De instellingen in cluster 1 en 2 (waaronder Bartiméus Onderwijs) maken geen deel uit van de samenwerkingsverbanden en ontvangen deze middelen niet;
- Samenwerkingsverbanden hebben een commissie die besluit of een leerling extra ondersteuning krijgt of naar een speciale school kan gaan, door het afgeven van een toelatingsverklaring op basis van een handelingsgerichte vraag: wat heeft deze leerling nodig? Bij Bartiméus besluit de commissie van onderzoek conform de WEC over toelating van leerlingen (net als bij de andere instellingen voor cluster 1 en 2).

In het kader van de kassiersfunctie van cluster 1 (uitwerking ondersteuningsplicht instellingen) ontvangen Bartiméus en Visio jaarlijks het ondersteuningsbudget, een geormerkt bedrag van het ministerie van OCW. Dit bedrag wordt op basis van indicatie beschikbaar gesteld aan scholen met een leerling die door de AOB van cluster 1 begeleid wordt. Eén keer per jaar vindt er een verrekening plaats met Visio.

Jaarlijks evalueren Bartiméus en Visio de 'regeling aanvullende bekostiging'. Op grond van inhoudelijke argumenten, de aard en omvang van de ondersteuningsvragen en financiële ruimte kan de regeling aangepast worden voor het nieuwe schooljaar. Dit is in 2023 gebeurd, op grond van de hierboven beschreven financiële ruimte.

Daarbij is het ondersteuningsbudget licht arrangement (eenmalig, alleen bij instroom) opgehoogd van 900 naar 1.500 euro, na signalen vanuit het veld. Ook het eenmalige bedrag bij een intensief arrangement in sbo groep 1 gelijkgetrokken met dat van het standaardarrangement (het bestaande verschil

tussen beide bedragen was onlogisch), wat ook een ophoging naar 1.500 euro inhoudt.

Ook is nu expliciet in de regeling vanaf schooljaar 2023-2024 vermeld dat de specifieke materialen t.b.v. de leerling en zijn of haar visuele beperking (bijvoorbeeld aangepast meubilair, laptop, iPad) van de leerling zijn en de leerling volgen in zijn of haar schoolloopbaan.

2.1.11. Nationaal Programma Onderwijs

Wij onderschrijven de stelling dat het Nationaal Programma Onderwijs er niet alleen is voor reparatie van de gaten die de coronacrisis heeft geslagen, maar veeleer de kans biedt voor renovatie van ons onderwijs. Die kans hebben we vanaf 2021 met beide handen aangegrepen.

Totstandkoming van de schoolprogramma's

In de periode tot de zomervakantie is er per school een schoolscan gemaakt door de ondersteuningscoördinator(en), zoveel mogelijk gekoppeld aan de reguliere kwaliteitszorgcyclus. Op grond van de schoolscan zijn interventies gekozen voor het schooljaar 2021-2022 en schooljaar 2022-2023, die zijn voorgelegd aan het team (o.a. op de studiedag van juni 2023) en aan ouders (middels een digitale uitvraag en/of bespreking op een ouderavond). Op de scholen zijn interventies gekozen uit alle doelgebieden van de [`menukaart`](#):

- Meer onderwijs (A)
- Effectievere inzet onderwijs (B)
- Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling (C)
- Executieve functies (D)
- (Extra) inzet van personeel en ondersteuning (E)
- Faciliteiten/randvoorwaarden(F)

De meeste interventies zijn gedaan op effectievere inzet van onderwijs (B) en sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling (C). Voor de effectievere inzet van onderwijs worden onder andere meer uren ingezet.

Tijdens het maken van de schoolscans in 2021 (en de latere update) is er onderlinge afstemming gerealiseerd: zijn er thema's die op meerdere scholen spelen en waar we allemaal op in willen zetten? Dit betreft een tweetal doelen:

- Elke Commissie van Leerlingondersteuning (CvL) wordt gecoacht, zodat zij het team kunnen coachen in het doorontwikkelen richting een Krachtig team.

Want om effectievere inzet van onderwijs te kunnen realiseren, is een Krachtig team nodig.

- De implementatie van de 'Kritische Succesfactoren voor leerlingen met een visuele beperking' (KSF) krijgt een extra impuls, omdat dit onze hele doelgroep (scholen en AOB) betreft én alle teams werken aan de realisatie van een driejarenplan KSF.

Voor schooljaar 2021-2022 heeft Bartiméus €236.000 ontvangen uit het programma voor 160 leerlingen en 21 CUMI-leerlingen. Voor schooljaar 2022-2023 gaat het om €176.000 voor 155 leerlingen en 21 CUMI-leerlingen.

Van de middelen is in 2023 €151.000 ingezet. Het restant budget wordt in het schooljaar 2023/2024 ingezet (zie ook onderstaand overzicht).

Besteding NPO 2023 in euro's		
Beschikbare middelen 2021-2022	235.889	
Beschikbare middelen 2022-2023	175.782	
Totaal beschikbare middelen	411.671	
Besteding 2021 (aug - dec)		28.332
Besteding 2022 (jan - dec)		172.188
Besteding 2023 (jan - dec)		151.242
Beschikbaar voor inzet schooljaar 2023-2024 (jan - jul)		59.909

Bijna alle NPO-middelen zijn gealloceerd aan de scholen. Alleen voor leerlingen met een visuele beperking' (KSF) in de AOB zijn middelen op bovenschools¹⁷ niveau ingezet. Elke school heeft hierin naar rato bijgedragen.

Oorspronkelijk ging het hierbij om de inzet van 0,1 fte voor extra aandacht voor KSF, in afstemming met KSF-implementatie op de scholen. Destijds heeft de Medezeggenschapsraad hiermee ingestemd. In 2023 bleek nog een restant van de gelden beschikbaar, waarna het doel deels is aangepast naar de inzet van digitale technologie (randvoorwaardelijk/ondersteunend bij effectievere inzet van onderwijs).

¹⁷ Strikt vanuit de wettelijke kaders gezien is dit niet bovenschools, omdat we als instelling één BRIN-nummer hebben. Alle scholen en de AOB vallen onder daaronder; anders dan bijv. bij een bestuur met meerdere basisscholen en dus met meerdere BRIN-nummers.

Er is geen personeel ingehuurd voor de inzet van de NPO-middelen, veelal werden bestaande contracten uitgebreid.

Voor schooljaar 2023-2024 is een laatste bestedingsplan NPO opgesteld. Dit betreft grotendeels restanten van de gelden uit eerdere jaren, die om diverse redenen niet uitgegeven konden worden volgens plan. Het bestedingsplan NPO 2023-2024 is op 12 oktober 2023 aan de MR voorgelegd, inclusief aangepaste inzet bovenschoolse middelen voor de AOB, waarna instemming is verkregen.

Behaalde resultaten met de inzet van de NPO-middelen

- Professionalisering gericht op Effectievere inzet Onderwijs: hierbij gaat het onder andere over scholing directe instructiemodel (Bartiméus College), afronden implementatie rekenmethode 'Wereld in Getallen 5' en borging rekendidactiek (SO Zeist);
- Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen: Sherborne lessen, extra lessen bewegingsonderwijs, waar nodig individuele lessen voor kinderen die veel gemist hebben t.o.v. hun groepsgenoten (Bosschool);
- Extra inzet van een onderwijsassistent t.b.v. ondersteuning CUMI-leerlingen bij talige (instructie)activiteiten is gerealiseerd (SO Zeist); meer oefentijd/intensief oefenen rekenen gerealiseerd door extra inzet leraarondersteuner (SO Lochem); extra inzet leerkracht die ICT-vaardigheden leerlingen vergroot door een goede screening en de juiste interventies;
- Aanschaf en inzet van digitale technologie (randvoorwaardelijk/ondersteunend bij effectievere inzet van onderwijs), zodat leerlingen de kijkstrategie oefenen (profijt bij alle vakken) en realiseren proefopstelling overgang po naar vo (AOB).

2.1.12. Sociale Veiligheid

De kaders van het veiligheidsbeleid van Bartiméus Onderwijs worden gevormd door de Veiligheidsvisie van Bartiméus, de praktische uitwerking ervan op organisatieniveau (Triasweb incidentmelding, Meldcode, BHV, arbobeleid, noodplan/ontruiming, RI&E) en de visie op sociale veiligheid van Bartiméus Onderwijs. Daarnaast is de jaarlijkse monitoring sociale veiligheid onder alle leerlingen, ouders en onderwijsmedewerkers van de scholen een belangrijke pijler van het veiligheidsbeleid, waarvan minimaal één doelstelling in het schooljaarplan van de schoolteams opgenomen wordt. Bij deze monitoring trekken we op cluster-1-niveau gezamenlijk op, met een aantal specifieke vragen voor onze doelgroep en een benchmark op de resultaten.

De Kwaliteitstegel Veiligheid geeft een impuls aan het Veiligheidsbeleid op de scholen – ook op instellingsniveau.

Het Veiligheidsbeleid van Bartiméus betreft daarmee meerdere niveaus en dimensies: organisatie-, cluster-1-, onderwijs-, en teamniveau. Terwijl relatief weinig leerlingen bekend zijn met externaliserende gedragsproblematiek, is er op individueel leerlingniveau met regelmaat de nodige inzet en afstemming nodig om onveilige situaties in de klas en school te voorkomen.

In 2023 zijn we gestart met het herijken we ons veiligheidsbeleid, waarbij we aandacht besteden aan de (evaluatie)cycli op alle niveaus. Van ingrediënten veiligheidsbeleid willen we meer naar puzzelstukjes: hoe hangen onderdelen samen en in hoeverre evalueren we het veiligheidsbeleid van integraal perspectief? Daarbij past ook het zicht op en, waar passend, gebruik van het beschikbare ondersteuningsaanbod.

2.2. Personeel & professionalisering

2.2.1. Doelen en resultaten tot zomer 2023

Het jaar 2023 was een overgangsjaar, waarin het instellingsplan 2019-2023 afliep en het nieuwe instellingsplan 2023-2027 van start ging. In onderstaande tabel laten wij zien wat de voortgang is op het oude instellingsplan, geldend vanaf begin tot zomer 2023 (= 1 augustus). Voorafgaand aan deze speerpunten is een doel opgenomen voor het actualiseren van het integraal personeelsbeleid.

Actualiseren integraal personeelsbeleid Eindrealisatie instellingsplandoelen 2019-2023	G/B/R¹⁸
<p><u>Hoofddoel:</u> Wij willen ons Integraal PersoneelsBeleid (IPB) actualiseren en integreren in Bartiméusbreed personeelsbeleid, waarbij er ook specifiek aandacht wordt besteed aan de implementatie van processen en beleid voortkomend uit de cao po. Kern is dat onderwijspersoneel bekwaam en bevoegd is. Professionele medewerkers realiseren een pedagogisch en didactisch klimaat waarin leerlingen zich veilig voelen.</p> <p>De schoolleiding en het team werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit.</p>	G
<ul style="list-style-type: none">Deelresultaten: Na de komst van een senior HR-adviseur specifiek voor onderwijs, is het personeelsbeleid aangepast aan processen en beleid, voortkomend uit de cao po. De schoolleiding werkt aan zijn professionaliteit d.m.v. een leiderschapstraject onder leiding van een extern adviseur. Daarbij ontwikkelen zij zich ook om steeds meer te sturen op verbetering van de professionaliteit van het team. Deze ontwikkeling zal worden geborgd door het professionaliseringsbeleid dat in ontwikkeling is en naar verwachting voor de zomervakantie 2024 is afgerond en door een goede borging door koppeling aan de kwaliteitscyclus, die o.a. plaatsvindt in de Q-gesprekken.	G
<ul style="list-style-type: none">Herziening functiehuis Bartiméus Onderwijs – afgerond. Voor 1 functie is een nieuwe procedure opgestart i.v.m. bezwaren die gemaakt zijn. Deze zijn in een afrondende fase.	G

¹⁸ Groen = Doel is gehaald (zoals gepland)
Blauw = Proces loopt nog (heeft (bij)sturing nodig richting volgende periode)
Rood = Doel wordt of is niet gehaald (alleen bij eindrealisatie of beëindigde doelen)

B:

<ul style="list-style-type: none"> • Professionalisering onderwijspersoneel bestaande uit: <ul style="list-style-type: none"> ○ opleidingsbeleid: bekwaam en bevoegd (basis- en vakbekwaam) ○ aanstellingsbeleid (algemeen beleid is er, start-basis-/vakbekwaam) ○ gesprekscyclus ○ duurzame inzetbaarheid <p>Het opleidingsbeleid is in ontwikkeling. Verwachting is dat dit voor de zomervakantie 2024 is afgerond. Het aanstellingsbeleid wordt meegenomen in het opleidingsbeleid. De gesprekscyclus werd eerder al herijkt. Voor duurzame inzetbaarheid lag de focus op het administratieve proces, de verbeterslag hiervan is afgerond.</p>	R
<ul style="list-style-type: none"> • Optimalisatie personeelsadministratieve processen, ondersteund door een extern bureau. Na het benoemen van een HR-adviseur voor onderwijs is er gekozen voor insourcing van de salarisadministratie voor onderwijs. Door samen optrekken van de salarisadministratie met de HR-adviseur van onderwijs is de benodigde verbeterslag gemaakt. 	G

<p>Speerpunt Professionele ontwikkeling, teamontwikkeling – op weg naar krachtige teams Eindrealisatie instellingsplandoelen 2019-2023</p>	G/B/R
<ul style="list-style-type: none"> • Medewerkers voldoen aan professionele standaard: <ul style="list-style-type: none"> ○ van Krachtige teams - professionele cultuur, met aandacht voor persoonlijk leiderschap, het actief onderzoeken en inbrengen van (wetenschappelijke) inzichten. ○ volgens het professionaliseringsbeleid. ➤ Het professionaliseringsbeleid is in 2023 weer opgepakt, met aandacht voor regie en eigenaarschap van medewerkers. Naar verwachting afgerond voor de zomervakantie 2024. ➤ Bevordering professionele cultuur is op teamniveau opgenomen in de school-/locatiejaarplannen. Na een pauze in de coaching van de CvL's is deze na zomer 2023 weer opgepakt. ➤ Het professionaliseringsbeleid categoriaal zorgt ervoor dat ieder geschoold is (dit lukt voor alle nieuwe medewerkers), waarbij we vooruit kijken naar de organisatiebrede herijking samen met de Bartiméus Academie. De vervolgstap is dat vanuit de strategische en schooldoelen bepaald wordt wat medewerkers in welke functies 	G

<p>moeten kennen en kunnen en dat hiervoor een scholingsprogramma wordt opgesteld in de Bartiméus Academie.</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Schoolleiders worden getraind en gecoacht om sturing te geven aan de professionalisering van de medewerkers.	
<ul style="list-style-type: none">• Teams ontwikkelen zich (organisch) tot een volgend ontwikkelniveau (o.b.v. een nulmeting per team):<ul style="list-style-type: none">○ worden en blijven van een krachtig team○ versterken analysevaardigheden medewerkers○ versterken digitale vaardigheden medewerkers○ inzetten van systemen t.b.v. kwalitatief goed onderwijs & goede AOB➤ doelen op teamniveau geformuleerd en gerealiseerd, zie ook het doel verderop over zicht op HR-analytics	G
<ul style="list-style-type: none">• We ontwikkelen de professionele leergemeenschappen door naar leer-/werkgroepen binnen de scholen	G
<ul style="list-style-type: none">• Optimalisatie van inrichting/werking van applicaties voor personeelsbeleid (AFAS, applicatie voor duurzame inzetbaarheid, Cupella), ondersteund door externe partners (loopt door tot 2022-2023)<ul style="list-style-type: none">➤ Gerealiseerd en loopt door zoals gepland. Cupella is nu een stand alone applicatie. De vraag ontstaat in welke mate Cupella verder geïntegreerd moet/kan worden. Verloning & verlof moet in AFAS.	G
<ul style="list-style-type: none">• Positionering zorgmedewerker binnen het onderwijs, qua aansturing<ul style="list-style-type: none">➤ Dit is opgelost met de komst van de nieuwe teamleider Kind & Jeugd ambulante zorg, die het team zorgmedewerkers van de Bosschool aanstuurt. De rechtspositie van de zorgmedewerker gaan we in 2023 opnieuw onderzoeken (onder welke cao in dienst, wat betekent dit o.a. als het gaat over inzet tijdens de schoolvakanties). Dit is afgerond en wordt geëvalueerd in januari 2025.	G
<ul style="list-style-type: none">• Regeling introductie en begeleiding starters, zij-instromers en vervangers<ul style="list-style-type: none">➤ Traject onboarding Bartiméus is in 2022 gerealiseerd. Over het traject voor zij-instromers is contact met de Academie, hier wordt nog verder vorm aan geven in het professionaliseringsbeleid.	G
<ul style="list-style-type: none">• Zicht krijgen op HR-analytics (verzuim, leeftijdsopbouw, aantallen fte's, in- door- uitstroom, aanstellingsduur, verhouding man-vrouw) door middel van bedrijfsvoeringsgesprekken	G

B:

- Dit is gerealiseerd in een personeelsschouw (kwantitatief en kwalitatief, op meerdere momenten uitgevoerd), als voorloper van strategische personeelsplanning. De genoemde gegevens kunnen uit AFAS gehaald worden. Qua verzuim is er een uitgebreide analyse en rapportage. Overige gegevens zijn uit de systemen te halen, maar worden nog niet structureel in een periodieke cyclus gerapporteerd. De bedrijfsvoeringsgesprekken moeten nog in gang worden gezet.

Speerpunt Verbinden & netwerken – samenwerken voor de leerling Eindrealisatie instellingsplandoelen 2019-2023	R/O/Gr
<ul style="list-style-type: none">• Optimale samenwerking tussen Bartiméus, ouders en ketenpartners/stakeholders ten dienste van de leerling	G
<ul style="list-style-type: none">• Versterken interne en externe samenwerking om meer toegevoegde waarde te kunnen leveren	G

2.2.2. Doelen en resultaten vanaf zomer 2023

Na de zomer van 2023 (= vanaf 1 augustus) is het nieuwe Instellingsplan 2023-2027 van start gegaan. In onderstaande tabel laten wij zien wat de voortgang op het Instellingsplan 2023-2027 is vanaf zomer tot eind 2023.

Speerpunt Expertise-organisatie Voortgang instellingsplandoelen 2023-2027	G/B/R¹⁹
<ul style="list-style-type: none">• Onze expertise stellen wij breed beschikbaar aan anderen, zodat deze optimaal wordt benut voor leerlingen. Wij zijn zichtbaar, vindbaar en toegankelijk.	B
<ul style="list-style-type: none">• Het antwoord geven op complexe ondersteuningsbehoeftes en omgaan met multiproblematiek is onderdeel van onze expertise.	G

¹⁹ Groen = Doel is gehaald (zoals gepland)
Blauw = Proces loopt nog (heeft (bij)sturing nodig richting volgende periode)
Rood = Doel wordt of is niet gehaald (alleen bij eindrealisatie of beëindigde doelen)

B:

<ul style="list-style-type: none">• Expertise ontwikkelen, delen en benutten doen we in een netwerk van interne en externe partners, waardoor we voor constante doorontwikkeling zorgen.	G
--	---

Speerpunt Waarderende organisatie Voortgang instellingsplandoelen 2023-2027	G/B/R
<ul style="list-style-type: none">• Teams ontwikkelen zich (organisch) tot een volgend ontwikkelniveau, waardoor medewerkers zich gezien en gehoord weten en met meer plezier hun werk doen;	G
<ul style="list-style-type: none">• Ons professionaliseringsbeleid en kwaliteitszorgbeleid ondersteunen het vakmanschap van onze onderwijsprofessionals en leiden op tot meesterschap;	G
<ul style="list-style-type: none">• We werken graag teamoverstijgend samen binnen Kind & Jeugd en met andere partijen vanuit een open blik en het belang van de leerling.	G

De vertraging bij het eerste doel van speerpunt Expertise-organisatie, betreft de externe website van onderwijs. Hier is nog niet alle informatie up to date en passend voor bezoekers vanuit de onderwijscontext.

2.2.3. Overige ontwikkelingen

De belangrijkste overige ontwikkelingen met grote personele betekenis betreffen de wisseling van leidinggevenden en de realisatie van stabiel leiderschap – deze zijn al benoemd in paragraaf 2.1.1. Een scan, uitgevoerd door een extern adviesbureau, maakt duidelijk waar het HRM-beleid van Bartiméus Onderwijs staat en wat (door)ontwikkeld moet worden. De senior HR-adviseur die in 2023 gestart is pakt die (door)ontwikkeling op in nauwe afstemming met de leidinggevenden.

2.2.4. Toekomstige ontwikkelingen

Bartiméus wil de expertise-opdracht waarmaken: het continue ontwikkelen van Bartiméus als expertiseorganisatie door het programmatisch opbouwen en overdragen van kennis en innovatie. Dit vraagt nog het nodige van ons de komende jaren, in de zin dat het curriculum categorale expertise voor alle medewerkers doorontwikkeld en geborgd gaat worden, in samenwerking met Bartiméus Organisatie en Ontwikkeling (Bartiméus Academie).

De komende jaren willen we onze HR-analytics doorontwikkelen, ook in de AFAS-optimalisatie (zicht op verzuim, leeftijdsopbouw, aantallen fte's, in- door- uitstroom, aanstellingsduur, verhouding man-vrouw).

2.2.5. Uitkeringen na ontslag

Wij begeleiden medewerkers zoveel mogelijk van werk naar werk. Bij disfunctioneren gaan we op tijd kijken naar wat er aan de hand is. We nemen de tijd die ervoor staat en zetten onze interne en externe begeleiding in.

Momenteel is er geen sprake van dalende formatie die tot ontslag leidt. In 2023 zijn voor drie medewerkers uitkeringen na ontslag betaald, voor een bedrag van €26.458,-

2.2.6. Aanpak werkdruk

Voor schooljaar 2022-2023 is €80.836 beschikbaar gesteld voor het verlagen van de werkdruk op onze scholen. Voor het schooljaar 2023-2024 is dit €81.279

Om tot een effectieve en door het team gedragen aanpak van de werkdruk op schoolniveau te komen zijn de volgende stappen gezet:

- Op iedere schoollocatie is gesproken over de knelpunten, die werknemers ervaren en de oplossingen, die zij hiervoor voorzien. Het gesprek werd gevoerd door schoolleider in het gehele team met leerkrachten en overig personeel;
- Er is een inventarisatie gemaakt van de knelpunten, die werkdruk opleveren en de ideeën om deze punten volgend schooljaar aan te pakken;
- Deze knelpunten en oplossingen zijn door de schoolleiders uitgewerkt in een bestedingsplan voor schooljaren 2022-2023 en 2023-2024;
- De plannen werkdrukmiddelen zijn voorgelegd aan de MR ter instemming.

In 2023 zijn op de scholen diverse leraarondersteuners (1,8 FTE) ingezet om de werkdruk van de vaste leerkrachten te verminderen.

In onderstaande tabel is opgenomen waarvoor de extra middelen voor werkdrukverlaging zijn ingezet in 2023. Dit jaar zijn er geen specifieke niet-financiële maatregelen ingezet om de werkdruk te verminderen. In totaal zijn er €111.000 aan middelen ingezet. Hiervan is €75.000 ingezet vanuit het budget schooljaar 2022-2023 en €36.000 vanuit het budget 2023-2024. Het nog beschikbare budget 2023-2024 van €51.000 schuift door naar schooljaar 2023-2024 om daar naar verwachting volledig te worden ingezet.

Tabel 2.2.3: Inzet werkdrukverlagende middelen over 2023 in euro's

Bestedingscategorie	Besteed bedrag (kalenderjaar)	Eventuele toelichting
Personeel	111.306	Vervanging en extra ondersteuning
Materieel		
Professionalisering		
Overig		

De scholen zijn tevreden over de effectiviteit van ingezette maatregelen.

2.2.7. Regeling bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders

In het schooljaar 2021-2022 zijn vier nieuwe schoolleiders en nieuwe manager Kind & Jeugd Onderwijs gestart. Zij hebben de taak om als krachtig team de positionering en kwaliteit van onderwijs te verbeteren. Vanaf hun start is het schoolleidersteam hierin begeleid. Op heidagen, tijdens intervisie en door middel van individuele coaching hebben de schoolleiders zicht gekregen op de organisatiecontext en de opdracht, die er ligt. Dit is verder uitgewerkt in teamdoelen en persoonlijke leerdoelen.

Startende onderwijsmedewerkers in de scholen en de AOB volgen een bij hun functie passend introductieprogramma. Hierbij gaat het zowel over introductie en inwerken als over professionalisering op de benodigde expertise met betrekking tot de visuele (en eventuele meervoudige) beperking. Zie ook opmerkingen in paragraaf 2.2.8. over het professionaliseringsbeleid voor o.a. starters.

Voor het schooljaar 2022-2023 is €14.000 beschikbaar uit het budget bijzondere bekostiging begeleiding starters en schoolleiders (PBSS). In 2022 is dit budget al volledig ingezet, er is dus geen geld ingezet in 2023. Besluitvorming hierover door de (personeelsgeleding van de) medezeggenschapsraad heeft destijds indirect plaatsgevonden via de besluitvorming over de begroting. Voor 2023-2024 is €15.000 beschikbaar gesteld. Het aandeel voor 2023 van €6.000 is ingezet op de externe begeleiding bij het professionaliseringstraject van de schoolleiders en (deels) Commissies van Leerlingondersteuning (CvL) en deels formatie van de opleidingscoördinator.

2.2.8. Regeling professionalisering leraren basisvaardigheden

Voor het schooljaar 2023-2024 is €13.000 ter beschikking gesteld. In 2023 is €6.000 ingezet ter dekking van de uitbreiding van formatie bij de reken- en taalspecialisten in kader van de kwaliteitsimpuls.

2.2.9. Strategisch personeelsbeleid

In april 2023 is een senior HR-medewerker voor onderwijs aangesteld. In een eerste-100-dagen-analyse is geconcludeerd dat de visie en doelstellingen van de onderwijsorganisatie nog niet zijn vertaald naar HR-speerpunten, van waaruit het verdere HR-beleid is vormgegeven. Hiermee is inmiddels een start gemaakt. Vervolgens zal het strategisch HR-beleid voor onderwijs worden opgesteld en aansluitend worden vertaald naar passend professionaliseringsbeleid.

Naar verwachting is er rond de zomervakantie van 2024 een eerste versie van het professionaliseringsbeleid gereed, dat de kaders aangeeft voor professionalisering, loopbaan, inductie en begeleiding startende docenten. Dit professionaliseringsbeleid zal richting geven aan een samenhangend overzicht van de wijze waarop het leren in de organisatie kan plaatsvinden. Daarbij worden doelbewust vormen van formeel en informeel leren, van individueel en collectief leren zo veel mogelijk in evenwicht ontwikkeld.

De komende jaren zal dit professionaliseringsbeleid verder worden aangescherpt om steeds duidelijker richting te geven aan het leren van de medewerkers, gerelateerd aan de doelstellingen van de onderwijsorganisatie. In de [kwaliteitskaart Personeelsbeleid](#) (onder kopje 'Documenten') is het overzicht en de kaders van het personeelsbeleid opgenomen. Dit wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

2.3. Huisvesting & facilitair

2.3.1. Doelen en resultaten

Bartiméus Onderwijs streeft naar passende huisvesting voor de omvang en de aard van de doelgroep binnen de voor huisvesting beschikbare middelen. Alle schoolgebouwen zijn relatief nieuw en kwalitatief geschikt voor de doelgroep.

Wat betreft omvang is de school in Zeist gebouwd voor een groter aantal leerlingen met bovenop de onderwijsgelden subsidie van het Bartiméus Fonds. Het aantal leerlingen in de scholen is de laatste acht jaren gedaald van meer dan 200 naar 147 (1 februari 2023). De belangrijkste reden is de terugloop van het aantal vso-leerlingen, enerzijds omdat meer leerlingen adequaat ambulante ondersteuning kunnen worden en anderzijds vanwege de landelijke krimp in het voorgezet (speciaal) onderwijs. We hopen dat we het dieptepunt in leerlingenaantal bereikt hebben (op SO Zeist en SO Lochem zien we een lichte toename in instroom), maar niets is hierin zeker.

Door de oprichting van de stichting Bartiméus Onderwijs is er vanaf 2019 sprake van een huurovereenkomst voor het gebouw in Zeist met de stichting Bartiméus Sonneheerdt. Aangezien de bekostiging van de locatie Zeist afkomstig is vanuit doordecentralisatie van de gemeente op basis van het leerlingaantal, is er sprake van onderdekking van de kosten. Als gevolg van dalende leerlingaantallen hebben we recht op minder vierkante meters (m²), terwijl de behoefte aan meer m² groeit, mede vanwege de groeiende multiproblematiek bij de leerlingen. Dit vraagt om een andere benadering.

Samen met twee scholen voor regulier basisonderwijs werkt SO Lochem aan de plannen voor een nieuw schoolgebouw in Laren, waarin drie scholen onder één dak gerealiseerd worden.

Van de locatie Doorn is het gebouw eigendom van Bartiméus, de gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft de vierkante meters van het deel school gefinancierd. Het gebouw is passend ingericht voor de stabiele populatie die daar onderwijs volgt.

De facilitaire ondersteuning gebeurt vanuit de stichting Bartiméus Sonneheerdt die kennis heeft van de doelgroep en deze ondersteuning gewend is te leveren.

De organisatiebrede Stuurgroep Huisvesting is een adviesorgaan voor de raad van bestuur. Deze stuurgroep, waarin alle klantgroepen vertegenwoordigd zijn, vergadert maandelijks over allerhande huisvestingsvragen. Het gaat daarbij zowel over beleid als over projecten. Mogelijke beslissingen worden getoetst door de stuurgroep voordat ze naar de raad van bestuur gaan.

Voor het schoolgebouw in Zeist worden waar nodig en mogelijk ruimten ingezet voor andere functies, zijnde geen onderwijs. Dit wordt gelinkt aan het project toekomstbestendig VSO en is eind 2023 nog gaande.

Het REA College locatie Utrecht is per 1 juli 2023 verhuist naar het schoolgebouw in Zeist. De verhuizing van het Bartiméus Opdrachten Bureau (BOB) naar het Forum is nog aanstaande. De AOB-ruimte bevindt zich nu tijdelijk in een ander gebouw op het Bartiméusterrein te Zeist.

Voor het nieuwe schoolgebouw in Laren, waar SO Lochem intrekt met twee basisscholen, is het definitieve ontwerp eind december 2023 vastgesteld. In 2024 gaan we aanbesteden.

Wat het schoolgebouw in Doorn betreft en de AOB-locatie in Zwolle zijn er in 2023 geen nieuwe doelen of ontwikkelingen geweest.

2.3.2. Toekomstige ontwikkelingen

Elke klantgroep is in 2022 vanuit de visie op de dienstverlening die ze bieden in gesprek gegaan over huisvesting, gericht op toekomstige ontwikkelingen. Voor de klantgroep Kind & Jeugd betreft dit zowel de visie op onderwijs (voor de scholen en de AOB), de visie op ambulante begeleiding, de visie op REA College, de visie op het Diagnostisch Centrum en de visie op Kind & Jeugd als geheel. Ook de huisvestingshistorie en de kenmerken van de huidige huisvesting komen daarbij op tafel.

De schoolgebouwen van Bartiméus zijn veelal recent nieuw gebouwd. We kijken naar de lange termijn, rekening houdend met de mogelijkheden en beperkingen van de huidige huisvesting. We erkennen de spagaat tussen het aantal wenselijke M2 en het aantal M2 waar we recht op hebben. In het schoolgebouw in Doorn is meer ruimte nog beschikbaar.

Voor wat betreft de toekomst verkennen we voor SO en VSO Zeist de mogelijkheden om op termijn meer aan te sluiten bij scholen in de regio, ook wat huisvesting betreft (vergelijkbaar met de ingezette ontwikkeling in Lochem).

Hierover is in 2023 advies ingewonnen voor wat betreft de handelingsruimte t.a.v. de overeenkomst tot doorcentralisatie die met de gemeente Zeist gesloten is voor de huisvesting van het onderwijs in Zeist. Uit het advies van november 2023 blijkt dat de overeenkomst geen obstakel is voor verder planvorming. Voor eventuele planontwikkeling is overleg met betrokken gemeenten noodzakelijk.

2.3.3. Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen

Als lid van VGN en Actiz is Bartiméus gevraagd de Green Deal duurzame zorg 3.0 te ondertekenen. In 2023 heeft een audit(nulmeting) Green Deal Zorg plaatsgevonden, waarin de huidige stand van zaken met betrekking tot de vijftien thema's inzichtelijk gemaakt zijn, welke inspanning benodigd is om naar een niveau van het milieukeurmerk te gaan en welke meerwaarde deelname aan Green Deal Zorg heeft. Naar aanleiding van de audit zal in 2024 met betrokken managers aandacht zijn voor het beleid, het plan van aanpak en de benodigde investeringen voor de jaren daarna. Onderwijs wordt, daar waar het kan, hierin meegenomen.

In 2023 is conform de Europese Energie-Efficiency-richtlijn (EED) een audit uitgevoerd en ingediend. Waarbij aan de hand van een CO2-reductietool van het milieuplatform zorg (MPZ) een gedetailleerd overzicht van alle energiestromen, besparingsmaatregelen en effecten bij onder meer gebouwen en vervoer is vastgelegd. Aan de hand van de CO2-reductietool zijn de uit te voeren acties over de komende jaren inzichtelijk. Waar mogelijk zijn de duurzaamheidsacties verwerkt in het meerjarenonderhoudsplan (MJOP), waardoor er een duurzaam onderhoudsplan (DMJOP) is gerealiseerd.

Verduurzamingsacties hebben in 2023 plaatsgevonden op het gebied van verlichting, zonnepanelen en klimaatinstallatie. Met enige uitloop naar 2024 zijn de eigendomspannen van Bartiméus voorzien van ledverlichting, waarbij tevens aandacht is voor bewoners en medewerkers met een visuele beperking. Op locatie Zeist zijn de school en het Forum voorzien van zonnepanelen en is de klimaatinstallatie van het Forum gasloos gemaakt. In 2024 wordt vervolg gegeven aan het project ledverlichting en uitvoering volgens het DMJOP.

Bartiméus werkt al jaren nauw samen met de BIGA-groep en de Inclusief Groep. Dit zijn organisaties die medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst hebben. Onderdelen van deze organisaties zijn uit Bartiméus

voortgekomen. Werkpad, onderdeel van Bartiméus, helpt mensen met een visuele beperking hun afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen.

Bartiméus moet en wil meer en meer verduurzamen. Bij nieuwe contracten wordt dit al als een eis neergelegd, evenals bij een herbeoordeling van de aflopende contracten. Dit kan kleine aanpassingen op goederenniveau betreffen tot en met de aanschaf van een nieuwe, elektrische auto. In veel gevallen wordt het Team Inkoop hierbij ondersteund door Intrakoop, onze partner bij inkoopgerelateerde zaken.

2.4. Financieel beleid

2.4.1. Doelen en resultaten

In de schooljaren 2022-2023 en 2023-2024 zijn weer een aantal stappen gezet om verbetering in organisatie en/of kwaliteit van onderwijs door te zetten. Hierbij zijn de beschikbare middelen gericht ingezet op de beschreven focusgebieden, zoals beschreven in het bestuursformatieplan 2023-2024. De formatie is hierbij uitgebreid. Bijvoorbeeld op het gebied van schoolleiders en leraarondersteuners. In de komende jaren zal de kwaliteit van onderwijs binnen Bartiméus een extra impuls krijgen.

2.4.2. Opstellen (meerjaren)begroting

De begroting is opgesteld conform de P&C-cyclus van Bartiméus en voldoet aan de kaders gesteld door de raad van bestuur. De begroting is opgesteld in afstemming met het bestuursformatieplan en afgestemd met de school- en teamleiders. De begroting 2023 is op 2 november 2022 vastgesteld door de raad van bestuur. Op 15 december is deze besproken in de MR met een positief advies en op 15 december 2022 is de begroting goedgekeurd door de raad van toezicht.

2.4.3. Toekomstige ontwikkelingen

Het financiële beleid is vanaf 1-1-2023 gewijzigd. Vanaf dit jaar is OCW overgegaan op kalenderjaarbekostiging in plaats van schooljaarbekostiging. Voor de opbrengsten heeft dit geen budgetconsequenties gehad. Naast budgetmutaties als gevolg van cao-afspraken worden geen andere belangrijke mutaties verwacht. Over verwachte risico's leest u meer in paragraaf 2.5.

2.4.4. Investeringsbeleid

Na de zomer bij de start van het begrotingsproces wordt een aanvraag gedaan voor de gewenste investeringen voor het komende jaar. Hierbij wordt bedragen boven de €750,- per item aangemerkt als investering. Van de geraamde investeringen wordt de afschrijvingslasten opgenomen in de begroting. De geraamde investeringen worden vastgesteld door de raad van bestuur en na goedkeuring van de begroting door de raad van toezicht kunnen de investeringen worden gedaan.

2.4.5. Treasury

Bartiméus Onderwijs heeft een formeel Treasurystatuut (zie bijlage 5) en Treasurybeleid vastgesteld, dat samenvalt met dat van de stichting Bartiméus Sonneheerdt. Dit geeft de kaders voor de financieringsfunctie en het liquiditeitsbeleid. Bartiméus Onderwijs heeft geen (langlopende) leningen. Vanwege het feit dat de onderwijsstichting geen onroerend goed bezit is er geen financiering benodigd. Conform het Treasurystatuut zijn er geen beleggingen of derivaten.

2.4.6. Allocatie van middelen

Per schooljaar worden de middelen verdeeld op basis van de aantallen leerlingen per school. Vanuit de bekostigingsgegevens en de verwachte leerlinginstroom maakt het managementteam begin kalenderjaar een verdeling van de formatie die past binnen de bekostiging en aansluit bij de verwachte leerlingaantallen op de scholen.

De leerlingenadministratie en secretariële ondersteuning is binnen de schoolorganisatie belegd. Alle overige ondersteuning gebeurt vanuit de ondersteunende diensten bij de stichting Bartiméus Sonneheerdt. Voor deze ondersteuning wordt conform een afspraak tussen beide stichtingen een doorbelasting gedaan aan de onderwijsstichting.

2.4.7. Onderwijsachterstanden

Scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs kunnen extra personele bekostiging ontvangen voor CUMI-leerlingen. CUMI staat voor Culturele Minderheden, leerlingen met een niet-Nederlandse culturele achtergrond. Voor de instelling als geheel betreft dit 22 leerlingen (teldatum 1 februari 2023).

De belangrijkste maatregelen die op basis van de CUMI-gelden worden bekostigd zijn de extra inzet op woordenschatonderwijs, de extra ondersteuning door onderwijsassistenten en versterking van de communicatie met ouders.

2.4.8. Planning- en controlecyclus

Voor de zomer wordt de kaderbrief opgesteld, waarin uitgangspunten en kaders worden meegegeven voor het begrotingsproces. In augustus/september volgt de samenstelling van de jaarplannen inclusief begroting opgesteld, waarbij rekening wordt gehouden met de afgegeven kaders. Eind september worden jaarplan en begroting per organisatieonderdeel opgeleverd en beoordeeld. Rond 1 oktober zijn jaarplan en begroting gereed. Bij de opstelling zijn betrokken: manager, schoolleiders, businesscontroller, HR-adviseur, beleidsmedewerker, concerncontroller, bestuurssecretaris, raad van bestuur en raad van toezicht.

Er wordt maandelijks gerapporteerd over de financiële voortgang en bijzonderheden (management issues) aan de raad van bestuur. De rapportages worden besproken met de manager, businesscontroller, concerncontroller en raad van bestuur. Per kwartaal houdt de manager een voortgangsgesprek met elke schoolleider, ondersteund door businesscontroller, HR-adviseur en beleidsmedewerker (het zgn. Q-gesprek).

Dat wordt besproken in maandelijks bedrijfsvoeringsgesprekken, waarin afspraken worden vastgelegd omtrent eventuele benodigde bijsturing. In de rapportages zit specifieke risicoparagraaf of worden apart benoemd in de rapportage door het management.

2.5. Continuïteitsparagraaf

De volgende onderdelen uit de continuïteitsparagraaf zijn opgenomen in de verantwoording op het financieel beleid:

- prognose voor medewerkers en leerlingen in paragraaf 3.1
- meerjarenbegroting in paragraaf 3.2

De rapportage van het toezichthoudend orgaan is opgenomen in een separaat jaarverslag raad van toezicht 2023.

2.5.1. Intern risicobeheersings- en controlesysteem

In ons risicomanagementsysteem monitoren we de risico's die verbonden zijn aan de strategische doelstellingen, waarbij de focus ligt op FSE (Focus Slagkracht en Eenvoud). Maandelijks worden de tactische risico's in het klantgroepoverleg besproken en per kwartaal worden de strategische risico's gemonitord.

De jaarlijkse cyclus van risicomangement start bij de kaderbrief. In de kaderbrief worden de strategische risico's benoemd die het realiseren van de missie en visie in de weg kunnen staan. Vervolgens worden in het begroting- en jaarplantraject per klantgroep deze risico's vertaald naar tactische risico's waar de klantgroepen beheersmaatregelen op inrichten of bewust het risico accepteren. Deze verantwoordelijkheid ligt bij de managers.

In het kader van de planning-en-control-cyclus (P&C-cyclus) is er iedere maand een klantgroepoverleg. Tijdens deze klantgroepoverleggen is er aandacht voor de invloed van de risico's op het realiseren van de doelstellingen.

De concerncontroller draagt zorg voor de rapportage over de strategische risico's eens per kwartaal. Deze rapportage is gebaseerd op de input van bovenstaande cyclus waarin zowel HR, Beleid & Kwaliteit en Control een belangrijk aandeel in hebben. Naast dit proces worden de compliance officer en de information security officer regelmatig door de concerncontroller betrokken bij het risicomangement. De opzet van ons systeem van risicomangement wordt jaarlijks in de auditcommissie van de raad van toezicht geëvalueerd.

2.5.2. Belangrijkste risico's en onzekerheden

Naast de reguliere te beheersen risico's hebben we op organisatieniveau (Bartiméus) een aantal strategische risico's geïdentificeerd. Twee daarvan zijn van toepassing op onderwijs, zie onderstaande risico-matrix (de eerste twee regels).

Omschrijving risico	Gevolgen	Beheersmaatregelen
Risico's met betrekking tot strategie:		
Het risico dat het personeelstekort onverminderd hoog blijft	<ul style="list-style-type: none"> Het duurt lang voordat vacatures vervuld zijn; Collega's zorgen er samen voor dat het primaire proces doorgang vindt, maar werkdruk loopt hierdoor op; Negatieve invloed op onderwijskwaliteit 	<ul style="list-style-type: none"> Tolerant voor onderwijs, maar wel te bewaken: <ul style="list-style-type: none"> Pro-actief handelen op te verwachten vacatures vanwege pensionering 'Verborgene' vacatures zichtbaar (blijven) maken: realisatie fte t.o.v. planning fte Inzet werkdrukverlagende middelen Monitoren onderwijskwaliteit d.m.v. Kwaliteitstegels
Het risico dat de basisprocessen onvoldoende op orde zijn voor het veranderproces waar de organisatie voor staat; het ketenproces van onderwijs en ambulante dienstverlening is niet efficiënt (in-, door-, uitstroom leerlingen/cliënten)	<ul style="list-style-type: none"> Cliënten/leerlingen krijgen geen optimale combinatie van zorg en onderwijs/AOB We voldoen niet (tijdig) aan kaders wet- en regelgeving onderwijs (o.a. cao-verplichtingen, betrokkenheid arts bij toelating en evaluatie ontwikkelingsperspectieven op de scholen) Ouders ervaren geen één Bartiméus 	<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeren geselecteerde ketenoptimalisaties Basisprocessen onderwijs en AOB in kaart brengen, zoveel mogelijk op school- of teamoverstijgend niveau (in kwaliteitskaarten) Maken strategische keuzes voor klantgroep Kind & Jeugd in het realiseren van één kind één plan HR-analytics op orde (onderdeel basisprocessen) Kennisniveau staf m.b.t. onderwijs op orde
Risico's met betrekking tot operationele activiteiten:		
Het risico dat de leerlingaantallen op de scholen dalen (met name Bartiméus College)	<ul style="list-style-type: none"> Kritische ondergrens school wordt bereikt, gevaar voor passend onderwijs (leren van en met elkaar) Overschot in personele uitgaven Financieel risico door aanpassen budget onderwijs 	<ul style="list-style-type: none"> Nauwgezet monitoren leerlingenaantallen Zorgen voor aantrekkelijk onderwijs en goede relatie met 'leveranciers', o.a. samenwerkingsverbanden Bartiméus College realiseert toekomstgericht actieplan Meer aandacht voor mobiliteit medewerkers bij aannamebeleid en begrotingsbesprekingen

B:

Omschrijving risico	Gevolgen	Beheersmaatregelen
Het risico dat de complexiteit van de leerlingpopulatie op de scholen verder toeneemt (met name gedragsproblematiek)	<ul style="list-style-type: none"> Onderwijskwaliteit komt onder druk te staan Mogelijke geen passend budget, financiering past niet meer bij huidige complexiteit Medewerkers vallen uit of vertrekken 	<ul style="list-style-type: none"> Aandacht binnen schoolteams voor professionalisering (met name gedragsproblematiek) Zelf opbouwen en waar nodig inhuren van expertise bij andere vormen van (v)so Als dit risico groter wordt en cluster-1-breed herkend wordt: met branche in gesprek met OCW
Het risico dat de basis qua bedrijfsvoering niet op orde is: te weinig inzicht in bedrijfskundige randvoorwaarden en processen, met bijbehorende bevoegdheden en verantwoordelijkheden, inclusief te weinig sturingsinformatie	<ul style="list-style-type: none"> Geen optimale procesuitvoering, verspillingen Te laat opmerken van het niet voldoen aan kaders wet- en regelgeving 	<ul style="list-style-type: none"> Met betrokken staf en ondersteunende diensten wordt gewerkt aan inzicht in en optimalisatie van bedrijfskundige randvoorwaarden en processen Werving en/of scholing van betrokken functionarissen, gericht op benodigde expertise of ervaring m.b.t. het onderwijs Optimalisatie personeelsadministratieve processen
Het risico dat het niveau van de cluster-1-expertise binnen onderwijs te laag wordt, door een organisatiebrede focus op klantgroep Volwassenen Meervoudig Beperkt	<ul style="list-style-type: none"> Interpretatie visueel functieonderzoek door leraren/docenten is onder de maat De meerwaarde van het cluster-1-onderwijs is niet meer zicht-/merkbaar Het bestaansrecht van de instelling komt onder druk te staan 	<ul style="list-style-type: none"> Herprioritering herijking opleidingsaanbod categorale expertise voor klantgroep Kind & Jeugd Onderwijs Tussentijds zelf de categorale expertise van medewerkers monitoren en bij nieuwe medewerkers tijdig starten met huidige categorale scholingen Werven scholingscoördinator (interne afstemming)
Risico's met betrekking tot financiële positie en financiële verslaglegging:		
Het risico op bovenmatig eigen vermogen	<ul style="list-style-type: none"> Financieel risico door op termijn aanpassen budget onderwijs 	<ul style="list-style-type: none"> Inzet extra formatie voor kwaliteitsimpuls en daarmee afbouw van de algemene reserves door negatieve resultaten t/m 2026. Door de afbouw over een paar jaar te doen kunnen we de impuls goed vormgeven Inzet strategisch HRM-beleid

Omschrijving risico	Gevolgen	Beheersmaatregelen
Het risico op te lage rentabiliteit op lange termijn door onvoldoende afbouw formatie	<ul style="list-style-type: none"> Te lage risicobuffer in algemene reserves 	<ul style="list-style-type: none"> Extra inzet formatie kwaliteitsimpuls wordt op termijn onvoldoende afgebouwd Inzet strategisch HRM-beleid
Risico's met betrekking tot wet- en regelgeving:		
Het risico dat de we niet voldoen aan de eisen van de WEC m.b.t. betrokkenheid arts bij de commissie van onderzoek en de evaluatie van de ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP's)	<ul style="list-style-type: none"> Het medische aspect van de leerlingen wordt onvoldoende meegewogen bij zwaarwegende beslissingen als toelating en plaatsing, evaluatie en eventueel bijstelling van het OPP van leerlingen Aan de herstelopdracht van onderwijsinspectie wordt niet voldaan 	<ul style="list-style-type: none"> Herijken werkwijze betrokkenheid arts bij commissie van onderzoek en evaluatie OPP's voor de scholen, i.a.m. Kind & Jeugd Zorg (oogartsen, orthoptisten, VG-artsen) en jeugdartsen
Het risico dat we niet voldoen aan de toepassing van de Wet Zorg en Dwang (Wzd) voor de desbetreffende leerlingen op de Bosschool	<ul style="list-style-type: none"> Zorg en dwang wordt niet volgens de geldende kaders toegepast, waardoor leerlingen onnodig beperkt worden dan wel risico lopen en medewerkers niet gekaderd en gedekt worden door beleid 	<ul style="list-style-type: none"> Verder uitwerken van de toepassing van de Wzd voor onderwijs, met name de Bosschool
Het risico dat we niet voldoen aan de wettelijke eisen voor het strategisch personeelsbeleid in onderwijs (cao po en WEC)	<ul style="list-style-type: none"> Risico's in de bedrijfsvoering, verbonden aan oordelen van externe toezichthouders zijn onvoldoende in beeld Onduidelijk personeelsbeleid (en uitvoering hiervan) leidt tot veel onduidelijkheid en ontevredenheid bij onderwijsmedewerkers, die in en overspannen arbeidsmarkt voldoende alternatieve banen kunnen accepteren. 	<ul style="list-style-type: none"> Inzetten van een HR-adviseur die onderwijsexpertise heeft en die samen met manager, schoolleiders en leraren/AOB'ers een impuls geeft aan het strategisch personeelsbeleid Gericht en duurzaam werken aan professionalisering van zowel HR-beleid als uitvoering ervan binnen onderwijs, in afstemming met het organisatiebrede HR-beleid.

2.5.3. Informatiebeveiliging en privacy (IB&P)

Bartiméus heeft Informatiebeveiliging en Privacy (IB&P) hoog in het vaandel staan. Dit uit zich in het feit dat er continue wordt gewerkt aan een betere en sterkere beveiliging, maar ook aan een hogere bewustwording van het belang om veilig te werken bij medewerkers. Graag noemen we hier een aantal zaken die het afgelopen jaar aan de orde zijn geweest en die aantonen dat er een grote focus op IB&P ligt:

- In 2023 is er een nieuwe endpoint-protection-oplossing geïmplementeerd. Bartiméus heeft de beveiliging van alle werkplekken uitbesteed aan managed service partij die gespecialiseerd is in digitale beveiliging. Er wordt gebruik gemaakt van een MDR-oplossing²⁰ oplossing die veel verder gaat dan de bekende virusscanners. De oplossing controleert continue alle processen die draaien op werkplekken, netwerk verkeer, etc. Deze dienst wordt 24 uur per dag gemonitord en er wordt proactief ingegrepen waar nodig;
- Bartiméus is gestart met een groot project om de beveiliging van het interne netwerk nog verder te verbeteren;
- De continue lopende awareness campagne heeft het afgelopen jaar gezorgd voor de volgende mogelijkheden om mensen beter bewust te maken van het belang van veilig werken:
 - diverse artikelen op het intranet over verschillende IB&P-onderwerpen;
 - bij alle printers hangen nu posters met 'Onze 6 gouden regels' (m.b.t. IB&P) met daarbij een ludieke aap die een bordje vast houdt waarop staat: 'laat je data niet slingeren';
 - een ethical hacker heeft een presentatie gehouden voor alle leidinggevenden van de organisatie;
 - er is een podcast gemaakt met de ethical hacker, die op het intranet is gezet;
 - er zijn phishing-testen geweest en pentesten gedaan;
 - er is een drinkfles uitgedeeld aan alle medewerkers met als opschrift 'Lekvrij' met een kaartje erbij, waarop het belang van veilig werken en het voorkomen van datalekken benadrukt wordt;
- Er is een privacyteam opgericht dat zich richt op het oplossen van privacygerelateerde vraagstukken.

²⁰ Managed Detection and Response (MDR) is een dienst waarbij een externe partij verantwoordelijk is voor het detecteren van beveiligingsincidenten in een bedrijf m.b.v. specifieke software.

3. Verantwoording financiën

Dit hoofdstuk bevat de verantwoording over de financiële staat van het onderwijs. Het geeft de belangrijkste financiële gegevens weer en is los van de jaarrekening te lezen. De eerste paragraaf gaat in op ontwikkelingen in meerjarig perspectief, de tweede paragraaf geeft een analyse van de staat van baten en lasten en de balans. De laatste paragraaf gaat over de financiële positie van het bestuur.

3.1. Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

3.1.1. Leerlingen

Overzicht 2023

	Telling 2022	Telling 2023	Telling 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
Aantal leerlingen (excl. AOB)	154	156	149	151	153	154	155

Overzicht 2022

	Vorig jaar T-1	Verlagjaar (T)	Prognose T+1	Prognose T+2	Prognose T+3	Prognose T+4	Prognose T+5
Aantal leerlingen (excl. AOB)	155	154	157	160	161	162	162

De daling van leerlingenaantallen van de laatste jaren was in 2019 even gestopt, om in 2020 tot en met 2022 iets verder af te nemen. De daling op het VSO is het grootst. Vanaf 2023 neemt het aantal weer toe tot 156 leerlingen op onze scholen. Dit is een mutatie met 2 leerlingen. Op peildatum 1-2-2024 zien we een afname van 7 leerlingen op de scholen ten opzichte van de peildatum 1-2-2023. Voor het schooljaar 2024-2025 verwachten we in totaal een groei met 2 leerlingen. Dit zit met name bij VSO Zeist en SO/VSO Doorn. Naar verwachting hebben we in de komende jaren weer een lichte stijging in het aantal leerlingen.

In de ambulante onderwijskundige begeleiding (AOB) zijn 1.048 leerlingen ondersteund (teldatum 1 februari 2023). Voor het komend schooljaar 2024-2025 wordt een stijging verwacht met 6 leerlingen. Voor de jaren daarna houden we rekeningen met een lichte stijging van 0,8%.

De bezetting is aangepast aan het aantal klassen, zodanig dat er kwalitatief onderwijs gegeven kan worden wat past binnen het budget. Omdat een relatief

klein deel van de bekostiging afhankelijk is van het leerlingenaantal is de financiële impact van een daling beperkt.

3.1.2. FTE

	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
Bestuur/management	4,9	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3
Onderwijzend personeel	91,9	91,4	92,3	92,4	88,8	86,8	85,8
Ondersteunend personeel	18,7	18,5	19,4	19,9	19,9	19,9	19,9

Door de verwachte lichte groei in het leerlingenaantal en om een forse stap te zetten in de kwaliteitsverbetering van onderwijs wordt in de jaren 2022-2026 extra formatie ingezet. Voor de jaren na 2026 wordt verwacht, dat door natuurlijk verloop de extra inzet weer binnen het opbrengstkader past.

In de meerjarenbegroting zijn alle ambities inclusief kwaliteitsslag vertaald. Dit leidt in 2025 tot een negatief exploitatieresultaat van +/- €458.000. De definitieve begroting voor 2025 wordt opgesteld in september. In aanloop naar deze begroting hebben we onszelf ten doel gesteld nog eens kritisch te kijken naar de exploitatie en benodigde formatie. We hopen hiermee het nu begrote resultaat voor 2025 om te kunnen buigen met +/- €100.000.

De verwachte resultaten per jaar zijn als volgt:

Jaar	Resultaat	FTE
2023	-/-€312k	115,2
2024	-/-€538k	116,9
2025	-/-€458k	117,6
2026	-/-€203k	114
2027	+/+ €25k	112
2028	+/+ €135k	111

3.2. Staat van baten en lasten & balans

3.2.1. Staat van baten en lasten

	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting verslagjaar 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BATEN								
Rijksbijdragen	14.871.106	16.639.462	16.267.883	17.099.577	17.555.064	17.856.165	18.233.288	18.597.954
Overige overheidsbijdragen en subsidies	3.074	10.876	0					
Overige baten	19.853	36.683	13.516	13.309	13.576	13.847	14.124	14.406
TOTAAL BATEN	14.894.033	16.687.022	16.281.399	17.112.886	17.568.639	17.870.012	18.247.412	18.612.361
LASTEN								
Personeelslasten	9.512.321	10.749.877	11.175.306	11.675.774	12.097.488	11.962.826	11.988.669	12.119.602
Afschrijvingen	80.874	72.189	93.470	96.236	73.633	75.106	76.608	78.140
Huisvestingslasten	640.332	640.507	652.025	666.548	679.879	693.477	707.346	721.493
Overige lasten	5.174.496	5.536.474	4.813.315	5.212.960	5.175.681	5.341.964	5.448.803	5.557.779
TOTAAL LASTEN	15.408.023	16.999.048	16.734.116	17.651.518	18.026.682	18.073.373	18.221.427	18.477.014
SALDO								
Saldo baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo financiële baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo buitengewone baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL RESULTAAT	-513.990	-312.027	-452.717	-538.633	-458.042	-203.360	25.986	135.346

De begroting 2023 was negatief met een resultaat van -€453.000. Het gerealiseerde resultaat van 2022 is -€312.000 negatief, wat ten laste komt van de reserves.

De opbrengsten 2023 zijn €405.000 hoger, dan begroot. De afwijking ten opzichte van de begroting komt met name door het resultaat op het AOB ondersteunings-budget wat ten goede komt aan de bestemmingsreserve. Ook is er een positieve afwijking door de CAO-effecten. De loonsverhoging van 10% per 1 juli is zowel in de opbrengsten, als de personele kosten verwerkt. In de begroting was gerekend met een lagere indexatie van 3% voor personele kosten en 2% voor materiële kosten.

De verwerkte Rijks gelden sluiten aan bij de afgegeven beschikkingen van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW).

De bedrijfslasten zijn €265.000 hoger, dan begroot. Dit ontstaat met name door:

- Lagere personeelskosten door vacatureruimte €561.000 en inzet PNIL in plaats van PIL.
- Hogere kosten PNIL door inzet op interim schoolleider AOB M/W en projecten € 247.000.
- Lagere afschrijvingen door minder investeringen €21.000
- Hogere kosten voedingsmiddelen en klein inventaris €36.000
- Lagere algemene kosten ca €100.000, doordat gereserveerde inzet op NPO-middelen op andere posten landen.
- Hogere kosten voor leermiddelen, met name voor eduVIP €36.000
- Hogere bijdrage doorbelaste kosten ondersteunde diensten ca €500.000 op basis van nacalculatie. Enerzijds zijn de kosten gestegen, doordat in de nacalculatie centraal gezette opbrengsten voor de WLZ zijn komen te vervallen. Deze opbrengsten zijn in de begroting (voorcalculatie) in mindering gebracht op de kosten van de ondersteunende diensten. Dit leidt bij elke klantgroep, waaronder onderwijs tot een stijging van de kosten. Anderzijds worden de doorbelaste kosten gerelateerd aan de opbrengsten. De opbrengsten van onderwijs zijn in 2023 door de indexatie gestegen ten opzichte van vorig jaar gestegen met ruim 10%. Ook dit werkt door in een hogere bijdrage. Per saldo draagt onderwijs (net als voorgaande jaren) ca 15% van de omzet bij aan centrale kosten ondersteunende diensten.
- Hogere kosten door mutaties in de voorzieningen uitgestelde beloningen, langdurig zieken en duurzame inzetbaarheid voor in totaal €99.000.

3.2.2. Balans in meerjarig perspectief

	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
ACTIVA							
VASTE ACITVA							
Immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa	198.317	141.256	141.256	141.256	141.256	141.256	141.256
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL VASTE ACTIVA	198.317	141.256	141.256	141.256	141.256	141.256	141.256
VLOTTENDE ACTIVA							
Voorraden	0	0	0	0	0	0	0
Vorderingen	94.318	210.462	210.462	210.462	210.462	210.462	210.462
Kortlopende effecten	0	0	0	0	0	0	0
Liquide middelen	4.711.862	4.666.156	4.127.523	3.669.481	3.466.121	3.492.106	3.627.453
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	4.806.180	4.876.618	4.337.985	3.879.943	3.676.583	3.702.568	3.837.915
TOTAAL ACTIVA	5.004.497	5.017.874	4.479.241	4.021.199	3.817.839	3.843.824	3.979.171
PASSIVA							
EIGEN VERMOGEN							
Algemene reserve	1.692.075	1.141.292	352.659	-305.383	-658.743	-802.758	-837.411
Bestemmingsreserves	1.322.444	1.561.200	1.811.200	2.011.200	2.161.200	2.331.200	2.501.200
Overige reserves en fondsen	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	3.014.519	2.702.492	2.163.859	1.705.817	1.502.457	1.528.442	1.663.789
VOORZIENINGEN	303.373	401.990	401.990	401.990	401.990	401.990	401.990
LANGLOPENDE SCHULDEN	0	0	0	0	0	0	0
KORTLOPENDE SCHULDEN	1.686.605	1.913.392	1.913.392	1.913.392	1.913.392	1.913.392	1.913.392
TOTAAL PASSIVA	5.004.497	5.017.874	4.479.241	4.021.199	3.817.839	3.843.824	3.979.171

De materiële vaste activa zijn per 31-12-2023 afgenomen met €57.000 ten opzichte van vorige jaar door met name de afschrijvingen in inventaris en apparatuur.

De vorderingen bedragen per einde verslag jaar €210.000. Deze zijn hoger dan vorig jaar, door toename van de debiteurenvorderingen.

De liquide middelen zijn met €46.000 afgenomen door de hiervoor genoemde mutaties in combinatie met de toegenomen kortlopende schulden. Dit leidt tot een positieve kasstroom vanuit het werkkapitaal. Als we daar het negatieve bedrijfsresultaat aan toe voegen leidt dit tot een negatieve kasstroom uit bedrijfsoperaties. Inclusief de kasstroom uit investeringen geeft de afname van de liquide middelen.

De algemene reserve is afgenomen, door de meer inzet van formatie als gevolg van de kwaliteitsimpuls en hogere doorbelasting van de ondersteunde diensten. De kwaliteitsimpuls zet zich door in de komende jaren, waardoor onderwijs naar

verwachting een negatieve exploitatie zal hebben tot en met 2026. Hierdoor neemt de algemene reserve in de komende jaren af. Deze wordt zelfs negatief vanaf 2025 door de negatieve resultaatontwikkeling. Na de afbouw van formatie in de komende jaren zal deze weer positief worden.

De bestemmingsreserves zijn gemuteerd met €239.000. Dit betreft met name de toevoeging van niet bestede middelen 2023 van het AOB-ondersteuningsbudget.

De voorzieningen bedragen per 31-12-2023 €401.000 en zijn ten opzichte van vorig jaar met €98.000 gestegen. Belangrijkste oorzaak is zijn de dotaties aan de voorzieningen voor langdurig zieken en duurzame inzetbaarheid.

Verder worden er geen belangrijke toekomstige investeringen verwacht, waardoor deze op andere balansposities geen bijzondere invloed zal hebben.

Voor meer informatie over het kasstroomoverzicht verwijzen wij naar de jaarrekening op de website (onder kopje Documenten).

3.3. Financiële positie

3.3.1. Kengetallen

Kengetal	Berekening	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Signalering
Solvabiliteit 1	eigen vermogen/totaal vermogen	0,60	0,54	0,48	0,42	0,39	0,40	0,42	Ondergrens: <0,25
Solvabiliteit 2	eigen vermogen + voorzieningen/totaal vermogen	0,66	0,62	0,57	0,52	0,50	0,50	0,52	Ondergrens: <0,30
Liquiditeit (current ratio)	vlootende activa/kortlopende schulden	2,85	2,55	2,27	2,03	1,92	1,94	2,01	Ondergrens: <0,75
Rentabiliteit	resultaat/totale baten	-3,45	-1,87	-3,15	-2,61	-1,14	0,14	0,73	Ondergrens: <-10
Huisvestingsratio	huisvestingslasten + afschrijvingen/totale lasten	0,05	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	Bovengrens: > 10
Weerstandvermogen	eigen vermogen /totale baten	0,20	0,16	0,13	0,10	0,09	0,09	0,09	Ondergrens: > 0,05
Eigen vermogen	eigen vermogen /normatief eigen vermogen	2,15	1,68	1,22	0,74	0,53	0,55	0,66	Ondergrens: 1

Alle kengetallen liggen boven de ondergrens. De rentabiliteit voor de jaren de verslagjaren 2022 t/m 2026 is negatief door de extra inzet van formatie op de kwaliteitsverbetering, maar komt niet onder de ondergrens. De negatieve resultaatontwikkeling heeft ook effect op de eigen vermogen ratio. Deze ratio komt naar verwachting in 2025 onder de 1, wat betekent, dat er in de jaren 2025

tot en met 2028 geen bovenmatig vermogen meer is. Na 2027 zal het vermogen door de positieve resultaatontwikkeling weer groeien naar de 1. Qua weerstandvermogen blijven we boven de ondergrens.

3.3.2. Reservepositie

De reservepositie van het verslagjaar wordt als ruim voldoende gezien en ligt 79% boven het normatief publiek eigen vermogen. Ten opzichte van het verslagjaar 2022 is de reservepositie ten opzichte van het normatief eigen vermogen afgenomen met 35% (2022 was 115%) door met negatieve resultaatontwikkeling van 2023.

Berekening ratio eigen vermogen

	2022	2023
Totaal eigen vermogen	3.014.519	2.702.492
Af: Privaat eigen vermogen	991.524	952.464
Feitelijk eigen vermogen	2.022.995	1.750.028
Af: Normatief eigen vermogen	943.019	1.041.573
Bovenmatig eigen vermogen	1.079.976	708.455
Ratio eigen vermogen	2,15	1,68

Voor de jaren 2022-2026 wordt conform het bestuursformatieplan extra formatie ingezet voor een substantiële kwaliteitsimpuls. Per saldo wordt in de genoemde jaren ruim €1,7 miljoen extra ingezet. De ratio eigen vermogen gaat in 2023 naar 1,68 (was 2,15 in 2022). In 2025 is het bovenmatig vermogen volledig afgebouwd door de negatieve resultaatontwikkeling. Vanaf 2027 is het resultaat naar verwachting weer positief en zal het ratio weer groeien naar 1.

Voor meer informatie over financiën verwijzen wij naar de jaarrekening op de website (onder het kopje Documenten).

3.3.3. Investerings

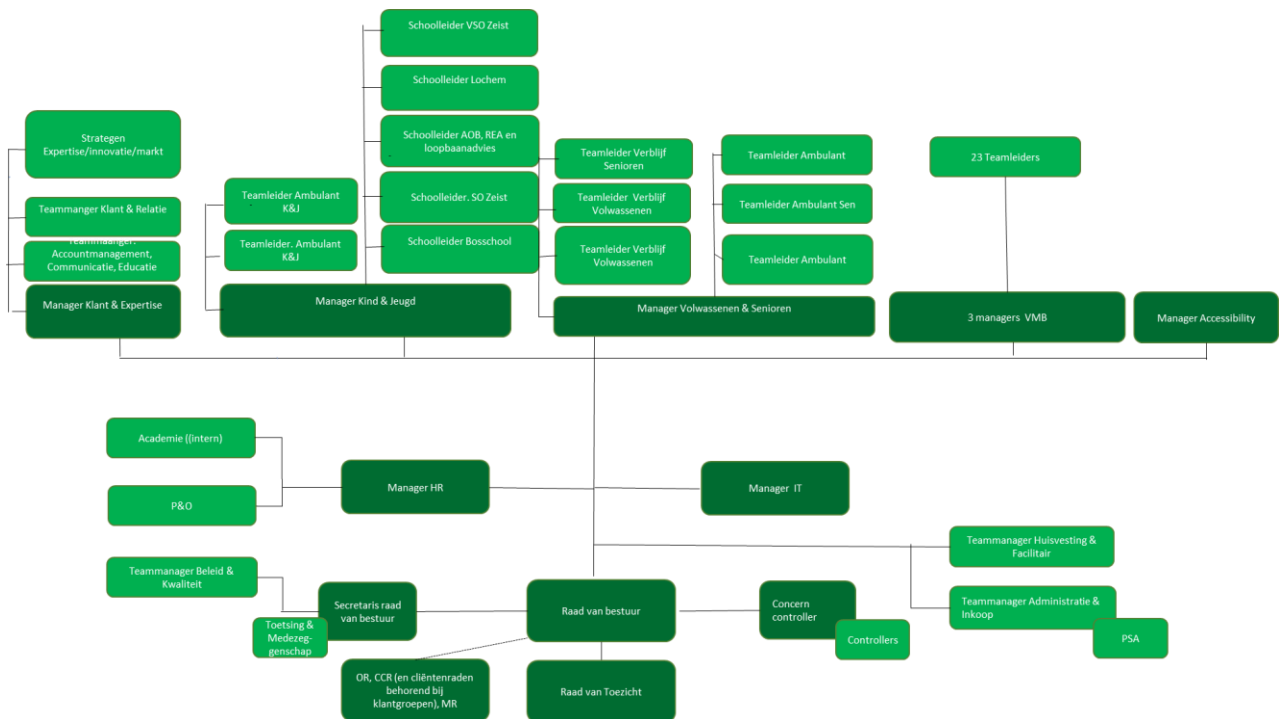
De gedane investeringen in leermiddelen en inventaris in het verslagjaar bedragen €15.000. Voor het begrotingsjaar is conform de P&C-cyclus in september vorig jaar een uitvraag gedaan bij de schoolleiders voor nieuwe investeringen en vervangingsinvesteringen.

Voor 2024 zijn investeringen geraamd voor €91.000. Dit betreffen investeringen in hulpmiddelen voor leerlingen, meubilair, inventaris en ICT.

Investeringsbegroting

EUR	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024
Bedrijfsgebouwen en terreinen			
Inventaris en apparatuur	41.914	15.129	81.912
Overige materiële vaste activa		0	9.250
Totaal	41.914	15.129	91.162

Bijlage 1 - Organogram Bartiméus

Figuur bijlage 1: organogram van de organisatiestructuur per 31-12 2023

Onderwijs is gepositioneerd binnen Kind & Jeugd, een van de vijf klantgroepen van Bartiméus. Binnen de klantgroep Kind & Jeugd zijn twee managers integraal verantwoordelijk voor het geheel van het onderwijs en de zorg en dienstverlening. Een van de managers is primair verantwoordelijk voor het onderwijs en geeft derhalve leiding aan de schoolleiders, van zowel de Ambulant Onderwijskundige Begeleiding (AOB) als de scholen: SO Lochem, SO Zeist, VSO Zeist (Bartiméus College) en de Bosschool (SO en VSO).

Ondersteuning vindt plaats vanuit de ondersteunende diensten HR (P&O, Academie), Beleid & Kwaliteit, IT, Huisvesting & Facilitair, Administratie & Inkoop, PSA (arbo) en Control.

De raad van bestuur van stichting Bartiméus Onderwijs is tevens de raad van bestuur van stichting Bartiméus Sonneheerdt. Dat geldt ook voor de raden van toezicht.

Bijlage 2 - Managementstatuut Bartiméus Onderwijs

Inhoudsopgave Managementstatuut

Artikel 1 Begripsomschrijving	78
Artikel 2 Status en werkingsduur van het managementstatuut	79
Artikel 3 De raad van bestuur; taken en bevoegdheden	79
Artikel 4 De manager Kind & Jeugd, primair verantwoordelijk voor het onderwijs; taken en bevoegdheden	81
Artikel 5 De schoolleider; taken en bevoegdheden	84
Artikel 6 Managementteam Kind & Jeugd	85
Artikel 7 Regeling toedeling, bestemming en aanwending van de bekostiging	85
Artikel 8 Schorsing en vernietiging van besluiten	86
Artikel 9 Vaststelling, wijziging en slotbepalingen	87
Bijlage 1 RACI-tabel Kind & Jeugd Onderwijs	88

Inleiding

Tot 1 januari 2019 vielen de scholen en de Ambulant Onderwijskundige Begeleiding (AOB) van Bartiméus onder de Stichting Bartiméus Sonneheerdt (SBS). Sinds die tijd is voor de onderwijsactiviteiten bekostigd door het ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap een aparte stichting in het leven geroepen: Stichting Bartiméus Onderwijs (SBO). Hiervoor is gekozen vanwege juridische en fiscale redenen. Op inhoud blijven de scholen en de AOB onderdeel van één Bartiméus. Dit is ook zichtbaar in het feit dat de besturen van SBO en SBS een personele unie vormen: de raad van bestuur van SBS is tevens het bestuur van de SBO. Dat geldt ook voor de raden van toezicht.

Sinds 1 januari 2020 is de relatie tussen het onderwijs vallend onder SBO met de zorg en dienstverlening door SBS nog duidelijker geworden, door het integreren van de sector Onderwijs in de klantgroep Kind & Jeugd. Dit is analoog aan de indeling van geheel SBS per 1 januari 2020.

Specifieke onderwijswetgeving (met name de Wet op de expertisecentra (WEC), de Code Goed Bestuur en de Wet medezeggenschap op scholen blijven onverminderd van kracht. Deze dienen echter altijd beschouwd te worden vanuit de context van het integraal aanbieden van zorg, onderwijs en dienstverlening aan kinderen, jongeren en ieder die hen persoonlijk of professioneel ondersteunt.

Eén van de verplichtingen vanuit de WEC (artikel 31) is het hebben van een managementstatuut. Dit statuut geeft aan welke taken en bevoegdheden vanuit het bevoegd gezag overgedragen zijn aan de manager(s) danwel schoolleider(s) Kind & Jeugd. Het managementstatuut betreft hier alleen de onderwijsactiviteiten binnen Kind & Jeugd.

Binnen de klantgroep Kind & Jeugd zijn twee managers integraal verantwoordelijk voor het geheel van het onderwijs en de zorg en dienstverlening.

Een van de managers is primair verantwoordelijk voor het onderwijs en geeft derhalve leiding aan de schoolleiders, van zowel de scholen als de AOB.

De andere manager is primair verantwoordelijk voor de zorg en dienstverlening en geeft derhalve leiding aan de teamleiders ambulante zorg Kind & Jeugd en het diagnostisch centrum. Samen zijn zij verantwoordelijk voor integrale thema's binnen zorg en onderwijs. Jaarlijks formuleren zij doelen om integratie van onderwijs en zorg te bevorderen en verantwoorden zij zich over de resultaten. Managers, school- en teamleiders vormen samen het managementteam Kind & Jeugd.

Het doel van het managementstatuut is om transparant te zijn over de verdeling van de taken en bevoegdheden binnen de gehele onderwijsbestuurskolom (op grond van artikel 31 van de WEC). Het betreft hier alleen het onderwijs en dus niet de zorg binnen de klantgroep Kind & Jeugd. Vanzelfsprekend zijn de functieomschrijvingen van bestuurder, manager en schoolleider uitgangspunt bij het uitvoeren van de taken.

De bepalingen in dit managementstatuut moeten te allen tijde geplaatst worden binnen de context van de voor heel SBO en SBS geldende uitgangspunten, zoals vervat in onder andere de missie, visie en kernwaarden, de besturingsfilosofie, het missie statement raad van toezicht (toezichtsvisie), de procuratieregeling, de strategische koers en de vertaling daarvan in het organisatiebrede jaarplan. De bepalingen in dit statuut kunnen hier niet strijdig mee zijn en in het geval van onduidelijkheid zijn de hierboven genoemde documenten leidend.

Als bijlage is aan het managementstatuut een RASCI-tabel toegevoegd, waarin verantwoordelijkheden van de betrokkenen voor specifieke taken in één oogopslag duidelijk worden. Hierin zijn ook relevante taken uit onder andere de cao primair onderwijs en de WEC opgenomen, die zich richten op het monitoren van de onderwijskwaliteit. De tabel geeft richting, maar heeft niet de bedoeling allesomvattend te zijn.

Artikel 1 Begripsomschrijving

In dit statuut wordt verstaan onder:

- a. Bevoegd gezag: Stichting Bartiméus Onderwijs (SBO), vertegenwoordigd door de raad van bestuur (zie artikel 1 jo 57 WEC);
- b. Raad van toezicht: de raad van toezicht van SBO;
- c. Onderwijsinstelling: Bartiméus Onderwijs (BRIN-nummer 25GR);
- d. Scholen: de onderwijslocaties waarop door de onderwijsinstelling onderwijs wordt aangeboden, zoals bedoeld in artikel 9 lid 1a van de WEC;
- e. AOB: de Ambulante Onderwijskundige Begeleiding zoals bedoeld in artikel 9 lid 1b van de WEC;
- f. Manager Kind & Jeugd Onderwijs: de directeur van de onderwijsinstelling; de interne benaming (binnen Bartiméus) is: de manager van Kind & Jeugd met onderwijs in de portefeuille;
- g. Schoolleider: de persoon die belast is met de leiding van een onderwijslocatie van de de onderwijsinstelling en/of van een team Ambulante Onderwijskundige Begeleiding;

Artikel 2 Status en werkingsduur van het managementstatuut

Lid 1

Het managementstatuut is mede een mandateringsbesluit en bevat bepalingen over:

- a. de omvang en aard van de overdracht van taken en bevoegdheden van de raad van bestuur aan de manager Kind & Jeugd Onderwijs;
- b. de omvang en aard van de door de manager Kind & Jeugd Onderwijs overgedragen taken en bevoegdheden aan de schoolleider;
- c. richtlijnen voor de wijze waarop deze overgedragen taken en bevoegdheden dienen te worden uitgevoerd.

Lid 2

Het managementstatuut heeft een looptijd van [datum vaststelling] t/m 31 december 2025. In het derde kwartaal van 2025 vindt een evaluatie en zo nodig bijstelling plaats. Vervolgens vindt evaluatie in elk geval een maal per vier jaar plaats.

Lid 3

Mandaten kunnen door het bevoegd gezag ingetrokken worden. Van intrekking kan sprake zijn in geval van bijvoorbeeld flagrante schendingen van de bepalingen in dit statuut, het doelbewust overtreden van wet- en regelgeving zonder voorafgaand overleg hierover met het bevoegd gezag, het plegen van fraude, dan wel het grof overtreden van algemene omgangs- en fatsoensregels. De mandaten zijn ingetrokken vanaf het moment dat een manager of school-/teamleider op non-actief is gezet.

Artikel 3 De raad van bestuur; taken en bevoegdheden

Lid 1

De raad van bestuur (als vertegenwoordiger van SBO, het bevoegd gezag):

- a. heeft de algemene eindverantwoordelijkheid voor de SBO en de onderwijsinstelling, de kwaliteit²¹ en de bedrijfsvoering;
- b. ziet toe op de identiteit van de SBO en de onderwijsinstelling;

²¹ Met kwaliteit wordt hier zowel kwaliteit in brede zin als onderwijskwaliteit bedoeld

B:

- c. benoemt, schorst en ontslaat de manager Kind & Jeugd Onderwijs en treft disciplinaire maatregelen;
- d. neemt besluiten met betrekking tot de instandhouding, fusie, overdracht, wijziging van de grondslag, verhuizing en opheffing van de onderwijsinstelling of een school;
- e. stelt de begroting, de jaarrekening, de financiële jaarverslagen en het bestuursverslag vast;
- f. stelt het instellingsplan en het strategisch meerjarenbeleidsplan vast, en op basis daarvan een plan voor de beleidsgebieden:
 - organisatie en huisvesting
 - onderwijs (onderwijskundig beleid)
 - personeel (functiebouwwerk en personeelsbeleid)
 - kwaliteit (kwaliteitszorgbeleid)
 - toelatingsbeleid;
- g. stelt het (bestuurs)formatieplan vast;
- h. besluit over het verkrijgen, bezwaren en vervreemden van onroerend goed;
- i. houdt toezicht op de kwaliteit van het onderwijs en van de AOB:
 - stimuleert onderwijsvernieuwing op en tussen de scholen en de ontwikkeling van de AOB;
 - volgt landelijke ontwikkelingen en de vertaling hiervan naar kaders voor het onderwijskundig beleid van de scholen;
 - bevordert de samenwerking tussen scholen, AOB, zorg en dienstverlening;
 - houdt toezicht op de jaarlijkse evaluatie van het onderwijskundig beleid, waaronder het onderwijsrendement van de scholen;
 - stelt een beleidskader vast voor het kwaliteitsbeleid van de onderwijsinstelling, waarbinnen de scholen en de AOB hun kwaliteitsbeleid kunnen voeren;
 - houdt toezicht op en stimuleert de ontwikkeling en de implementatie van beleid inzake kwaliteitszorg op de scholen en de AOB.
- j. voert functionerings- en beoordelingsgesprekken met de manager Kind & Jeugd Onderwijs conform de daarvoor in het onderwijs geldende modellen;
- k. voert overleg met de medezeggenschapsraad en voert (indien gewenst) samen met de teamleider/manager Personeel & Organisatie decentraal georganiseerd overleg met de onderwijsvakorganisaties over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van het personeel (zie artikel 38 WEC);
- l. stelt het managementstatuut vast na goedkeuring van de raad van toezicht (zie artikel 7.5.q statuten SBO).

Lid 2

De raad van bestuur draagt alle wettelijke en statutaire taken en bevoegdheden, voor zover niet in dit artikel genoemd, over aan de manager Kind & Jeugd Onderwijs.

Artikel 4 De manager Kind & Jeugd, primair verantwoordelijk voor het onderwijs; taken en bevoegdheden

Lid 1

De manager Kind & Jeugd, primair verantwoordelijk voor het onderwijs:

- a. zorgt voor de voorbereiding, opstellen en uitvoering van de besluiten en documenten, zoals genoemd in artikel 3 lid 1;
- b. oefent de taken en bevoegdheden uit zoals bedoeld in artikel 3 lid 2;
- c. rapporteert regelmatig, volgens door het bevoegd gezag bepaalde richtlijnen, over het verloop en de resultaten van het gevoerde beleid in de klantgroep met betrekking tot onderwijs zoals uitgewerkt in lid 3;
- d. voert functionerings- en beoordelingsgesprekken met de schoolleiders Kind & Jeugd;
- e. stelt de commissie(s) van onderzoek in, als bedoeld in artikel 41 WEC;
- f. beslist namens het bevoegd gezag over toelating, schorsing en verwijdering van leerlingen, waarbij de beslissing over toelating doorgemandateerd is naar de voorzitter(s) van de commissie(s) van onderzoek;
- g. treedt namens het bevoegd gezag onverwijld in overleg met de vertrouwensinspecteur bij een (vermoeden van een) zedenmisdrijf jegens een minderjarige leerling door een met taken belaste persoon van de instelling;
- h. doet namens het bevoegd gezag onverwijld aangifte bij de politie, indien uit het overleg, bedoeld in lid g, blijkt dat er een redelijk vermoeden is dat de desbetreffende persoon zich schuldig heeft gemaakt aan een zedenmisdrijf jegens een minderjarige leerling van de instelling;
- i. vertegenwoordigt het bevoegd gezag buiten rechte met betrekking tot de hem gemandateerde bevoegdheden voor zover in dit statuut niet anders is bepaald en is uitgewerkt in lid 4;
- j. voert namens bevoegd gezag overleg met de medezeggenschapsraad;
- k. participeert in het decentraal georganiseerd overleg met onderwijsvakorganisaties;

- l. participeert in overleg met gemeentelijke overheden;
- m. doet voorstellen met betrekking tot het benoemen en ontslag van medewerkers en kan voorstellen doen aan de raad van bestuur met betrekking tot disciplinaire maatregelen;
- n. voert overige taken en verantwoordelijkheden uit die in de bij deze functie behorende beschrijving zijn opgenomen.

Lid 2

De manager Kind & Jeugd Onderwijs draagt aan de schoolleiders Kind & Jeugd de taken en bevoegdheden over zoals deze in artikel 5 zijn vermeld, voor zover deze de specifieke school en/of het specifieke team AOB betreffen.

Lid 3

- a. Ten minste elk kwartaal is er een overleg tussen de manager Kind & Jeugd Onderwijs en de raad van bestuur over de rapportages over de kwaliteit en opbrengsten van het onderwijs (scholen en AOB), alsmede de monitor sociale veiligheid, de tevredenheidsonderzoeken en de registratie van incidenten, klachten, schorsingen en verwijderingen;
- b. Het bestuur kan de manager Kind & Jeugd Onderwijs op basis van de bespreking van deze rapportages opdrachten of aanwijzingen geven;
- c. De rapportages per school dan wel AOB-team en van de hele onderwijsinstelling worden ten minste twee keer per jaar in aanwezigheid van de raad van bestuur besproken met de schoolleiders en manager Kind & Jeugd Onderwijs;
- d. De rapportages van de hele onderwijsinstelling en van de scholen en de AOB worden ten minste twee keer per jaar besproken in de raad van toezicht, waarbij de raad van toezicht naar aanleiding van de bespreking advies geeft aan de raad van bestuur;
- e. De manager Kind & Jeugd Onderwijs informeert de raad van bestuur over:
 - onderwijsvernieuwing op en tussen de scholen en de ontwikkeling van de AOB;
 - landelijke ontwikkelingen en de vertaling naar kaders voor het onderwijskundig beleid van de scholen en de AOB;
 - de onderwijskundige samenwerking tussen scholen en AOB en de samenwerking op integrale thema's tussen onderwijs, zorg en dienstverlening;

B:

- de voortgang en opbrengsten van de jaarlijkse evaluatie van het onderwijskundig beleid, waaronder het onderwijsrendement van de scholen;
- de ontwikkelingen met betrekking tot het beleidskader voor het kwaliteitsbeleid van de SBO, waarbinnen de scholen en de AOB hun kwaliteitsbeleid kunnen voeren;
- de ontwikkeling en de implementatie van kwaliteitsbeleid (kwaliteitszorg) op de scholen en in de AOB.

Lid 4

- a. De manager Kind & Jeugd Onderwijs vertegenwoordigt de onderwijsinstelling c.q. het bevoegd gezag in elk geval in besprekingen met:
 - de PO-Raad;
 - de Sectorraad GO;
 - OCW;
 - Ring 2 van de Inspectie van Onderwijs (overlegorgaan met het veld)
 - Visio Onderwijs;
 - VIVIS Onderwijs (cluster 1)
 - Cluster 1&2 (VIVIS-Siméa-overleg);
 - Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs po en vo (in portefeuille AOB);
 - Bartiméus Fonds (vanuit Kind & Jeugd Onderwijs);
 - Dedicon;
 - Braille Autoriteit;
 - NOC*NSF (over sporten en bewegen voor kinderen en jongeren met een visuele beperking).
- b. De manager Kind & Jeugd Onderwijs informeert de raad van bestuur proactief zowel voorafgaand als aansluitend op overleggen met genoemde sectoren.
- c. In gevallen waarin strategische belangen van Bartiméus aan de orde zijn, dan wel politiek of bestuurlijk gevoelige onderwerpen, zal de raad van bestuur zelf optreden als eerste vertegenwoordiger van SBO.
- d. De manager Kind & Jeugd Onderwijs signaleert en meldt proactief wanneer gevallen als hierboven onder c genoemd aan de orde zijn.

Artikel 5 De schoolleider; taken en bevoegdheden

Lid 1

De schoolleider heeft – met inachtneming van de beleids- en financiële uitgangspunten, die door of namens het bevoegd gezag zijn vastgesteld – de volgende taken en bevoegdheden:

- a. de dagelijkse leiding van de school en/of het leiding geven aan het team AOB;
- b. de zorg voor de schoolorganisatie en de kwaliteit van het onderwijs op de school danwel de organisatie en de kwaliteit van de AOB;
- c. het leveren van een bijdrage aan het ontwikkelen van het beleid van de klantgroep Kind & Jeugd;
- d. het opstellen en uitvoeren van een jaarplan en begroting voor zijn/haar team(s);
- e. het zorgen voor regelmatige rapportage, volgens door de manager Kind & Jeugd nader te bepalen richtlijnen, over het verloop en de resultaten van het gevoerde beleid van de school of het team AOB.

Lid 2

Op de taken en verantwoordelijkheden zoals in lid 1 beschreven onder b, c en d is artikel 4, lid 3 van overeenkomstige toepassing.

Lid 3

De schoolleider doet voorstellen aan de manager Kind & Jeugd met betrekking tot schorsing of verwijdering van leerlingen van de school.

Lid 4

De schoolleider stelt namens het bevoegd gezag voor alle leerlingen van de school een ontwikkelingsperspectief vast, na advies van de Commissie van Onderzoek (CvO) dan wel de Commissie voor Leerlingondersteuning (CvL) en nadat hierover op overeenstemming gericht overleg is gevoerd met de ouders dan wel, indien de leerling meerderjarig en handelingsbekwaam is, met de leerling.

Lid 5

De schoolleider voert functionerings- en beoordelingsgesprekken met al het onderwijspersoneel en onderwijsondersteunend personeel van de scholen/of het team AOB;

Lid 6

De schoolleider doet voorstellen met betrekking tot benoemen en ontslag van medewerkers van het team en kan voorstellen doen aan de manager met betrekking tot disciplinaire maatregelen.

Artikel 6 Managementteam Kind & Jeugd

Lid 1

De managers en de school-/teamleiders vormen tezamen het managementteam Kind & Jeugd (collectief). Het managementteam heeft als zodanig geen aparte bevoegdheden, maar heeft de functie van overlegorgaan om te komen tot besluiten die door de managers genomen worden, over onder andere integraal beleid van de klantgroep Kind & Jeugd. Eén van de managers heeft de rol van voorzitter van het managementteam.

De schoolleiders hebben naast het managementteamoverleg ook schoolleidersoverleg onder voorzitterschap van de manager Kind & Jeugd Onderwijs, waarin ze onderwijsinhoudelijke zaken bespreken.

Lid 2

Het managementteam Kind & Jeugd stelt onderling vast, hoe om te gaan met de taken, werkwijze en besluitvorming van het managementteam.

Artikel 7 Regeling toedeling, bestemming en aanwending van de bekostiging

Lid 1

Conform de algehele planning en controlcyclus stelt de raad van bestuur de manager Kind & Jeugd Onderwijs ten minste in de gelegenheid advies uit te brengen over:

- a. de vaststelling en wijziging van de (meerjaren)begroting van de klantgroep Kind & Jeugd;
- b. de vaststelling van de jaarrekening;
- c. de criteria die het bevoegd gezag toepast bij de verdeling van de totale lumpsum tussen de gemeenschappelijke voorzieningen op onderwijsinstellingsniveau en op school- en teamniveau;

- d. de criteria en spelregels die het bevoegd gezag toepast bij het verschuiven van middelen tussen de afzonderlijke scholen en het team Ambulante Onderwijskundige Begeleiding (AOB).

Lid 2

De manager Kind & Jeugd Onderwijs is bevoegd uitgaven te doen met inachtneming van de door het bevoegd gezag vastgestelde begroting voor de klantgroep Kind & Jeugd en het geormerkte bedrag voor de onderwijsactiviteiten daarbinnen en van de voor SBS opgestelde procuratieregeling.

Artikel 8 Schorsing en vernietiging van besluiten

Lid 1

De raad van bestuur kan besluiten en/of maatregelen van de manager Kind & Jeugd Onderwijs, wegens strijdigheid met enig geldende regeling en/of wegens mogelijke schade aan de belangen van SBO of SBS, bij gemotiveerd besluit, geheel of gedeeltelijk vernietigen.

Lid 2

De raad van bestuur kan besluiten om een besluit of maatregel van de manager Kind & Jeugd Onderwijs te schorsen, indien dat besluit of die maatregel naar zijn oordeel voor vernietiging in aanmerking komt. Ziet de raad van bestuur binnen twee weken, nadat hij het schorsingsbesluit heeft genomen, af van een vernietiging dan vervalt tegelijkertijd de schorsing.

Lid 3

De bevoegdheid tot schorsing en vernietiging is tevens toegekend aan de manager Kind & Jeugd Onderwijs, voor zover het besluiten en/of maatregelen betreft van een schoolleider Kind & Jeugd.

Lid 4

De manager Kind & Jeugd Onderwijs of de schoolleider kan tegen die schorsing en vernietiging, waarvan in lid 1, 2 en 3 sprake is, in beroep gaan bij de raad van toezicht.

Artikel 9 Vaststelling, wijziging en slotbepalingen

Lid 1

Vaststelling, tussentijdse wijziging, dan wel intrekking van het managementstatuut geschieden bij afzonderlijk bestuursbesluit en treden niet eerder in werking dan de dag volgend op de dag waarop het bestuursbesluit is genomen en schriftelijk is vastgelegd.

Lid 2

Bij vaststelling en iedere wijziging in het managementstatuut:

- stelt voorafgaand de medezeggenschapsraad in de gelegenheid advies uit te brengen;
- stelt de raad van bestuur de manager Kind & Jeugd Onderwijs in de gelegenheid advies uit te brengen en daarover overleg te voeren;
- stelt de raad van bestuur de manager Kind & Jeugd Onderwijs zo spoedig mogelijk schriftelijk en met redenen omkleed op de hoogte of het aan het uitgebrachte advies gevolg wil geven;
- stelt de raad van bestuur, indien hij het advies niet of niet geheel wil volgen, de manager Kind & Jeugd Onderwijs in de gelegenheid met hem overleg te voeren, alvorens definitief over het advies te besluiten en brengt hij het definitieve besluit zo spoedig mogelijk ter kennis aan de manager Kind & Jeugd Onderwijs.

Lid 3

In gevallen waarin dit managementstatuut niet voorziet, beslist de raad van bestuur, gehoord de manager Kind & Jeugd Onderwijs.

Bijlage 1 RASCI-tabel Kind & Jeugd Onderwijs

R = responsible (verantwoordelijk): deze persoon stelt beleid/document op, bereidt beslissingen voor en voert genomen besluiten/beslissingen uit;

A = accountable (eindverantwoordelijk): deze persoon stelt beleid/document vast en neemt beslissingen;

S = support (ondersteunend): deze persoon is betrokken bij de totstandkoming van beleid en beslissingen (bijv. toegewijde teamleden, projectteamleden)

C = consulted (geraadpleegd): deze persoon levert input voor beleid/documenten en beslissingen;

I = informed (geïnformeerd): deze persoon wordt geïnformeerd over (wijzigingen in) beleid en beslissingen.

Tot de taken en verantwoordelijkheden van de bestuurskolom van Kind & Jeugd behoren op grond van dit managementstatuut nadrukkelijk, maar niet uitsluitend:

	Raad van bestuur	Manager Kind & Jeugd Onderwijs	Schoolleider (SL)	Toegewijd teamlid
In stand houden BOI	A	R	C	S (beleid)
Toeziën op identiteit	A	R	C	S (beleid)
Benoemen personeel	A: voor benoemen	R: voordragen voor benoemen SL en personeel scholen/teams	R: voor voordragen voor benoemen personeel school/team	S (HR)
Begroting	A	R	C	S (control)
Jaarrekening	A	R	C	S (control)
Financiële jaarverslagen	A	R	C	S (control)
Bestuursverslag	A	R	C	S (beleid en control)
Instellingsplan	A	R	C	S (beleid)
Schoolplannen	C	A	R	S (beleid)
Deelplan/kwaliteitskaart Kwaliteitszorgbeleid	A	R	C	S (beleid)

	Raad van bestuur	Manager Kind & Jeugd Onderwijs	Schoolleider (SL)	Toegewijd teamlid
Deelplan/kwaliteitskaart Onderwijskundig beleid	A	R	C	S (beleid)
Deelplan/kwaliteitskaart Personeelsbeleid ⁷	A	R	C	S (HR)
Huisvestingsplan	A	R	C	S (H&F)
Toelatingsbeleid	A	R	C	S (beleid)
Bestuursformatieplan	A	R	C	S (HR)
Integriteitscode en klokkenluidersregeling (uitwerking code Goed bestuur)	A	R	I	S (beleid)
Klachtenbeleid (onderwijsspecifiek)	A	R	C	S (klachtenfunct.)
Veiligheidsbeleid, waaronder incidentenbeleid (onderwijsspecifiek)	A	R	C	S (beleid)
Arbo-beleid/RI&E (onderwijsspecifiek)	A	R	C	S (HR)
ICT-beleid, waaronder applicatie- en systeembeheer (onderwijsspecifiek)	A	R	C	S (beleid & ICT)
Beleid zorg in onderwijs	A	R	C	S (beleid)
Uitvoering beleid + rapportage	A (eindrapportage)	A (uitvoering) R (rapportage)	R (eigen school/team)	S (beleid)
Commissie van Onderzoek	C	A (doorgemandateerd naar voorzitter CvO = R)	I	S (beleid)
Toelating leerlingen	I	A + R	C	S (beleid)
Schorsing leerlingen	I	A	R	S (beleid)
Verwijdering leerlingen	I	A	R	S (beleid)

	Raad van bestuur	Manager Kind & Jeugd Onderwijs	Schoolleider (SL)	Toegewijd teamlid
Medezeggenschap	A (bij overlegvergadering)	A + R (overige overleggen)	C	S (beleid)
Representeren (zie artikel 4 lid 4)	A	A (mits conform de bepalingen in het statuut)	R (voorzien van toestemming)	S (beleid)

Uit artikel 3 lid 2 en artikel 4 lid 2 vloeit een overdracht van wettelijke taken betreffende de WEC voort. Hiertoe behoren nadrukkelijk, maar niet uitsluitend:

	Raad van bestuur	Manager Kind & Jeugd Onderwijs	Schoolleider (SL)	Toegewijd teamlid
Verplichting tot overleg en aangifte inzake zedenmisdrijven	A	R	C	S
Zorgplicht veiligheid op school	A	R (BOI)	C (BOI) R (schoolleider voor eigen school)	S (beleid)
Doorstroomtoets SO	A	R	C (SO Zeist, SO Lochem en SO Doorn)	S (beleid)
Examinering VSO Vervolgonderwijs	A	R	C (VSO Zeist)	S (beleid)
Reglementen schooldiploma's Arbeid en Dagbesteding	A	R	C (VSO Zeist voor Arbeid, VSO Doorn voor Dagbesteding)	S (beleid)
Kwaliteit onderwijs dan wel AOB	A	R (BOI)	R (schoolleider voor eigen school/team)	S (beleid)
Schoolgids	A	R (BOI)	C (schoolleider voor eigen schoolgids)	S (beleid)
Bekwaamheidsdossier	A	R (BOI)	R (schoolleider eigen school/team)	S (beleid)
Instellen Commissie van Onderzoek (CVO)	A	R	I	S (beleid)

CVO-dossier / Gemeenschappelijke Rapporten	A	R (BOI)	I	S (beleid)
Ontwikkelingsperspectief vast- dan wel bijstellen	A	R (BOI)	R (schoolleider voor eigen school, als voorzitter van de Commissie van Leerlingondersteuning)	S (beleid)
Onderwijskundig rapport	A	R (BOI)	R (schoolleider voor eigen school)	S (beleid)
Nazorg	A	R (BOI)	R (schoolleider VSO Zeist en VSO Doorn)	S (beleid)

⁷ Dit document mag niet strijdig zijn met en is gebaseerd op het personeelsbeleid van Bartiméus

Bijlage 3 - Jaarverslag Medezeggenschapsraad 2023

Bartiméus Onderwijs heeft een medezeggenschapsraad (MR) waarin zowel onderwijsmedewerkers als ouders van leerlingen vertegenwoordigd zijn.

3.3.4. Samenstelling

In 2023 bestond de MR uit:

Oudergeleding:

- dhr. A. Baauw (VSO Bosschool)
- mw. M. Wikkerink - Meijnen (SO Lochem)
- Vacature (VSO Zeist)
- Vacature (SO Zeist / SO Bosschool)

Personeelsgeleding:

- mw. H. Boll (SO Lochem)
- dhr. M. Hendriks (voorzitter vanaf september 2022, SO en VSO Bosschool)
- dhr. J. Schut (AOB)
- dhr. T. van der Maten (VSO Zeist)

De MR wordt ondersteund door dhr. K. Jansen, ambtelijk secretaris.

3.3.5. Onderwerpen

De MR vergaderde in 2023 elke maand, met uitzondering van juli en augustus. De agendapunten voor de overlegvergaderingen stonden voor een deel vast door de jaarlijkse onderwijscyclus. Het ging het daarbij onder meer over: jaarplan, schooltijden, begroting, jaarrekening, bestuursformatieplan, vakantierooster en schoolgidsen.

3.3.6. Functiebeschrijving en -waardering

Naast de bovengenoemde onderwerpen heeft de MR afgelopen jaar veel tijd besteed aan het bestuderen en bespreken van de functiebeschrijvingen. Dit was een proces dat in delen voor heeft gelegen bij de PMR, en waarbij de PMR voor op het verloop van het proces en de mogelijkheden om bezwaren te maken heeft gelet.

Enkele onderwerpen waarover door de MR of een geleding instemming is verleend: Vertrouwenspersonen, MKA, Functiebeschrijvingen en waarderingen, Reglement diploma Dagbesteding, autolease regeling, klokkenluidersregeling

2023, Medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO), werkdrukverlagende middelen, NPO-interventies 2023-2024.

3.3.7. Doorontwikkeling MR

De MR heeft een heel jaar met dezelfde bezetting kunnen draaien. De leden van de MR hebben scholing gevolgd bij het CNV om medezeggenschapsvaardigheden te trainen. Ook heeft de MR ingezet op het verbeteren van de communicatie naar en verbinding met de achterban van medewerkers en ouders.

Een punt van aandacht en zorg is het vinden van nieuwe leden van de MR voor zowel de ouder- als de personeelsgeleding.

Het vergaderproces wordt geëvalueerd en geprofessionaliseerd.

Het Medezeggenschapsstatuut Bartiméus Onderwijs en het MR-reglement Bartiméus Onderwijs zijn opgesteld en door de raad van bestuur met de vereiste instemming van de MR vastgesteld. Ook heeft de MR een huishoudelijk reglement opgesteld en vastgesteld.

De MR houdt naast reguliere vergaderingen contact met de Cliëntenraad Kind & Jeugd en de overige medezeggenschapsorganen van Bartiméus Sonneheerdt.

De vergadercyclus van het schooljaar 2022-2023 werd afgesloten met een diner van de MR met alle schoolleiders en de klantgroepmanager.

De voorzitter bedankt iedereen hartelijk voor hun inzet en betrokkenheid bij Bartiméus Onderwijs.

Bijlage 4 - Uitstroom en bestendinging 2022-2023

Naar welke uitstroombestemming zijn onze uitgestroomde leerlingen gegaan en lag dat in de lijn van de verwachting zoals gesteld in hun ontwikkelingsperspectief (OPP) twee jaar voor uitstroom? Hierover gaat het in deze bijlage. Daarnaast komt de bestendinging van eerder uitgestroomde leerlingen aan bod: zitten zij nog steeds op een vervolgbestemming van hetzelfde niveau als bij hun uitstroom? Tenslotte kijken we naar het geheel van onze resultaten ten opzichte van de gestelde normen in een compacte interne opbrengstanalyse.

De inspectienorm (75%) is vanaf 2021-2022 expliciet gericht op het gerealiseerde uitstroomniveau op de school, in plaats van op het niveau van de uitstroombestemming waar de leerling terechtkomt na de zomer. Hier zijn we blij mee, maar het maakt wel minder zichtbaar dat er met regelmaat geen passende uitstroombestemming beschikbaar is in de regio. Wij passen de beschrijving van onze eigen uitstroomnorm (90%) aan aan die van de inspectie (naar gerealiseerd uitstroomniveau), maar maken in de tekst alsnog kenbaar wanneer de uitstroombestemming volgens de Commissie van Leerlingondersteuning (CvL) niet passend is bij de mogelijkheden van de leerling.

NB: Waar er in 2021-2022 expliciet gesproken werd over het verwachte uitstroomniveau in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) één jaar voor uitstroom, lijkt men nu vrij stilletjes teruggekeerd te zijn naar: twee jaar voor uitstroom. De inspectie gaat ervan uit dat het belangrijk is dat het uitstroomniveau ten minste twee jaar voor uitstroom zo specifiek mogelijk bekend is, zodat het sturing kan geven aan het plannen en volgen van de ontwikkeling van de leerling.

Vanaf dit schooljaar is de benchmark van de inspectie veranderd. Onze resultaten worden vergeleken met alleen die van de alle negen cluster-1-scholen. Eerdere jaren werden alle (v)so- scholen onderscheiden in twee groepen, waarbij het IQ van de uitgestroomde leerlingen bepalend was. Hierdoor viel de Bosschool in een andere groep dan de anders scholen van Bartiméus.

Door de wisseling in de indeling van de benchmark zijn de resultaten van dit jaar niet meer goed te vergelijken met die van voorgaande jaren.

4.1. Bosschool Doorn - SO

In schooljaar 2022-2023 zijn er vanuit het SO acht leerlingen uitgestroomd naar de VSO-afdeling van de Bosschool (zie ook tabel B4.1):

- twee leerlingen gaan naar VSO dagbesteding belevingsgericht;
- één leerling gaat naar VSO dagbesteding activerend;
- vijf leerlingen gaat naar VSO dagbesteding arbeidsgericht.

Daarnaast is één leerling tussentijds uitgestroomd naar zorg/behandeling zonder onderwijs.

Tabel B4.1: Uitstroom leerlingen SO Doorn (Bosschool) in de afgelopen vijf jaar (vanaf 2021-2022: gerealiseerd uitstroomniveau i.p.v. uitstroombestemming)

Bestemming	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
VSO dagbesteding arbeidsgericht Doorn	-	2	-	2	5
VSO dagbesteding activerend Doorn	2	-	1	3	1
VSO dagbesteding belevingsgericht Doorn	1	-	-	1	2
VSO arbeid/praktijkgericht onderwijs	-	-	-	1	-
SO ZMLK/cluster 3/mytylschool	-	1	-	-	-
Zorg/behandeling zonder onderwijs	-	-	-	1	1
Thuiszitter met leerplichtontheffing	-	1	-	-	-
Buitenland	-	-	-	1	-
Totaal aantal uitgestroomde leerlingen	3	4	1	9	9

Het gerealiseerde uitstroomniveau van de acht leerlingen die naar het VSO gingen is conform het verwachte uitstroomniveau zoals beschreven in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) een jaar voor uitstroom (100%). De uitstroom is naar verwachting volgens de Commissie van Leerlingondersteuning (CvL) en passend volgens het [Landelijk Doelgroepenmodel](#).

Met een 100%-score (acht SO-leerlingen einduitstroom) zitten we boven de inspectienorm van 75% voor behaald uitstroomniveau conform OPP en boven onze eigen norm van 90% uitstroom volgens verwachting CvL.

Van de negen SO-leerlingen die uitstroomden in schooljaar 2021-2022 zitten er acht op 1 oktober 2023 nog steeds op hetzelfde uitstroomniveau. Van één leerling is dit onbekend. Met deze 89% bestending van het uitstroomniveau (acht van de negen leerlingen) realiseren we dit jaar onze eigen norm van 80% bestending. De benchmark laat zien dat 44% van de cluster-1-scholen

eenzelfde of lager percentage voor de indicator bestendinging heeft, waarmee we dus boven de inspectienorm van het 25ste percentiel scoren.

4.2. Bosschool Doorn - VSO

In het VSO van de Bosschool zijn er in 2022-2023 drie leerlingen uitgestroomd aan het eind van hun schoolperiode. Twee leerlingen gingen naar een vorm van activerende dagbesteding en één leerling stroomde uit naar beschut werk/ beschermd werkomgeving.

Tabel B4.2: Uitstroom leerlingen VSO Doorn (Bosschool) in de afgelopen vijf jaar (vanaf 2021-2022: gerealiseerd uitstroomniveau i.p.v. uitstroombestemming)

Bestemming	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Dagbesteding, arbeidsgericht	-	-	3	-	-
Dagbesteding, activerend	2	-	-	4	2
Dagbesteding, belevingsgericht	1	-	4	-	-
VSO dagbesteding, activerend	1	-	-	-	-
VSO dagbesteding, belevingsgericht	-	-	-	1	-
Thuiszitter met leerplichtonthefing	-	1	-	-	-
Beschut werk/beschermd werkomgeving	-	-	-	-	1
Totaal aantal uitgestroomde leerlingen	4	1	7	5	3

Het gerealiseerde uitstroomniveau van alle drie leerlingen is conform het verwachte uitstroomniveau zoals beschreven in het OPP een jaar voor uitstroom (100%). De uitstroom is naar verwachting volgens de Commissie van Leerlingondersteuning (CvL) en passend volgens het [Landelijk Doelgroepenmodel](#). Met een 100%-score (drie leerlingen einduitstroom) zitten we boven de inspectienorm van 75% voor behaald uitstroomniveau conform OPP en boven onze eigen norm van 90% uitstroom volgens verwachting CvL.

Van de vijf leerlingen die uitstroonden in schooljaar 2021-2022 zitten er vier (80%) op 1 oktober 2023 nog steeds op hetzelfde uitstroomniveau. Eén leerling is overgaan naar een andere dagbestedingsplek waarvan het niveau niet bekend is. Met deze 80% bestendinging van het uitstroomniveau (vier van de vijf leerlingen) realiseren we dit jaar precies onze eigen norm van 80% bestendinging. De benchmark laat zien dat 50% van de cluster-1-scholen eenzelfde of lager

percentage voor de indicator bestendinging heeft, waarmee we dus boven de inspectienorm van het 25ste percentiel scoren.

4.3. SO Lochem

Aan het eind van schooljaar 2022-2023 zijn geen leerlingen uitgestroomd van SO Lochem. Er heeft ook geen tussentijdse uitstroom van leerlingen plaatsgevonden.

Tabel B4.3: Uitstroom leerlingen SO Lochem in de afgelopen vijf jaar (vanaf 2021-2022: gerealiseerd uitstroomniveau i.p.v. uitstroombestemming)

Bestemming	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
regulier basisonderwijs	1	1	-	-	-
speciaal basisonderwijs	1	-	-	-	-
VSO arbeid/praktijkgericht	1	-	-	1	-
VSO vmbo-bbl	-	-	-	1	-
VSO vmbo-kbl	-	-	-	-	-
VSO havo	-	-	-	1	-
praktijkonderwijs (pro)	-	2	1	-	-
regulier vmbo-bbl	2	1	-	-	-
regulier vmbo-tl/mavo	-	1	-	-	-
regulier havo	-	1	-	-	-
regulier vwo	-	-	-	-	-
Totaal aantal uitgestroomde leerlingen	5	6	1	3	0

Met het voortgezet onderwijs in de regio zijn goede contacten. Elke leerling die uitstroomt vanuit SO Lochem wordt gekoppeld aan een Ambulant Onderwijskundig Begeleider (AOB'er) van Bartiméus. Deze ondersteunt in het zoeken van een passende plek voor de leerling. Dit gaat altijd in overleg met de leerkrachten van de bovenbouwgroep en de ouders.

De drie leerlingen die in schooljaar 2021-2022 SO Lochem verlieten, zitten alle drie op 1 oktober 2023 nog steeds op hetzelfde uitstroomniveau. Met deze 100% bestendinging (drie van de drie leerlingen) realiseren we dit jaar onze eigen norm van 80% bestendinging. De benchmark laat zien dat 100% van de cluster-1-scholen eenzelfde of lager percentage voor de indicator bestendinging heeft, waarmee we dus boven de inspectienorm van het 25ste percentiel scoren.

4.4. SO Zeist

In schooljaar 2022-2023 stroomden zeven leerlingen uit aan het eind van de schoolperiode (= behaalden het eindstroomniveau):

- drie naar vso vmbo basisberoepsgerichte leerweg (bbl)
- één naar vso vmbo kaderberoepsgerichte leerweg (kbl)
- één naar vso vmbo theoretische leerweg (tl)
- één naar vso havo

Daarnaast is één leerling tussentijds uitgestroomd naar speciaal basisonderwijs.

Tabel B4.4: Uitstroom leerlingen SO Zeist in de afgelopen vijf jaar (vanaf 2021-2022: gerealiseerd uitstroomniveau i.p.v. uitstroombestemming)

Bestemming	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
regulier basisonderwijs	1	-	-	-	-
speciaal basisonderwijs	-	1	-	-	1
speciaal onderwijs	3	2	2	-	-
VSO dagbesteding arbeidsgericht	2	1	1	-	-
VSO arbeid/praktijkgericht	4	-	-	1	-
VSO vmbo-bbl	2	4	2	-	3
VSO vmbo-kbl				-	1
VSO brugklas vmbo-gl/tl	-	-	-	-	1
VSO vmbo-tl/mavo	-	-	1	-	-
VSO brugklas vmbo-tl/havo	-	-	-	-	1
VSO havo	-	-	1	1	1
praktijkonderwijs (pro)	-	-	-	-	-
regulier vmbo-bbl	-	-	-	-	-
regulier vmbo-kbl	-	1	-	-	-
regulier havo	-	-	-	2	-
regulier vwo	-	-	-	1	-
zorg/behandeling zonder onderwijs	-	-	-	1	-
Totaal aantal leerlingen	12	9	7	6	8

Het gerealiseerde uitstroomniveau van zes van de zeven einduitstroomleerlingen is conform het verwachte uitstroomniveau zoals beschreven in het OPP een jaar voor uitstroom (86%). De ene leerling die een lager niveau realiseerde (vmbo-kbl) dan verwacht (vmbo-tl), stroomt kansrijk uit door plaatsing in een kbl-/tl-brugklas. De uitstroom is naar verwachting van de Commissie van Leerlingondersteuning (CvL) en passend volgens het [Landelijk Doelgroepenmodel](#).

Met een score van 86% (zes van de zeven leerlingen einduitstroom) zitten we boven de inspectienorm van 75% voor behaald uitstroomniveau conform OPP en net onder onze eigen norm van 90% uitstroom volgens verwachting CvL.

Van de zes leerlingen die in schooljaar 2021-2022 SO Zeist verlieten, zitten op 1 oktober 2023 nog vijf op hetzelfde uitstroomniveau. Eén leerling is op eigen verzoek van regulier havo naar vso havo overgegaan. Met deze 83% bestending van het uitstroomniveau (vijf van de zes leerlingen) realiseren we dit jaar onze eigen norm van 80% bestending. De benchmark laat zien dat 22% van de cluster-1-scholen eenzelfde of lager percentage voor de indicator bestending heeft, waarmee we dus net onder de inspectienorm van het 25ste percentiel scoren.

4.5. Bartiméus College (VSO Zeist)

In schooljaar 2022-2023 hebben elf leerlingen het Bartiméus College in Zeist verlaten (zie ook onderstaande tabel).

Tabel B4.5: Uitstroom leerlingen Bartiméus College in de afgelopen vijf jaar (vanaf 2021-2022: gerealiseerd uitstroomniveau i.p.v. uitstroombestemming)

Bestemming	2018- 2019	2019 - 2020	2020- 2021	2021- 2022	2022- 2023
dagbesteding arbeidsgericht	7	1	2	2	-
participatiebaan	-	-	-	-	-
aan het werk via UWV-traject	-	-	-	-	-
reguliere arbeidsplaats	-	-	-	-	-
regulier vmbo bbl/kbl	2	-	-	-	-
VSO vmbo tl	-	-	-	-	-
VSO havo (Bartiméus)	-	1	-	-	-
VSO vwo	-	-	1	-	-
regulier vmbo bbl/kbl	-	-	-	1	-
regulier vmbo tl	-	1 ²²	-	-	1
regulier havo	-	-	-	-	-
volwassenenonderwijs (vavo)	-	1	-	-	-
mbo niveau 1	1	-	1	-	-
mbo niveau 2	-	1	4	2	1

²² tussentijdse uitstroom

mbo niveau 3	6	-	10	2	4
mbo niveau 4					-
hbo	-	1	1	1	4
thuiszitter	-	2	-	-	-
zorg/behandeling zonder onderwijs	-	-	-	-	1
Totaal aantal leerlingen	16	8	19	8	11

We lichten de uitstroom graag puntsgewijs toe. In 2022-2023 zijn er geen leerlingen uit het profiel arbeid uitgestroomd.

Einduitstroom profiel vervolgonderwijs

- Vier havoleerlingen hebben het beoogde uitstroomniveau behaald.
 - Daarvan stromen er drie uit naar het hbo.
 - Eén leerling heeft haar havodiploma al een jaar eerder behaald, maar wilde dit jaar graag nog een extra vak volgen. Daarnaast heeft ze een ander extra vak gevolgd bij het vavo. Beide vakken zijn succesvol afgerond en ze stroomt nu uit naar het vavo waar zij een vwo-opleiding gaat volgen.
- Vier vmbo-leerlingen hebben hun kbl-diploma gehaald. Twee leerlingen stromen uit naar opleidingen op mbo-2-niveau, één op mbo-3-niveau en één op mbo-4-niveau.
- Eén vmbo-leerling heeft een bbl-diploma gehaald en stroomt uit naar mbo-opleiding niveau 2.

Einduitstroom profiel vervolgonderwijs

Er stromen twee leerlingen tussentijds uit: één leerling met beoogde uitstroom mbo-4 gaat naar regulier vmbo-tl en één leerling met beoogde uitstroom beschut werk/beschermde werkomgeving gaat naar behandeling zonder onderwijs.

De gerealiseerde uitstroombestemming van alle negen leerlingen is conform het verwachte uitstroomniveau zoals beschreven in het OPP een jaar voor uitstroom (100%). De uitstroom is naar verwachting volgens de Commissie van Leerlingondersteuning (CvL) en passend volgens het [Landelijk Doelgroepenmodel](#). Met een 100%-score (negen leerlingen einduitstroom) zitten we boven de inspectienorm van 75% voor behaald uitstroomniveau conform OPP en boven onze eigen norm van 90% uitstroom volgens verwachting CvL.

Van de acht leerlingen die uitstroonden in schooljaar 2021-2022 zitten er zes leerlingen (75%) op 1 oktober 2023 nog steeds op de uitstroombestemming van hetzelfde niveau als waar ze naar uitstroonden. Eén leerling is uitgestroomd naar revalidatie en van één leerling is het niveau onbekend. Met deze 75% bestendinging van het uitstroomniveau (vier van de zes leerlingen) scoren we dit jaar onze eigen norm van 80% bestendinging. De benchmark laat zien dat 25% van de cluster-1-scholen eenzelfde of lager percentage voor de indicator bestendinging heeft, waarmee we dus precies op de inspectienorm van het 25ste percentiel scoren.

Bijlage 5 - Treasurystatuut

Documentverantwoordelijke:	Concerncontroller
Vastgesteld raad van bestuur:	21 februari 2022
Goedgekeurd raad van toezicht:	24 september 2022
Datum evaluatie:	december 2023
Soort document:	Voorschrift
Bestemd voor:	Raad van bestuur, control en administratie

Inhoud

Inleiding	103
1. Organisatie treasury	105
1.1 Doelstellingen van treasury	105
1.2 Treasurybeleid	105
1.3 Treasuryjaarplan	107
1.4 Randvoorwaarden	108
1.5 Begripsbepaling	108
2. Treasuryactiviteiten	109
2.1 Financiering	109
2.2 Cashmanagement	111
2.2.1 Geldstromenbeheer	111
2.2.2 Saldo- en liquiditeitenbeheer	112
2.2.3 Werkkapitaalbeheer	112
2.2.4 Uitlenen van gelden	112
2.3 Risicomanagement	113
2.3.1 Debiteurenrisico	113
2.3.2 Renterisico	115
3. Organisatie treasury functie	117
3.1 Plaats in de organisatie	117
3.2 Verantwoordelijkheden en taken per functie	117
3.3 Informatievoorziening	123
3.3.1 Per jaar	123
3.3.2 Per kwartaal	124
3.3.3 Maandelijks	124
4. Administratieve organisatie en investor relations	125
4.1 Administratieve Organisatie	125
4.2 Investor Relations	126
BIJLAGE 1 VERKLARENDE WOORDENLIJST TREASURY	127

Inleiding

Bartiméus biedt zorg en dienstverlening op de verschillende domeinen zorg, onderwijs, arbeidstoeleiding, onderzoek en maatschappelijke activiteiten. Bartiméus wijkt hierdoor af van reguliere zorginstellingen, waardoor extra aandacht gevraagd wordt voor financieringsrisico's.

Het treasurystatuut van Bartiméus beoogt de kaders vast te leggen van het treasurybeleid als het gaat om financierings-, beleggings-, cashmanagement- en renterisicobeslissingen, alsmede het aangaan van verbintenissen voor financiële derivaten van publieke middelen. Het gaat om de vaststelling van de uitgangspunten, doelstellingen, de financiële kaders, de organisatorische inbedding, de administratieve organisatie en de informatievoorziening. Doel van dit treasurystatuut is om de treasury-organisatie en -activiteiten van Bartiméus verder te professionaliseren, uniformeren en te formaliseren. In het jaarlijks op te stellen treasuryjaarplan worden de kaders van dit statuut nader uitgewerkt naar concrete doelen.

Het statuut wordt jaarlijks op actualiteitswaarde getoetst en zo nodig aangepast.

Treasury omvat het geheel van alle activiteiten die zich richten op het beheren (en aantrekken) van de financiering van de organisatie, het besturen en bewaken van financiële posities, financiële stromen, financiële derivaten en van (rente) risico's die mogelijk resulteren uit de gekozen financieringsstructuur. Ook omvat treasury het liquiditeitenbeheer (optimaal gebruik en allocatie van de beschikbare liquide middelen), het inkomende en uitgaande betalingsverkeer en het managen van valutarisico's voortvloeiende uit de (operationele) activiteiten van de organisatie.

Bij Bartiméus heeft treasury de afgelopen jaren aan betekenis gewonnen.

De bekostigingswijze van de rentelasten is de afgelopen jaren substantieel veranderd. Waar in het verleden sprake was van een volledige dekking van de interestlasten, is nu sprake van een normvergoeding.

De totale bekostiging van de zorg, die voornamelijk valt onder de Wet langdurige zorg (Wlz) en de Zorgverzekeringswet is volop in beweging. Het credo is 'meer keuzevrijheid en zorg dichter organiseren bij mensen in hun natuurlijke omgeving'. Bij de huidige wijze van bekostigen wordt een integrale kostprijs (inclusief kapitaallasten) bepaald en op basis van feitelijk geleverde prestaties

afgerekend. Vanaf 1 januari 2018 gelden volledig integrale tarieven voor de langdurige zorg die gefinancierd wordt vanuit de Wlz. De Normatieve Huisvesting Component (NHC) en Normatieve Inventaris Component (NIC) worden opgenomen in de tarieven van de verblijfszorg.

De opwaartse druk op de rentetarieven die door banken aan instellingen in rekening gebracht worden als gevolg van verhoging van het renterisico door de veranderde bekostigingswijze heeft de positie van instellingen op de kapitaalmarkt gewijzigd. Dat vraagt om beleid ten aanzien van de inzet van de vermogensmarkt instrumenten om de renterisico's op te vangen, evenals het afleggen van verantwoording over de inzet van deze instrumenten. Daarnaast is er een overzicht en afbakening nodig van de in te zetten instrumenten.

De constante druk op zorgbudgetten vraagt creativiteit. Het monitoren van de treasuryfunctie en dan vooral het cashmanagementgedeelte kan aanknopingspunten bieden voor aanvullende efficiency-acties (bijvoorbeeld besparingen op de kosten van het betalingsverkeer of het beter op elkaar afstemmen van de geldstromen).

Door de invoering van nieuwe prestaties voor de zintuiglijke zorg die valt onder de Zorgverzekeringswet nemen de risico's toe. Vanaf 2020 worden declaraties (deels) achteraf vergoed in plaats van via een vast maandelijks voorschot met afrekening op basis van feitelijke productie.

Vanaf 2019 ontvangt Bartiméus de expertisemiddelen via ZonMw. Er gaan nieuwe subsidievoorwaarden gelden met afrekening op basis van feitelijke ureninzet.

Financiering van activiteiten van deelnemingen vergen specifieke aandacht, omdat deze activiteiten een ander risicoprofiel met zich meebrengen.

Financieringsaanvragen voor nieuwe investeringen vragen een gedegen voorbereiding. De tijden zijn voorbij dat banken financieren enkel op basis van bestaande jaarrekeningen en een goed gesprek. Tegenwoordig dient een gedegen overall businessplan met doorrekeningen van diverse scenario's te worden verdedigd en ligt het accent meer en meer op toekomstige kasstromen. Verder zien we naast de veelvoorkomende solvabiliteitsratio, het weerstandsvermogen en current ratio ook nieuwe ratio's voorbijkomen: de debt service coverage ratio (DSCR). Deze ratio toetst de afloscapaciteit van de zorgorganisatie en de Loan to Value ratio (LTV). Deze ratio geeft weer hoe de leningen zich verhouden tot de waarde van de materiële vaste activa.

1. Organisatie treasury

In het kader van het statuut wordt treasury kortweg omschreven als een verzameling van taken die zich richt op het sturen, beheren en bewaken van financiële posities, financiële stromen en de aan deze positie en stromen gerelateerde risico's en kosten.

1.1 Doelstellingen van treasury

De treasury van Bartiméus heeft primair als doel het beheren van financiële risico's en secundair het reduceren van financieringskosten. De doelstelling van het treasurystatuut wordt daarom als volgt gedefinieerd:

Het treasurystatuut is een regeling voor het sturen en het beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden kosten.

Het streven naar een optimale financiële opstelling mag nimmer overschrijding van de voorwaarden zoals deze in de overige artikelen van dit treasurystatuut zijn vastgelegd, tot gevolg hebben. Hierbij wordt onderkend dat deze limitering in handelen een negatief effect kan betekenen ten aanzien van een optimaal resultaat.

De algehele doelstelling voor de treasuryfunctie bij Bartiméus is dat deze bijdraagt aan de financiële continuïteit van de organisatie. Daarbij dient de liquiditeitspositie te allen tijde te worden beschermd. Voor het realiseren van de doelstellingen zijn er kaders gesteld aan het treasurybeleid. Deze kaders zullen in het volgende hoofdstuk worden toegelicht.

1.2 Treasurybeleid

Het treasurybeleid omvat uitgangspunten, die de kaders stellen voor het voeren van een risicomijdend vermogensbeheer voor Bartiméus. Bartiméus laat zich aanmerken als een niet-professionele belegger. De kaders zullen worden beschreven volgens de essentiële onderdelen van het vermogensbeheer: liquiditeitenbeheer, risicobeheer en financiering.

Naast de individuele uitgangspunten per onderdeel heeft het treasurystatuut een aantal algemene uitgangspunten.

Deze zijn als volgt:

1. Het beheren, bewaken en optimaliseren van de financiële stromen binnen Bartiméus;
2. Het verzekeren van een duurzame toegang tot de financiële markten;
3. Het kunnen voldoen van de betalingsverplichtingen;
4. Bescherming van vermogens en rente resultaten door het beheersen en beperken van financiële risico's (renterisico, debiteurenrisico en liquiditeitsrisico);
5. Het minimaliseren van kosten bij het beheren van de financiële stromen en financiële posities;
6. Het optimaliseren en van de kosten van kapitaal;
7. Flexibiliteit met betrekking tot de inzet van verschillende financieringsmogelijkheden en verschillende kapitaalverstrekkers;
8. Het genereren van zo hoog mogelijk rendement op positieve saldi, binnen de kaders van dit statuut;
9. Waarborgen dat taken en verantwoordelijkheden goed zijn geregeld;
10. Handhaven lidmaatschap WFZ (Waarborgfonds voor de Zorgsector);
11. Omdat Bartiméus als niet professionele belegger is aangemerkt, wordt bij het afsluiten van een financieel derivaat met de financiële onderneming een raamovereenkomst als opgenomen in bijlage I van de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 afgesloten;
12. Bij het aangaan van een derivatenovereenkomst moet een overeenkomst worden afgesloten zoals opgenomen in bijlage II van de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016.

Deze uitgangspunten vormen de algemene kaders waarbinnen de treasuryfunctie uitgevoerd dient te worden. Daarnaast gelden nog de volgende specifieke uitgangspunten:

Verantwoordelijkheden worden zo laag mogelijk in de organisatie gelegd;

Taken worden helder en transparant verdeeld;

Bartiméus draagt er zorg voor dat de beschikkende, registrerende en controlerende functies met betrekking tot het financieel beleid zoveel mogelijk worden gescheiden;

Iedere transactie wordt door twee functionarissen geautoriseerd (het vier-ogen-principe);

Een besturingsmodel waarin vooraf kaders zijn aangegeven en door de raad van toezicht zijn goedgekeurd. Uitvoering van de kaders wordt binnen de huidige AO/IC bewaakt;

Beleggingen, leningen en derivaten moeten vooraf door de raad van bestuur aan de raad van toezicht worden gestuurd. Besluiten over beleggingen, leningen en derivaten, die de statutair niet begrote grens van €100.000,- overschrijden kunnen via de auditcommissie aan de raad van toezicht worden voorgelegd;
Afliegging van verantwoording over uitgevoerde taken;
Er wordt een evenwichtig financieel beleid gevoerd, inkomsten en uitgaven zijn in balans;
Lidmaatschap van het WFZ (Waarborgfonds voor de Zorgsector) wordt gehandhaafd waardoor voor Bartiméus de beschikbaarheid en continuïteit van (her)financieringsmiddelen wordt bevorderd tegen zo laag mogelijke kosten (Artikel 1 Reglement van deelneming Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector).

1.3 Treasuryjaarplan

De begroting en meerjarenbegroting wordt elk jaar vastgesteld op basis van de gegevens zoals die worden aangeleverd door de verschillende afdelingen en onderdelen van Bartiméus. Onderdeel van de begroting is het treasuryjaarplan dat onder de verantwoordelijkheid van de concerncontroller wordt opgesteld door de businesscontroller verantwoordelijk voor treasury (verder treasurer genoemd) en ter advisering wordt voorgelegd aan leden van het treasury-overleg.

In het treasuryjaarplan komen de volgende zaken aan de orde:

- het verloop van de liquiditeiten voor de korte en lange termijn (kasstroomprognose 5 jaar);
- de renterisicopositie voor de lange termijn;
- informatie over de lening-, en beleggingsportefeuille (deposito's);
- de voornemens ten aanzien van de rentenormeringsbalans;
- de mogelijkheden van vervroegde aflossing in het betreffende jaar;
- een rentevisie voor het komende jaar;
- een voorgenomen tactiek gegeven de liquiditeitsstroom, de rentevisie en bijbehorende verwachte transacties (waaronder vervroegd aantrekken van externe financiering);
- het maximaal bedrag aan te trekken financiering;
- de verwachte ontwikkeling van de vermogenspositie, de schuldpositie, financiële ratio's en de vermogenskostenvoet;
- het treasuryjaarplan wordt vastgesteld door de raad van bestuur en behoeft de goedkeuring van de raad van toezicht.

B:

1.4 Randvoorwaarden

De medewerkers worden naast hun reguliere werkzaamheden in de gelegenheid gesteld om tijd te besteden aan hun treasurytaken en verantwoordelijkheden.

1.5 Begripsbepaling

Zie bijlage 1: Verklarende Woordenlijst Treasury.

2. Treasury-activiteiten

De treasuryactiviteiten worden uitgesplitst in 3 stromen: Financiering, Cashmanagement en Risicomanagement. Hieronder zal per onderdeel de voorwaarden worden toegelicht.

2.1 Financiering

Het aantrekken van langdurig kapitaal

Uitgangspunten:

De volgende uitgangspunten vormen een integraal onderdeel van het beleid voor het aantrekken van nieuwe financieringen:

Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen te gebruiken;

Het streven is om een evenwichtige opbouw van de leningenportefeuille te bewerkstelligen, met name gericht op vervaltermijnen van aflossing en rentebetalingen alsmede op looptijden;

Nieuwe leningen worden afgestemd op meerjarenkasstroomprognose, en de liquiditeitsplanning en de investeringsplanning. Bij het aangaan van nieuwe leningen gaat Bartiméus geen extra risico's aan die het voortbestaan of het leveren van zorg en het geven van onderwijs kunnen bedreigen;

Alvorens nieuwe leningen aan te trekken, worden er bij minimaal twee verschillende instanties concurrerende offertes aangevraagd. Hierbij dient rekening gehouden te worden aan de eisen zoals opgenomen in artikel 7 lid 4 van de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016;

Bij het aantrekken van financiering wordt altijd getracht dit onder garantstelling te bewerkstelligen, zodat lagere rentekosten worden gerealiseerd. Borgstelling door het WFZ is hierbij leidend;

Financieringen mogen uitsluitend plaatsvinden in Euro;

In het kader van de continuïteit wordt een solvabiliteit nagestreefd van minimaal 20%;

In het kader van de terugbetaalcapaciteit wordt een debt service cover ratio (dit is de afloscapaciteit ten opzichte van de financieringsverplichtingen) nagestreefd hoger dan 1,25;

De verhouding van de leningen tot de waarde van de materiële vaste activa (Loan to Value ratio) moet onder de 100% blijven;

Van de beschikbare middelen op korte termijn is de current ratio een belangrijke indicator. Het geeft de mate aan waarin de verschaffers van het kort vreemd

B:

vermogen (kortlopende schulden) uit de vlottende activa kunnen worden betaald. Gestreefd wordt naar een waarde boven de 1;

Van de totale leningenportefeuille wordt gestreefd maximaal 15% in enig jaar voor herfinanciering en of renteherziening in aanmerking te laten komen;

Looptijd en aflossingsschema dient zoveel mogelijk op de in de Businesscase van het betreffende onderliggende complex opgenomen uitgangspunten te zijn afgestemd. Uiteraard rekening houdend met de vigerende regelgeving;

Voor elk project met een investeringswaarde boven de €250.000,- dient een financieringsgoedkeuring te worden gegeven door de raad van bestuur op basis van advies van de treasurer;

Financieringen worden enkel aangetrokken ten behoeve van het realiseren van de doelstellingen zoals vastgelegd in de statuten;

Teneinde financiële onafhankelijkheid na te streven zal een spreiding van de leningportefeuille over meerdere vermogenverschaffers worden nagestreefd.

Bartiméus geeft geen leningen uit aan derden, noch aan personeel, noch aan andere instellingen of organisaties, tenzij deze lening van toepassing is voor de uitvoering van de wettelijke taak van Bartiméus en binnen het doel van Bartiméus past.

Naast de reeds genoemde normen en ratio's in de uitgangspunten worden de volgende financiële kengetallen gemonitord. De definitie is opgenomen in de verklarende woordenlijst in de bijlage.

Kengetal	Categorie	Formule	Norm
DSCR	Rente/aflossing capaciteit	$EBITDA / (Rentelasten + Aflossingen)$	> 1.25x
ICR	Rente/aflossing capaciteit	$EBIT / Rentelasten$	> 2.00x
Net Debt / EBITDA	Rente/aflossing capaciteit	$Netto schuld / EBITDA$	< 3.50x
Solvabiliteit	Solvabiliteit	$Eigen vermogen / Totaal vermogen$	> 20%
ROIC	Rentabiliteit	$EBIT / (Eigen vermogen + Netto schuld)$	> 7.5%
Rentabiliteit	Rentabiliteit	$Netto resultaat / omzet$	> 1.50%

Voor het uitvoeren van het treasurybeleid met betrekking tot financieringen staan Bartiméus de volgende middelen ter beschikking:

Rekening courant krediet: dit is een faciliteit waaronder op dagelijkse basis kan worden getrokken;

Kasgeldlening: Een kortlopende lening, meestal voor 1, 2, 3 en maximaal 12 maanden waarbij de rente gedurende de looptijd vast staat;

Roll-over-lening: dit is een vorm van middellang krediet, waarbij de rente variabel is;

Lange termijn lening: dit is een lening met looptijd van minimaal een jaar; De lange lening kent twee varianten, ingegeven door de wijze van aflossing:

- lossend: er vinden tussentijdse aflossingen plaats;
- bullet: aan het einde van de looptijd wordt de lening ineens afgelost.

Lease: dit betreft financiering en dienstverlening waarbij het gebruik van een zaak voor langere tijd wordt afgestaan tegen betaling van een periodieke vergoeding.

Alle voormelde leningsvormen kunnen uitsluitend worden aangegaan in EUR. De modaliteiten van de financieringsfaciliteiten dienen dusdanig te zijn opgebouwd, dat een evenwichtige vervalkalender ontstaat.

2.2 Cashmanagement

Doelstelling van cashmanagement is de continuïteit in het aantrekken van kortstondige financieringen te waarborgen en de kosten verbonden aan het geldstromenverkeer te minimaliseren en indien er sprake is van een overschot aan liquide middelen aanwezig is, hiervoor een zo hoog mogelijke rente te ontvangen. Met als uitgangspunt: het optimaliseren van rendement op beschikbare liquide middelen tegen zo gering mogelijke kosten. Hierbij wordt als voorwaarde gesteld dat deze liquide middelen te allen tijde tijdig en tegen lage kosten verkrijgbaar zijn. Cashmanagement bestaat uit geldstromenbeheer, saldo- en liquiditeitsbeheer en werkkapitaalbeheer.

2.2.1 Geldstromenbeheer

Gestreefd wordt naar minimalisatie van de rentekosten op de diverse rekeningen courant door afstemming van ontvangsten en uitgaven c.q. betere spreiding van ontvangsten en uitgaven;

De inzet van betaalinstrumenten wordt per jaar geëvalueerd;

De inzet van betaalinstrumenten (en de daaraan verbonden kosten) worden afgestemd op de wijze van betalen en incasseren.

2.2.2 Saldo- en liquiditeitenbeheer

Liquiditeiten worden beheerd aan de hand van een maandelijks op te stellen liquiditeitsprognose;

Saldi in rekening courant worden uitsluitend aanhouden bij:

- In Nederland gevestigde bankinstellingen met minimaal een AA rating die onder toezicht staan van de Nederlandsche Bank N.V. en de Autoriteit Financiële Markten (AFM);
- De staat der Nederlanden en Nederlandse lagere overheden.

Concentratie van liquiditeiten binnen één rentecompensabel stelsel bij de huisbankier;

Tegengestelde standen op rekeningen courant worden zoveel als mogelijk voorkomen;

Toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen zijn daggeld, kasgeldleningen en rekening courant krediet;

Kredietfaciliteiten en uitzettingen (deposito's) worden afgesloten tegen marktconforme condities.

2.2.3 Werkkapitaalbeheer

Het werkkapitaal wordt actief beheerst. Dat houdt in dat inzicht zal bestaan in de samenstelling en de omvang ervan, en de factoren die de omvang van het werkkapitaal kunnen beïnvloeden.

Het proces van factureren van verrichte prestaties zal zodanig zijn ingeregeld dat het maximum aantal dagen tussen het moment van leveren van de prestatie en het factureren in totaliteit 30 dagen bedraagt;

Het uitstaande bedrag van debiteuren wordt zo laag mogelijk gehouden door een actief aanmaningenbeleid. De betalingstermijn van debiteuren wordt in algemene zin gesteld op 30 dagen;

Gestreefd wordt naar een zo laag mogelijke balansstand van de post 'nog in de tarieven te verrekenen';

De betalingstermijn van crediteuren wordt in algemene zin gesteld op 30 dagen;

De treasurer monitort maandelijks de ontwikkelingen rondom het werkkapitaal.

2.2.4 Uitlenen van gelden

Gelden uitlenen aan rechtspersonen, natuurlijke personen en stichtingen niet behorend tot de Stichting Bartiméus Sonneheerdt is alleen mogelijk indien

daarvoor goedkeuring gegeven is door de raad van toezicht.

Gelden voor een periode uitzetten voor langer dan 2 jaar bij een derde (financiële) partij is alleen mogelijk door middel van goedkeuring door de raad van toezicht. Indien gelden voor korte tijd (maximaal 1 jaar) uitgezet worden, dan kunnen deze uitgezet worden bij tegenpartijen, welke aan minimaal één van de volgende criteria voldoen:

Rijk, provincies, gemeenten en door de raad van bestuur van Bartiméus aan te wijzen instellingen waarvan de aandelen uitsluitend in handen zijn van voornoemde overheden dan wel waarvoor ze volledig borg staan;

Door de raad van bestuur van Bartiméus aan te wijzen publiekrechtelijke lichamen;

Door de raad van bestuur van Bartiméus aan te wijzen bankinstellingen met de hoofdvestiging in Nederland die onder toezicht staan van De Nederlandsche Bank als bedoeld in de Wet Toezicht Kredietwezen. Deze dienen minimaal over een A2-rating, zoals door Standard & Poor vastgesteld, dan wel minimaal een A2-rating zoals door Moody's vastgesteld, te beschikken;

Door de raad van bestuur van Bartiméus aan te wijzen bedrijven en instellingen met een hoofdvestiging in Nederland en met minimaal een A2-rating zoals door Standard & Poor's vastgesteld dan wel minimaal een A2-rating zoals door Moody's vastgesteld.

Een uitzondering hierop is de Bunq bank, waar Bartiméus vanaf juni 2020 zaken mee doet. De Bunq bank heeft geen rating, maar wordt toegestaan voor beperkte transacties voor kleine aankopen. Er zit een dag limiet op de passen van €500,-, waarmee in winkels gepind kan worden.

2.3 Risicomanagement

Risicomanagement is gericht op het verkleinen c.q. voorkomen van risico's die verbonden zijn aan het aantrekken en beheren van kapitaal, hieronder vallen renterisico, en debiteurenrisico.

3.3.8. 2.3.1 Debiteurenrisico

In beginsel worden beschikbare middelen intern aangewend. Indien dat niet direct mogelijk is, worden middelen zodanig belegd dat ze weer vrijkomen op het moment dat zich naar verwachting een financieringsbehoefte of renteconversie

voordoet. Toekomstige financieringsbehoeften en renteconversies zijn factoren die medebepalend zijn bij de keuze van de looptijd van een belegging. Bartiméus trekt geen extern vermogen aan uitsluitend met het doel de aangetrokken gelden te beleggen. Beleggen betreft het uitlenen van gelden, uitsluitend liquiditeiten welke tijdelijk overtollig zijn, belegging van tijdelijke overtollige liquiditeiten in obligaties/ aandelen/ etc. is niet toegestaan. De periode van het beleggen is eindig en de belegging wordt op een vooraf vastgestelde einddatum terugontvangen. De hoofdsom van de belegging wordt door de financiële onderneming te allen tijde gegarandeerd.

Ter beperking van de risico's gelden de volgende voorwaarden:

De volgende uitsluitend Nederlandse debiteuren met een hoofdvestiging in Nederland, komen voor beleggingen in aanmerking: de rijksoverheid, lagere overheden, banken en overige instellingen, mits er sprake is van voldoende garanties of voldoende rating met minimaal een 'Very Strong' rating of een daarmee vergelijkbaar, afgegeven door ten minste twee van de drie ratingbureaus Moody's, Standard and Poor's en Fitch.

Belegd mag worden in staatsobligaties van EU-lidstaten, mits deze lidstaten aan de ratingeisen voldoen zoals opgenomen in artikel 4 eerste lid van de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016.

Er wordt niet belegd in:

- a. achtergestelde spaarrekeningen en achtergestelde deposito's;
- b. aandelen of vergelijkbare producten, tenzij deze van toepassing zijn voor de uitvoering van de wettelijke taak van naam bevoegd gezag.

Bij het extern uitzetten wordt offerte gevraagd bij minimaal twee verschillende partijen alvorens een transactie wordt afgesloten. Om het koersrisico te vermijden, mag niet worden belegd in titels met een looptijd die langer is dan de beleggingshorizon. De beleggingshorizon volgt uit de meerjarenkasstroomprognose en betreft de structureel overtollige middelen, rekening houdend met de liquiditeitenbuffer. Om valutarisico's uit te sluiten mag alleen in euro's belegd worden.

Wat betreft de beleggingen dient in het contract dat wordt afgesloten met de tegenpartij, een clause te worden opgenomen waarin staat dat het contract beëindigd kan worden indien de kredietwaardigheid van de tegenpartij onder het niveau van 'Very Strong' komt. Ingeval van een downgrading, waarbij de nieuwe kredietwaardigheid van de tegenpartij onder het niveau van 'Very Strong' komt te

liggen, zal dit door de Concerncontroller gerapporteerd worden aan de raad van bestuur die dit aansluitend ter kennisname van de raad van toezicht zal brengen.

Omwille van nog verdere reductie van risico worden beleggingen bij voorkeur gespreid over meerdere partijen en zal per partij op enig moment een bepaald maximum aan beleggingen uitstaan. In het treasuryjaarplan wordt aangegeven welke limieten gesteld worden aan de beleggingen per tegenpartij.

Ten aanzien van derivaten:

Er mag alleen van financiële derivaten gebruik gemaakt worden voor het beperken van opwaartse renterisico's bij leningen. Er worden alleen rentecaps of payer swaps gehanteerd.

Bij het afsluiten van een financieel besluit, worden in ieder geval de volgende contractuele voorwaarden in acht genomen:

- a. er worden geen clausules opgenomen die op enigerlei wijze de uitvoering van het toezicht op de instelling belemmeren;
- b. er worden geen additionele eenzijdige opzeggingsmogelijkheden of andere beperkende voorwaarden vanuit de financiële onderneming opgenomen;
- c. er worden geen derivaten met margin calls afgesloten.

Een derivaat wordt pas aangetrokken vanaf het moment dat de lening is afgesloten. De nominale waarde van het derivaat is niet groter dan de onderliggende lening. De looptijd van het derivaat is niet langer dan de onderliggende lening, met een maximum van 15 jaar (of maximaal 30 jaar, maar dan moet dit nader worden gemotiveerd).

Bij het ontstaan van een niet-effectieve positie neemt de raad van bestuur direct contact op met de raad van toezicht.

3.3.9. 2.3.2 Renterisico

Het rente risico heeft te maken met het variëren van de rente verplichting van Bartiméus over de looptijd van de lening en of de levensduur van het onderliggende activum.

Ter beperking van dit risico hanteert Bartiméus de volgende regels:

Het aantrekken van geldleningen (langlopend en kortlopend) is afgestemd op het boekwaardeverloop van de vaste activa portefeuille over een langere periode (klassieke financieringsregel);

De rente typische looptijd en het renteniveau wordt afgestemd op de rentevisie en de actuele rentestand;

De rentevisie wordt periodiek opgesteld op basis van de rentevisie van minimaal drie vooraanstaande financiële instellingen, waaronder de huisbankier. Dit ten behoeve van het verkrijgen van de laagste rentestanden;

Er wordt gestreefd naar een positief verschil tussen de rentevergoeding in de NHC en de marktrente;

Bartiméus streeft naar een evenwichtige spreiding in de rente typische looptijden van leningen en uitzettingen;

Transacties vinden uitsluitend plaats in de eurozone (ter uitsluiting van valutarisico's), bij in Nederland gevestigde banken met ten minste een AA-rating, die onder toezicht en garantie vallen van de Nederlandsche Bank NV;

Het gebruik van rentebeheersingsinstrumenten (derivaten) is toegestaan als defensief instrument om renterisico's af te dekken.

Rentebeheersingsinstrumenten worden afgesloten na goedkeuring van en na ondertekening door de raad van bestuur. Rentebeheersingsinstrumenten mogen niet worden toegepast voor speculatieve doeleinden;

Eventuele verslagleggingselementen rondom derivaten dienen eerst met de controlerend accountant afgestemd te worden, alvorens het derivaat af te sluiten.

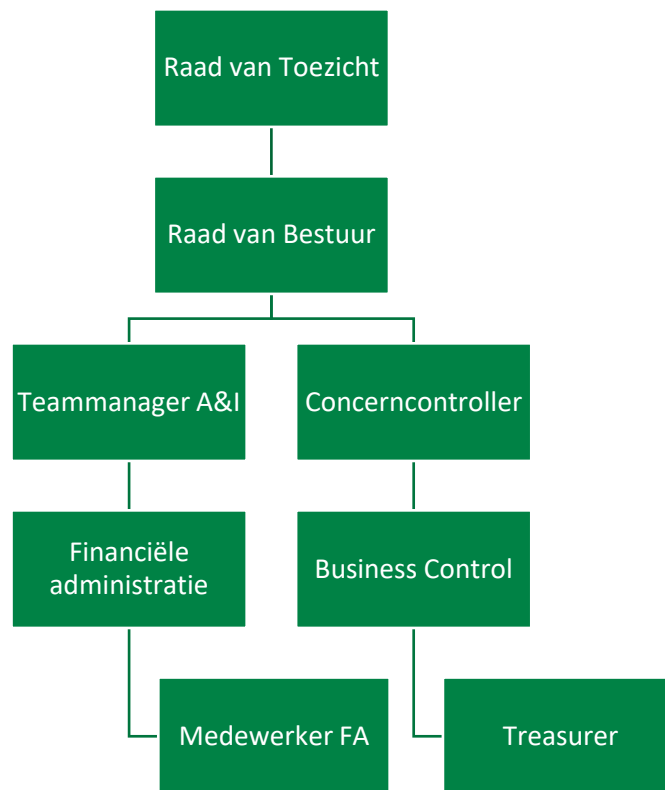

3. Organisatie treasuryfunctie

Het streven is om de treasury-organisatie beperkt te houden. Desondanks worden diverse rollen onderscheiden en aan verschillende personen toegekend om een duidelijke functiescheiding te bereiken en belangenverstrengeling te vermijden.

3.1 Plaats in de organisatie

Binnen Bartiméus is de treasuryfunctie als volgt in een organogram ondergebracht:

3.2 Verantwoordelijkheden en taken per functie

De treasuryfunctie van Bartiméus is organisatorisch ondergebracht binnen de afdeling Planning & Control en Financiële Administratie. De volgende functies worden onderscheiden en waar mogelijk, bij de treasury-activiteiten, niet gecombineerd:

De beschikkende functie waaronder het beoordelen van voorstellen, het nemen van besluiten en het doen afsluiten van transacties;

De uitvoerende functie waaronder het beheer van de lening- en beleggingsportefeuille, het aanvragen van offertes en het doen van voorstellen ter besluitvorming;

De registrerende functie waaronder het registreren van alle relevante informatie in de administratie;

De controlerende functie waaronder het controleren van in- en externe gegevens.

De concerncontroller is verantwoordelijk voor het ontwikkelen en actualiseren van het treasurybeleid. De raad van bestuur stelt het treasurybeleid vast. Het treasurybeleid wordt goedgekeurd door de raad van toezicht.

De verantwoordelijkheden met betrekking tot de treasury activiteiten binnen Bartiméus kunnen als volgt worden getypeerd.

Functie	Taken	Bevoegdheden	Verantwoordelijkheden
Raad van toezicht	<ul style="list-style-type: none">• Het goedkeuren van het treasurystatuut• Goedkeuren van het treasuryjaarplan	Het, met inachtneming van de statuten, goedkeuren van de door de raad van bestuur voorbereide financiële transacties. Onbeperkt bevoegd voor het opvragen van inzicht in de financiële stromen.	<ul style="list-style-type: none">• Het houden van toezicht op het treasurybeleid en de uitvoering daarvan, op basis van een rapportage van de raad van bestuur
Raad van bestuur	<ul style="list-style-type: none">• Het vaststellen van het treasurystatuut• Het vaststellen van het treasuryjaarplan	De raad van bestuur is binnen de goedgekeurde kaders (begroting, SHP, etc.) onbeperkt bevoegd tot	<ul style="list-style-type: none">• Het vaststellen van het treasurystatuut• Het evalueren en als gevolg daarvan (eventueel) bijstellen van het treasurystatuut

Functie	Taken	Bevoegdheden	Verantwoordelijkheden
		<p>het aangaan van verplichtingen. Voor alle verplichtingen, die niet zijn voorzien en een bedrag van €100.000,- te boven gaan is goedkeuring nodig van de raad van toezicht. Binnen het goedgekeurde treasuryjaarplan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het aantrekken van langlopende leningen • Het uitzetten van langlopende gelden • Het afsluiten van kredietfaciliteiten 	<ul style="list-style-type: none"> • Het vaststellen van (de kaders van) het treasuryjaarplan • Het afleggen van verantwoording aan de raad van toezicht over de uitvoering van treasury-activiteiten • Het, met in achtneming van statutaire bepalingen, afsluiten van financiële contracten en treasurytransacties
<p>Concern-controller</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het opstellen van een treasurystatuut • Het adviseren van de andere afdelingen dan Financiën met betrekking tot financiële gevolgen van hun activiteiten en projecten • Het opzetten van een adequate (administratieve) organisatie en interne controle op het gebied van treasury waarbij een limitering van financiële en contractuele 	<ul style="list-style-type: none"> • Het autoriseren van batch betalingen tot €5 miljoen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering geven aan het treasuryjaarplan • Bewaken van de vermogensstructuur op lange termijn • Vaststellen van de rentevisie • Onderhouden bankrelaties • Het bewaken van de kwaliteit van de treasuryprocessen • Het periodiek beoordelen van de relatie met de huisbankier • Het beoordelen en accorderen van periodiek opgestelde prognoses t.a.v. de rentenormeringsbalans, de liquiditeiten en solvabiliteit evenals de risicoanalyse • Het uitvoeren van gemandateerde treasury-activiteiten

Functie	Taken	Bevoegdheden	Verantwoordelijkheden
	bevoegdheden en verantwoordelijk heden per functie/persoon wordt vastgelegd <ul style="list-style-type: none"> Bankcondities en tarieven afspreken voor kredietfaciliteiten en betalingsverkeer 		<ul style="list-style-type: none"> Het afleggen van verantwoording aan de raad van bestuur over de aan hem/haar gemandateerde activiteiten.
Treasurer	<ul style="list-style-type: none"> Het opstellen van het treasuryjaarplan met daarin de voornemens ten aanzien van de rente, de vermogenstructuur en de financiering. Het voorbereiden van voorstellen met betrekking tot het aantrekken van langlopende financieringen c.q. langdurende uitzettingen Het periodiek opstellen van prognoses ten aanzien van de renteontwikkeling, de vermogensstructuur, de liquiditeiten en solvabiliteit Het periodiek opstellen van de risicoanalyse op basis van de hierboven genoemde prognoses 	De Treasurer is bevoegd tot het inwinnen van gegevens over het: <ul style="list-style-type: none"> treasuryjaarplan treasuryactiviteiten het financiële beleid het cashmiddelen beleid de verplichte rapportage naar de vermogenverschaffers/ financiers en borgstellers liquiditeitsplanning leningen portefeuille banksaldi; autoriseren van batch betalingen tot €5 miljoen 	<ul style="list-style-type: none"> Opstellen rapportages naar concerncontroller en raad van bestuur over uitvoering treasuryjaarplan en financieringsrisico's Vorbereiden rapportages en stukken voor treasury-overleg i.o.m. Concerncontroller Het controleren van de betrouwbaarheid van de informatievoorziening met betrekking tot treasury Het afleggen van verantwoording aan de concerncontroller over de aan hem/haar gemandateerde activiteiten Het beheren en bewaken van de leningenportefeuille Het aantrekken en uitzetten van gelden in het kader van het saldo- en liquiditeitsbeheer binnen door de raad van bestuur vastgestelde kaders (waaronder de limitering tot het aangaan van transacties)

Functie	Taken	Bevoegdheden	Verantwoordelijkheden
	<ul style="list-style-type: none"> • Het in concept opstellen van de rentevisie • Periodiek toetsing van mutaties in afsluiten, aantrekken en uitzetten van financieringsmiddelen • Het aantrekken van kortlopende financiering • Het uitzetten van kortlopende overschotten • Beoordelen en adviseren over investeringsvoorstellen boven €250.000 		
Team manager Administratie & Inkoop	<ul style="list-style-type: none"> • Bankrekeningen openen/wijzigen/sluiten • Het schriftelijk vastleggen van de treasurytransacties • Periodieke toetsing van de aanvaardbaarheid van gepleegde mutaties van gepleegde mutaties in debiteuren-crediteuren-stambestand 	<p>De teammanager is zelfstandig onbeperkt bevoegd voor het autoriseren van interne overboekingen uit hoofde van saldo regulatie.</p> <p>Controleert betalingen en biedt deze na fiattering aan de aan ter betaling.</p> <p>Klaarzetten van batch betalingen, welke worden geautoriseerd door de afdeling Control voor een bedrag van maximaal €5 miljoen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het beheren van de geldstromen (inclusief de bewaking van de kosten van het betalingsverkeer) • Het aanleveren van tijdige, juiste en volledige gegevens aan de financiële administratie • Het afleggen van verantwoording aan de Concerncontroller over de aan hem/haar gemandateerde activiteiten. Het zorg dragen voor juiste, volledige en tijdige aanlevering van informatie met betrekking tot toekomstige ontvangsten en uitgaven

Functie	Taken	Bevoegdheden	Verantwoordelijkheden
Medewerker Financiële Administratie	<ul style="list-style-type: none">• Betalingsopdrachten voorbereiden• Het overboeken van saldi tussen bankrekeningen• Het afhandelen van het girale betalingsverkeer	<ul style="list-style-type: none">• Stelt betalingsvoorstel op en biedt dit aan Teammanager aan ter controle en fiattering.	<ul style="list-style-type: none">• Het aanleveren van tijdige, juiste en volledige informatie ten behoeve van de Teammanager• Het afleggen van verantwoording aan de Teammanager over de aan hem/haar gemandateerde activiteiten

Vier keer per jaar vindt er een treasury-overleg plaats tussen de bestuurder, de concerncontroller, de treasurer en de manager huisvesting.

De agenda van het overleg bestaat uit de volgende vaste agendapunten:

Vaststellen van de notulen en besluitenlijst;
Voortgang strategisch huisvestingsplan;
Financieringsbehoefte;
Liquiditeitsplanning;
Verslaglegging transacties (financiering, cashmanagement);
Financieringsstrategieën;
Rapportages.

Van het overleg wordt een verslag gemaakt en gestuurd naar raad van bestuur en raad van toezicht.

3.3 Informatievoorziening

Teneinde treasuryprocessen te kunnen besturen en beheersen is het van belang dat er een goede informatievoorziening wordt opgebouwd.

3.3.1 Per jaar

Nr.	Omschrijving	Informatie-verstrekker	Informatieontvanger
1	Analyse kosten betalingsverkeer	teamanager AI	rvb/concerncontroller/ treasurer
2	Overzicht verloop 'nog in de tarieven te verrekenen'	teamanager AI	rvb/concerncontroller
3	Overzicht van de kredietfaciliteitcondities (over de afgelopen 3 jaar)	treasurer	rvb/concerncontroller
4	Prognose meerjarige solvabiliteit en financiële ratio's	treasurer	rvb/concerncontroller
5	Analyse opgenomen leningen (aard lening, marktrente, nacalculeerbare rente, zekerheden, renteherziening, vervroegde aflossing)	treasurer	rvb/concerncontroller
6	Analyse financieringsstructuur	treasurer	rvb/concerncontroller
7	Overzicht uitgezette leningen (aard, samenstelling, rente en zekerheden, vervaldata)	treasurer	rvb/concerncontroller
8	Vervalkalender van de huidige leningenportefeuille	treasurer	rvb/concerncontroller
9	Analyse van ontwikkelingen in de vermogensmarkt	concerncontroller/ treasurer	rvb
10	Rentevisie	concerncontroller/ treasurer	rvb
11	Treasuryjaarplan (voor inhoud wordt verwezen naar 1.3)	concerncontroller/ treasurer	RvB

3.3.2 Per kwartaal

Nr.	Omschrijving	Informatie- verstrekker	Informatieontvanger
1	Verloop volumes betalingsverkeer	Teammanager AI	RvB/ Concerncontroller / Treasurer
2	Overzicht gemiddelde krediettermijn debiteuren en crediteuren	Teammanager AI	RvB/ Concerncontroller/ Treasurer
3	Begrote intrestlasten versus werkelijke intrestlasten	Treasurer	RvB/ Concerncontroller
10	Vermogensbehoefteplanning	Treasurer	RvB/ Concerncontroller
11	Overzicht voorgenomen treasury activiteiten	Treasurer	RvB/ Concerncontroller
12	Rentetarieven	Treasurer	RvB/ Concerncontroller

3.3.3 Maandelijks

Nr.	Omschrijving	Informatie- verstrekker	Informatieontvanger
1	Liquiditeitverloop en -planning	Treasurer	RvB/ Concerncontroller
2	Gegevens ten behoeve van het opstellen van de liquiditeitsplanning	Teammanager AI	Treasurer

4. Administratieve organisatie en investor relations

4.1 Administratieve organisatie

De administratieve organisatie haakt in op de interne organisatie. De administratieve organisatie is het complex van maatregelen die betrekking hebben op het verzamelen, vastleggen en verwerken van gegevens, het verstrekken van gerichte informatie ten behoeve van het besturen, het doen functioneren en beheersen van de uitvoering van treasury-activiteiten zodat deze rechtmatig en doelmatig zijn geweest, de treasury-activiteiten adequaat kunnen worden uitgevoerd en bijgestuurd, de risico's kunnen worden beheerst en dat betrouwbare informatie verzekerd is.

In het kader van de treasuryfunctie gelden de volgende uitgangspunten:

- a. in de procedurebeschrijvingen worden de volgende zaken met betrekking tot het treasuryproces opgenomen:
 - aantrekken van langlopende leningen;
 - het aantrekken van geldmarkt(kasgeld)leningen;
 - het beoordelen van het geldstromenbeheer;
 - het voeren van dagelijks cashmanagement;
 - het verrichten van ontvangsten en betalingen;
 - het uitzetten van gelden;
 - het bewaken van het werkkapitaal;
 - het opstellen en het bewaken van liquiditeitenplanningen.
- b. er is strikte scheiding tussen de administraties van de Stichting Bartiméus Onderwijs en Stichting Bartiméus Sonneheerdt om vermenging van onderwijs- en zorgmiddelen te voorkomen. Hiermee is het onderscheid tussen publieke middelen en overige middelen enerzijds en niet-publieke middelen anderzijds voldoende gewaarborgd;
- c. er wordt gestreefd naar het aanbrengen van elementaire functiescheidingen. Onderscheid zal tenminste moeten worden gemaakt tussen de functionaris die verplichtingen tegenover derden aangaat, degene die de vastlegging in het geautomatiseerde (financiële) systeem verricht en degene die rapporteert (Plan, Do, Check);
- d. de functiescheiding dient tevens doorgevoerd te worden in de financiële systemen. In het bijzonder dient onderscheid te worden gemaakt tussen de

primaire vastlegging van gegevens en gebruik van de gegevens voor rapportage doeleinden;

- e. van de aangegane transactie wordt onmiddellijk een vastlegging gemaakt door de functionaris die de transactie heeft afgesloten;
- f. teneinde externe controle op de treasuryfunctie mogelijk te maken draagt de Concerncontroller zorg voor een actuele handtekeningen en parafenlijst.

4.2 Investor Relations

Het beheer van relaties met financiële instellingen, waaronder kapitaalverschaffers en de huisbankiers, valt onder de verantwoordelijkheid van de treasury. Financiële instellingen dienen onder Nederlands of anderszins EER - toezicht te vallen, zoals De Nederlandsche Bank. Onder het beheer vallen tenminste de navolgende zaken:

Het beheer van bankrekeningen bij de verschillende banken;

Het zorgdragen voor voldoende kredietfaciliteiten bij de bankiers;

Het zorgdragen dat de limieten en mandaten juist geregistreerd zijn bij de bankiers. Zowel op het vlak van de kredietfaciliteiten, kapitaal- als geldmarktproducten;

Het evalueren van het huisbankierschap elk jaar;

Het onderhouden van de contacten met banken, instellingen, (geld) makelaars ten behoeve van de toegang tot en de kennis over de ontwikkelingen in de financiële markten;

Het zorgdragen voor tijdige, juiste en volledige informatieverstrekking aan financiers en borg ten behoeve van revisiegesprekken en herbeoordelingen.

BIJLAGE 1 VERKLARENDE WOORDENLIJST TREASURY

In het statuut wordt een aantal termen gebruikt die hieronder zijn toegelicht. Daarbij zijn eveneens een aantal andere veel voorkomende termen opgenomen.

ADMINISTRATIEVE ORGANISATIE

Hieronder wordt verstaan (Jans, 1991). Het complex van maatregelen die betrekking hebben op het verzamelen, vastleggen en verwerken van gegevens, het verstrekken van gerichte informatie ten behoeve van het besturen, het doen functioneren en beheersen van een organisatie evenals het afleggen van verantwoording.

AFLOSSINGSSCHEMA

De contractueel overeengekomen tijdstippen voor aflossingen van verstrekte leningen. Hierbij onderscheiden we een aantal schema's: fixe, lineair, bullet, annuïteit en klim.

BULLET LENING

Een lening waarbij de volledige hoofdsom wordt afgelost aan het einde van de looptijd. Gedurende de looptijd vinden alleen periodiek rentebetalingen plaats.

DAGGELD

Dit is een kortlopend, dagelijks opzegbaar tegoed.

DEBT SERVICE COVERIGE RATIO (DSCR)

Deze ratio wordt gebruikt om een beeld te krijgen van de betalingscapaciteit (Debt Service) van een zorginstelling in verhouding tot de financiële verplichtingen (betalingscapaciteit / financiële verplichtingen). De betalingscapaciteit betreft de vrije geldstroom binnen de zorginstelling: het resultaat na belasting, gecorrigeerd voor de afschrijvingen en rentelasten. Structurele vervangingsinvesteringen dienen er weer bij opgeteld te worden. De financiële verplichtingen betreffen het totaal aan rente en aflossingen.

DEPOSITO

Niet-verhandelbare belegging bij een bank, waarbij een bedrag voor een vaste periode tegen een vast rentepercentage wordt weggezet.

DERIVATEN

Derivaten zijn afgeleide financiële producten die gebaseerd zijn op een onderliggende waarde, zoals aandelen of grondstoffen. Een derivaat geeft de koper het recht een bepaald goed voor een bepaalde koers te kopen of te verkopen. De meest bekende derivaten zijn opties, swaps en futures.

EIGEN VERMOGEN

Het deel van het vermogen dat permanent aanwezig is en als eerste alle risico's draagt die zijn verbonden aan de bedrijfsuitoefening.

EXTERNE FINANCIERING

Het aantrekken van middelen uit bronnen die buiten de organisatie liggen.

FINANCIËLE STRUCTUUR

De weergave in onderlinge samenhang van de omvang en de samenstelling van de kapitaalgoederenvoorraad (activa) en het vermogen (passiva).

FINANCIERING

Het aantrekken van middelen voor de dekking van vermogensbehoefte.

FINANCIERINGSBEHOEFTE

De omvang van het uit (interne of externe) bronnen aan te trekken middelen voor de dekking van

VERMOGENSBEHOEFTE

Het totale benodigde vermogen voor de uitoefening van een bedrijf of bedrijvigheid.

FINANCIERINGSRUIMTE

Het volgens de normen van financiers en/of garanten op enig moment maximaal aan te trekken bedrag aan leningen.

GECOMITTEERDE FINANCIERING

Financiering door consortia waarbij alle partijen van een financieringsconsortium verbonden en gebonden zijn voor het gezamenlijke bedrag van de financieringssom.

GEMIDDELDE LOOPTIJD

De periode waarover een lening, gegeven het aflossingsschema, gemiddeld uitstaat.

INTEREST (OF RENTE)

De vergoeding die in rekening gebracht wordt voor het tijdelijk beschikbaar stellen van liquiditeiten (het lenen). De entiteit die de beschikkingsmacht over de liquiditeiten afstaat is de crediteur. De entiteit die de beschikkingsmacht tijdelijk verkrijgt is de debiteur. De interest wordt veelal uitgedrukt in een percentage van de hoofdsom op jaarbasis. Interest is daarbij een vorm van huur.

INTEREST COVERAGE RATIO (ICR)

Interest Coverage Ratio (ICR) gaat om de vraag in hoeverre de corporatie in staat is de rente-uitgaven op het vreemd vermogen te voldoen uit de kasstroom uit operationele activiteiten. De ICR wordt ook wel de rentedekkingsgraad of renteverdien capaciteit genoemd.

INTERNE FINANCIERING

Financiering van de vermogensbehoefte door het aanwenden van geldmiddelen die al in de organisatie aanwezig zijn.

KLASSIEKE FINANCIERINGSREGEL

De bedrijfseconomische eis, dat de looptijden van de vermogensbestanddelen dienen overeen te komen met de looptijden van de financieringsmiddelen.

LIQUIDITEITSPOSITIE

De mate waarin op korte termijn aan de opeisbare verplichtingen kan worden voldaan.

LOAN TO VALUE RATIO

Geeft weer hoe de leningen zich verhouden tot de waarde van de materiële vaste activa. De eis van het WfZ is dat de LTV niet uitstijgt boven de 100%.

NET DEBT RATIO

Dit is de netto schuld van een onderneming (dus bruto schuld minus cash) ten opzichte van de winst voor afschrijving, rentelasten en belasting.

RATINGS LANGE TERMIJN

AAA Extreem kredietwaardig;

AA Zeer kredietwaardig. Veiligheidsmarge echter niet zo hoog als bij de AAA-categorie;

A Zeer kredietwaardig. Er zijn echter factoren aanwezig waardoor afbetaling in de toekomst enig gevaar loopt.

RENTE BEHEERSING INSTRUMENTEN

Instrumenten die de risico's van renteschommelingen beperken bijvoorbeeld door middel van een overeenkomst, waarbij twee partijen afspreken om gedurende een vooraf bepaalde periode de rente te fixeren.

RENTESTRUCTUUR

Patroon van onderlinge verschillen in rentepercentage, ontstaan door looptijdverschillen van de verschillende vermogenstitels en door renteverwachtingen.

RENTEVISIE

Toekomstverwachting over de renteontwikkeling, uitgaande van een aantal rentebepalende factoren, op basis waarvan een financierings- en beleggingsbeleid wordt gevoerd.

RETURN ON INVESTED CAPITAL (ROIC)

Maatstaf voor winstgevendheid en het waarde creërend potentieel van de organisatie, rekening houdend met het bedrag van het geïnvesteerd kapitaal.

RENTABILITEIT

Verhouding tussen winst ten het vermogen, dat dit inkomen heeft verdiend. De rentabiliteit is een belangrijke maatstaf voor beslissingscalculaties op de lange termijn.

RISICOBUDGET

Onder risicobudget wordt verstaan het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten verminderd met de nacalculeerbare kapitaalslasten.

SALDO RENTECOMPENSATIE CIRCUIT

De debet- en creditvalutare saldi van meerdere rekeningen van een organisatie worden samengevoegd tot één gecombineerd saldo; en over dit gecombineerde

saldo berekent de bank de te betalen of ontvangen rente. Een en ander is echter alleen mogelijk wanneer de organisatie deze rekeningen bij één bank aanhoudt.

SOLVABILITEIT

De mate waarin een organisatie op lange termijn aan zijn financiële verplichtingen kan voldoen.

SOLVABILITEITSRATIO

Een verhoudingsgetal dat als hulpmiddel kan dienen bij het verkrijgen van inzicht in de solvabiliteit van een organisatie. Hoewel er verschillende berekeningsmethoden zijn, is de verhouding tussen eigen vermogen ten opzichte van het risicobudget binnen de zorg een gebruikelijke methode.

VALUTADATUM

De datum welke bepalend is voor de renteberekening over een saldo op een rekening. Rente wordt vergoed tot de valutadatum waarop het geld van de rekening is afgeboekt en rente wordt vergoed vanaf de valutadatum waarmee het geld op de rekening wordt bijgeboekt.

VERMOGENSSTRUCTUUR

Samenstelling van het vermogen, weergegeven als de verhouding tussen het eigen en vreemd vermogen, evenals naar de tijdsduur gedurende welke het vreemd vermogen ter beschikking staat.

VERVALDATUM

De datum per wanneer geleverd/betaald moet worden.

VERVALKALENDER

Overzicht van een leningenportefeuille, waaruit het tijdstip en de omvang van de toekomstige rente- en aflossingsverplichtingen blijkt en ook het tijdstip en de omvang van toekomstige renteconversies en vervolgfiancieringen.

VREEMD VERMOGEN

Het totaal van de door een organisatie aangegane schulden, waarbij tevens een onderscheid naar looptijd wordt gemaakt.

Bijlage 6 - Afkortingen en verwijzingen

6.1 Afkortingen

AB	ambulante begeleiding (zorg)
AOB	ambulant onderwijskundige begeleiding
BD	begeleidingsdocument AOB
BOI	Bartiméus Onderwijsinstelling
CVI	Cerebral Visual Impairment, cerebrale visusstoornissen
CvL	commissie van leerlingondersteuning
CvO	commissie van onderzoek
EMB	ernstig meervoudig beperkt
HGW	handelingsgericht werken
IPB	integraal personeelsbeleid
K&J	(klantgroep) Kind en Jeugd Bartiméus
KSF	<u>Kritische succesfactoren voor leerlingen met een visuele beperking</u>
LAS	leerlingadministratiesysteem
LVS	leerlingvolgsysteem
MB	meervoudig beperkt
MR	medezeggenschapsraad
NAH	niet-aangeboren hersenletsel
OGW	opbrengstgericht werken
OPP	ontwikkelingsperspectiefplan
OR2	onderwijsresultaten: sociale en maatschappelijke competenties
OVM	Ontwikkelingsvolgmodel
pro	praktijkonderwijs
po	primair onderwijs
SBO	Stichting Bartiméus Onderwijs
SBS	Stichting Bartiméus Sonneheerdt
so	speciaal onderwijs
VG-arts	arts voor Verstandelijk Gehandicapten
vmbo	voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs,
-bbl/-kbl	basisberoepsgerichte leerweg/kaderberoepsgerichte leerweg
-gl/tl	gemengde/theoretische leerweg
vso	voortgezet speciaal onderwijs
WEC	Wet op de expertisecentra

B:

Wlz	Wet langdurige zorg
Wzd	Wet zorg en dwang
ZMLK	zeer moeilijk lerende kinderen
Zvw	Zorgverzekeringswet

6.2 Verwijzingen

Strategisch beleid

- Strategische koers Bartiméus '[Luisterrijk en opzienbarend](#)' bijbehorend Detailontwerp is een intern gepubliceerd document;
- [Instellingsplan Bartiméus Onderwijs 2019-2023](#) (onder kopje 'Documenten').

Medezeggenschapsraad

- [informatie over de werkwijze van de MR](#)

Klachtenbeleid

- [informatie over hoe we omgaan met klachten](#);
- Externe geschillencommissie: [Geschillencommissies Bijzonder Onderwijs](#) (GCBO)

Kwaliteitsbeleid

- Kwaliteitskaart Kwaliteitszorgbeleid scholen en AOB, behorend bij Instellingsplan 2019-2023 (onder kopje 'Documenten');
- Kwaliteitskaart Onderwijskundig beleid Kind & Jeugd, behorend bij Instellingsplan 2019-2023 (onder kopje 'Documenten');
- Kwaliteitskaart Personeelsbeleid Kind & Jeugd, behorend bij Instellingsplan 2019-2023 (onder kopje 'Documenten').

Relevante beleidsstukken (interne documenten):

- Borgboek Opbrengstgericht Werken cluster 1
- Kwaliteitskalender Kind & Jeugd per schooljaar

Inspectierapport

- Het inspectierapport van het [vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen Bartiméus](#) (november 2018, vaststelling rapport 22-02-2019) vindt u op de website van de onderwijsinspectie.

Treasury

- Zie bijlage 5 van dit bestuursverslag voor het Treasurystatuut van Bartiméus

Bartiméus :

Verslag raad van toezicht Bartiméus 2023

Vastgesteld door de raad van toezicht op 23 mei 2024

Zeist, 23 mei 2024

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord	137
2.	De raad van toezicht	138
	2.1. Samenstelling raad van toezicht	138
	2.2. Rooster van aan- en aftreden	139
3.	Scope van het intern toezicht	140
4.	Vergaderingen en bijeenkomsten raad van toezicht	141
5.	Besluiten/goedkeuring raad van toezicht	144
6.	De samenwerking met de raad van bestuur	147
	6.1 Belangrijke thema's	147
	6.2 Bestuurlijke dilemma's	147
	6.3 Informatieverstrekking	147
	6.4 Overige informatiebronnen	148
	6.5 Agendasetting en eigen verantwoordelijkheid	148
7.	Reflectie vanuit de toezichthoudende rol	149
8.	Reflectie vanuit de rol als strategische partner	150
9.	Reflectie vanuit de rol als werkgever	151
10.	Reflectie vanuit de rol als ambassadeur	152
11.	Reflectie op eigen functioneren raad van toezicht	153

1. Voorwoord

'Good governance' staat centraal bij Bartiméus. Jaarlijks maakt de raad van toezicht een jaarverslag, ook toen dat niet verplicht was. Sinds verslagjaar 2022 is die verplichting er wel. Over 2023 zetten we de ingezette lijn van 2022 dan ook voort.

Het toezicht op de organisatie vindt plaats in overeenstemming met de Governancecode Zorg en de Code Goed Bestuur van het primair onderwijs. Dit verslag is ook opgenomen in het bestuursverslag van de stichting Bartiméus Onderwijs. Er wordt integraal verslag gedaan van het toezicht op de Stichting Bartiméus Sonneheerdt, Stichting Bartiméus Onderwijs en Stichting Accessibility. Deze stichtingen vormen samen één Bartiméus en vanuit die visie vindt het toezicht er op ook plaats.

2. De raad van toezicht

2.1. Samenstelling raad van toezicht

Naam	Functie in de raad van toezicht
Dhr. drs. J. Smit	Voorzitter (t/m 31-12-2023)
Dhr. Prof. Dr. R. Willemsen	Vicevoorzitter, voorzitter remuneratiecommissie en tijdelijk voorzitter commissie Identiteit, kwaliteit en ethiek.
Dhr. P.J.C. Borgdorff	Lid en voorzitter commissie Identiteit, kwaliteit en ethiek, voorzitter raad van toezicht sinds 1-1-24, lid remuneratiecommissie
Dhr. drs. M. Wiesenekker	Lid en voorzitter auditcommissie
Mevr. drs. M.R.C. Seerden RA RC	Lid en lid auditcommissie
Mevr. T. Struik MSc (sinds 1-1-24)	Lid en beoogd voorzitter van de commissie Identiteit, kwaliteit en ethiek

De heer Willemsen heeft zitting de raad van toezicht op bindende voordracht van de centrale cliëntenraad (CCR). De heer Borgdorff is op bindende voordracht van de Medezeggenschapsraad (MR) benoemd.

Voor de nevenfuncties van de leden van de raad van toezicht zie:

[Raad van toezicht - Bartimeus](#)

De raad van toezicht heeft voor haar werkzaamheden een missie statement (toezichtsvisie) opgesteld, die te vinden is via: [Raad van toezicht - Bartimeus](#)

2.2. Rooster van aan- en aftreden

Naam	Datum toetreding	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
J. Smit	1-1-2016	Eind 2 ^e termijn 31-12							
M. Wiese- nekker	20-12-2018				Eind 2 ^e termijn 20-12				
R. Willemsen	20-12-2018				Eind 2 ^e termijn 20-12				
P.J.C. Borgdorff	1-1-2021			Eind 1 ^e termijn 1-1			Eind 2 ^e termijn 31-12		
M.R.C. Seerden	1-11-2022				Eind 1 ^e termijn 1-11				Eind 2 ^e termijn 1-11
T. Struik	1-1-2024						Eind 1 ^e termijn 1-1		

De voorzitter, Jaap Smit, is op 31 december 2023 afgetreden omdat zijn beide zittingstermijnen afgelopen waren. Medio 2023 is de raad van toezicht in gesprek gegaan over zijn opvolging. Besloten werd om Peter Borgdorff per 1 januari 2024 te benoemen tot voorzitter en daarmee ook lid van de remuneratiecommissie. Vervolgens is gezocht naar een nieuw lid en voorzitter van de commissie identiteit, kwaliteit en ethiek (IKE). Tjarda Struik is per 1 januari 2024 benoemd als lid en beoogd voorzitter van de IKE commissie. De raad van toezicht is blij dat nu ook ervaringsdeskundigheid weer aanwezig is in de raad.

3. Scope van het intern toezicht

Het intern toezicht raakt de zorgaanbieder zelf, de overige groepsmaatschappijen in het concern en de deelnemingen waarin de zorgaanbieder via kapitaaldeelname en/of zeggenschapsrelaties participeert.

Entiteiten waar de raad van toezicht toezicht op houdt
Stichting Bartiméus Sonneheerdt
Stichting Bartiméus Onderwijs
Stichting Accessibility
Werkpad B.V.

De stichting Bartiméus Sonneheerdt (SBS) heeft twee 100% dochterstichtingen, stichting Bartiméus Onderwijs (SBO) en Stichting Accessibility (SA). De raad van toezicht fungeert bij alle drie de stichtingen als de interne toezichthouder. De stichting Bartiméus Sonneheerdt heeft ook een 50% belang in Werkpad B.V. De raden van bestuur van Stichting Bartiméus en Stichting Kentalis vormen samen de Algemene vergadering van Aandeelhouders. Indirect houdt de raad van toezicht dus ook toezicht op deze BV. Overigens zijn alle aandelen van Bartiméus in Werkpad B.V. per 2 januari 2024 verkocht aan Stichting Kentalis.

4. Vergaderingen en bijeenkomsten raad van toezicht

Vergadering/bijeenkomst	Aantal	Onderwerpen
Raad van toezicht	5	Voortgang jaarplan/financiële resultaten/FSE Opvolging voorzitter Meerjarendeelsectorplan Kennis over Zien Integriteitscode vanwege Code Goed bestuur Onderwijs Strategisch huisvestingsplan Demonstratie/toelichting eHealth producten jaarrekening/bestuursverslag/verslag raad van toezicht 2023 Kwaliteitsrapport verblijfszorg Instellingsplan onderwijs Anders organiseren van zorg Voortgang managementletter 2022 Ontwikkelingen vastgoed Strategisch risicomangement Kaderbrief 2024 Herijking visie op onderwijs Jaarplan & begroting 2024 & meerjarenbegroting Vorbereiding zelfevaluatie Vaststellen klasse-indeling WNT 2023 Zelfevaluatie en themasessie grenzen aan de zorg
Raad van toezicht zonder de raad van bestuur	0	Er heeft geen overleg zonder de raad van bestuur plaatsgevonden, behalve de eigen voorbereiding op de raad van toezicht vergaderingen
Remuneratiecommissie	1	Opvolging voorzitter en werving nieuw lid raad van toezicht WNT 2024 Opleidingen & verdiepingssessie 2024 Vorbereiding zelfevaluatie 2024

Vergadering/bijeenkomst	Aantal	Onderwerpen
		Vorbereiding periodieke gesprekken raad van bestuur 2024
Auditcommissie	4	<p>Maandrapportages</p> <p>Voortgang management letters 2022</p> <p>Afronding zorgverkoop 2023</p> <p>Concept jaarrekeningen & bestuursverslagen St. Bartiméus Sonneheerdt & St. Bartiméus Onderwijs 2022 en Stichting Accessibility, accountantsverslag ICT veiligheidsbeleid</p> <p>Strategisch risicomangement, procesmanagement & audits</p> <p>Ontwikkelingen vastgoed</p> <p>Kaderbrief 2024 & begrotingssystematiek 2024</p> <p>Fiscaliteiten</p> <p>Treasury jaarplan, verzekeringsportefeuille & update waarborgfonds voor de Zorg</p> <p>Personeelsmix en kosten per FTE</p> <p>Begrotingen en jaarplannen 2024 St. Bartiméus Sonneheerdt & St. Bartiméus Onderwijs & stichting Accessibility</p> <p>Overzicht budgetafspraken zorgverzekeraars 2024</p> <p>Meerjarenbegroting Bartiméus 2024 t/m 2026</p> <p>Interimcontrole en managementletter 2023 (met accountants)</p> <p>Treasury jaarplan</p>
Commissie Identiteit, Kwaliteit en Ethiek	4	<p>Leerpunten Prisma onderzoeken</p> <p>Meerjarendeelsectorplan Kennis over Zien</p> <p>Integriteitscode onderwijs</p> <p>FSE monitors</p> <p>Stand van zaken leiderschapstraject</p> <p>Stand van zaken Accessibility & Bestuursverslag Stichting Accessibility</p> <p>Bestuursverslag Stichting Bartiméus Sonneheerdt 2022</p> <p>Bestuursverslag Stichting Bartiméus Onderwijs</p> <p>Instellingsplan onderwijs 2023 – 2027</p>

Vergadering/bijeenkomst	Aantal	Onderwerpen
		Kwaliteitsrapport verblijfzorg Stand van zaken strategische opties en anders organiseren van de zorg Certificering Innovatieprogramma: ervaringen productontwikkeling en impact op scope innovatie Kwaliteitstegels onderwijs 1e helft 2023 Bestuursformatieplan 2023-2027 Kwartaalrapportages jaarplan 2023 Concept jaarplan 2024 Aanscherping missie en visie
Raad van toezicht met OR	2	Dit betrof het bijwonen van reguliere overleg vergaderingen
Raad van toezicht met CCR	2	Dit betrof het bijwonen van reguliere overleg vergaderingen
Raad van toezicht met MR	2	Dit betrof het bijwonen van reguliere overleg vergaderingen

De leden van de remuneratiecommissie hebben in 2023 periodieke gesprekken gehouden met de leden van de raad van bestuur.

Naast deze bijeenkomst heeft de raad van toezicht op 7 december 2023 een informele gezamenlijke bijeenkomst gehouden met de raad van bestuur, het management, OR, MR, CCR en alle decentrale cliëntenraden. Thema was meer inzet van informele zorg vanwege de arbeidsproblematiek.

5. Besluiten/goedkeuring raad van toezicht

Onderwerp	Besluit/Goedkeuring	Datum
<ul style="list-style-type: none">• De raad van toezicht neemt kennis van de verlenging van het MJDP KOZ en gaat akkoord met de wijzigingen ten opzichte van de voorgaande overeenkomst.• Per 1-1-24 volgt Peter Borgdorff Jaap Smit op als voorzitter van de raad van toezicht.• Peter Borgdorff is per 1-1-24 geen vast lid meer van de IKE-commissie, maar wordt voor alle commissies uitgenodigd.• Er wordt zelf geworven voor een nieuw lid raad van toezicht die voorzitter van de IKE-commissie wordt.	Besluiten Vastgesteld	16-03-2023 25-05-2023
<ul style="list-style-type: none">• De raad van toezicht keurt de jaarrekeningen en bestuursverslagen over 2022 goed van de Stichtingen Bartiméus Sonneheerdt, Bartiméus Onderwijs en Accessibility.• De raad van toezicht stelt het verslag van de raad van toezicht over 2022 vast.• De raad van toezicht keurt het convenant tussen Bartiméus en het Bartiméus Fonds nog niet goed• Het instellingsplan onderwijs wordt goedgekeurd.• De planning voor de werving van een nieuw lid raad van toezicht wordt 1 maand uitgesteld om rekening te houden met de vakantieperiode.• Het wervingsprofiel is akkoord met inachtneming van de opmerkingen die gemaakt zijn en kan voor advies aan de medezeggenschapsorganen worden voorgelegd.	Besluiten Vastgesteld	25-5-2023 28-9-2023

<ul style="list-style-type: none">• De raad van toezicht keurt de verkoop van de aandelen Werkpad BV aan Kentalis goed.• De raad van toezicht keurt het convenant tussen Bartiméus en het Bartiméus Fonds goed.• Het persbericht over het afscheid van Jaap Smit wordt gecombineerd met het persbericht over het nieuwe lid raad van toezicht.	Besluiten Vastgesteld	28-9-2023 14-12-2023
<ul style="list-style-type: none">• De raad van toezicht keurt de aanscherpingen in missie, visie en identiteit goed.• De raad van toezicht onderschrijft de uitgangspunten rond de beoogde doelgroep van Bartiméus en de uitgangspunten van de portfolioanalyse.• De raad van toezicht geeft ruimte om alle mogelijke strategische opties met consequenties te onderzoeken.• De raad van toezicht keurt het jaarplan 2024 van Bartiméus en de drie begrotingen van de stichtingen Bartiméus Sonneheerdt, Bartiméus Onderwijs en Accessibility goed.• Het treasury statuut wordt goedgekeurd.• De raad van toezicht besluit dat Bartiméus voor 2024 in WNT-klasse IV valt en stelt het bezoldigingsmaximum van de raad van bestuur vast volgens de bijbehorende notitie. Dat geldt ook voor de bezoldiging van de leden van de raad van toezicht. De leden kiezen voor een kilometervergoeding van 23 cent per kilometer.• De zelfevaluatie vindt in 2024 plaats zonder externe begeleiding.• Peter Borgdorff wordt per 1-1-24 benoemd als voorzitter van de raad van toezicht.• Tjarda Struik wordt per 1-1-24 benoemd als lid van de raad van toezicht.	Besluiten Vastgesteld	14-12-2023 14-03-2024

B:

• De verkoop van locatie Corridor wordt goedgekeurd.		

6. De samenwerking met de raad van bestuur

De raad van bestuur bestuurt Bartiméus en de raad van toezicht houdt hier constructief kritisch toezicht op. In de (commissie)vergaderingen wordt de raad van toezicht niet alleen geïnformeerd door de raad van bestuur (op basis van het informatieprotocol), maar vindt ook sparring over bestuurlijke dilemma's plaats en wordt kritisch meegedacht over mogelijke strategische en beleidskeuzes. De raad van toezicht en de beide commissies bereiden hun vergaderingen met de raad van bestuur onderling voor.

Hieronder wordt de belangrijkste besproken thema's, uit het standaardoverzicht hierboven, toegelicht.

6.1 Belangrijke thema's

De ontwikkeling en voortgang van Focus Slagkracht en Eenvoud (FSE), het meerjarenprogramma om een duurzame bedrijfsvoering voor Bartiméus te realiseren, is in iedere vergadering besproken. Hierbij lag de focus op de strategische opties voor de klantgroep Volwassenen met een meervoudige beperking. In de eerste helft van 2023 werd duidelijk werd dat verdergaande maatregelen nodig waren om de zorg en ondersteuning voor die doelgroep rendabel te krijgen en houden. De arbeidsmarktproblematiek en het vastgoed waren hierbij belangrijke thema's.

In de remuneratiecommissie is de werving voor de vacature die ontstond vanwege de opvolging van de voorzitter van de raad van toezicht begeleid.

6.2 Bestuurlijke dilemma's

De raad van bestuur heeft met de raad van toezicht een gesprek gevoerd over het aanscherpen van de missie en visie, mede in het licht van de christelijke identiteit van Bartiméus. Resultaat was dat we niet meer expliciet uitdragen er voor alle mensen met een visuele beperking te zijn, omdat we dat niet kunnen waarmaken. We blijven er zijn voor mensen met een visuele beperking. Bartiméus blijft handelen vanuit de christelijke normen en waarden.

6.3 Informatieverstrekking

De raad van toezicht kreeg in iedere vergadering een samenvatting van de maandrapportage en een FSE-rapportage.

De maandrapportage wordt eerst uitgebreid besproken in de auditcommissie en de FSE-rapportage in de IKE-commissie. Daarnaast ontvangt de raad van toezicht de kwartaalrapportages over de inhoudelijke voortgang van het jaarplan. Tweemaal per jaar bespreekt de raad van toezicht de kwaliteitstegels onderwijs. Jaarlijks neemt de raad van toezicht kennis van het kwaliteitsrapport verblijf en de rapportage in het kader van onze ISO certificering. Ook zijn er bij iedere vergadering schriftelijke mededelingen van de raad van bestuur over de belangrijkste relevante gebeurtenissen.

6.4 Overige informatiebronnen

De leden van de raad van toezicht bezoeken tweemaal per jaar de overlegvergaderingen van de MR, CCR en OR. Eens in de twee jaar vinden ook ontmoetingen plaats met de raden van toezicht van het Bartiméus Fonds en Visio. De bijeenkomst met de raad van toezicht van Visio vindt niet zoals eerder gepland in 2023 plaats, maar begin 2024.

Op 16 maart heeft er overleg plaatsgevonden tussen de raden van toezicht van Bartiméus en het Bartiméus Fonds. De voorzitters van beide raden van toezicht spreken elkaar regelmatig.

De individuele leden van de raad van toezicht houden regelmatig werkbezoeken. In 2023 zijn zij onder meer op bezoek geweest bij de locatie Ermelo, Zeist en Doorn. Ook werd de kerstbeleving bijgewoond alsmede de kerstviering.

6.5 Agendasetting en eigen verantwoordelijkheid

De raad van toezicht (en de commissies) maakt een jaaragenda die (flexibel) gevolgd wordt. De agenda's van de raadsvergadering en die van de commissies worden altijd met de voorzitter(s) voorgesproken. Regelmatig worden MT leden uitgenodigd om onderwerpen verdiepend te bespreken, bijvoorbeeld de manager met onderwijs in portefeuille over het instellingsplan en de kwaliteitstegels. Ook zijn de accountants van Versteegen en van Ree tijdens een vergadering van de raad van toezicht en Auditcommissie te gast geweest.

7. Reflectie vanuit de toezichthoudende rol

Zoals hierboven aangegeven hecht de raad van toezicht eraan om continue de belangrijkste aspecten rond bedrijfsvoering in samenhang met kwaliteit van zorg te monitoren. Niet alleen financieel via de auditcommissie, maar ook inhoudelijk via de IKE-commissie. En daarna, vanuit de gezamenlijke verantwoordelijkheid, plenair in de voltallige raad van toezicht. Het gaat daarbij niet om de korte termijn resultaten, maar vooral om een duurzaam Bartiméus. Een belangrijk element van FSE in 2023 was de verkenning van strategische opties voor de klantgroep VMB.

Ook wordt er op toegezien dat de wettelijke voorschriften worden nageleefd, inclusief de rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen.

De arbeidsproblematiek uit zich in een hoge inzet van personeel niet in loondienst (PNIL). De raad van toezicht ziet dat Bartiméus hier slagen in maakt, maar dat met name de stijging van het aantal vacatures er voor zorgt dat de hoeveelheid PNIL niet vermindert. Het is roeien tegen de stroom in. In dat kader is de raad van toezicht trots op alle inspanningen van de organisatie om financieel onder het begrote resultaat uit te komen.

De raad van toezicht ervaart voor de organisatie en voor zichzelf een goede samenwerking met de accountants, Verstegen (zorg) en van Ree (onderwijs). Wel merkten ze dat de onderlinge samenwerking tussen de accountants verbeterd kon worden. Dat is in 2023 ook gerealiseerd.

Met de accountant is de raad van toezicht van mening dat de jaarrekening 2023 en het daarbij behorende bestuursverslag een getrouw en informatief beeld geeft van de ontwikkelingen binnen Bartiméus in het verslagjaar.

8. Reflectie vanuit de rol als strategische partner

In de tweede helft van 2023 zijn de strategische opties voor de klantgroep VMB meerdere malen besproken en dat zal ook in 2024 gebeuren. Hierbij worden zorg, bedrijfsvoering en vastgoed in samenhang besproken. Pas nadat hier keuzes in gemaakt zijn, is een eventuele herijking van onze strategie aan de orde. Vooruitlopend hierop zijn missie en visie wel aangescherpt. Voor onderwijs is over het instellingsplan 2024-2027 gesproken. Ook in 2023 was het duurzaam op orde krijgen van de bedrijfsvoering een thema dat steeds in de vergaderingen terug kwam via bespreking van de FSE monitor.

9. Reflectie vanuit de rol als werkgever

Als er sleutelposities binnen de organisatie vacant zijn, wordt de raad van toezicht hierover, en over de invulling ervan, geïnformeerd. Enkele maanden na de start van een nieuw MT lid, wordt deze uitgenodigd in een (commissie)vergadering van de raad van toezicht. In 2023 kende het MT geen wijzigingen. De raad van toezicht ziet dat de raad van bestuur actief werkt aan een stabiel management team wat de kans op bestending van FSE vergroot. Begin 2024 hebben twee MT leden overigens wel aangegeven vanwege de grote reisafstand Bartiméus te verlaten. Het gaat om de manager ICT en de directeur Accessibility.

Ook in 2023 heeft de raad van toezicht een jaargesprek gevoerd met de leden van de raad van bestuur. Dit gesprek vond deels individueel en deels gezamenlijk plaats vanwege de integrale verantwoordelijkheid van de raad van bestuursleden. Voor wat betreft de bezoldiging worden afspraken gemaakt binnen het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT). Zie hiervoor de jaarrekening 2023.

10. Reflectie vanuit de rol als ambassadeur

Bartiméus werkt samen met Visio en Robert Coppes Stichting in VIVIS, de brancheorganisatie voor instellingen die zorg en ondersteuning leveren aan mensen met een visuele beperking. VIVIS is zelfstandig gesprekspartner van VWS, ZN, OCW, VGN en de VNG. De raad van toezicht wordt van de ontwikkelingen in en rond VIVIS op de hoogte gehouden, zo is er in 2023 gesproken over Kennis over Zien, waarin we samenwerken om expertise te ontwikkelen, delen en te implementeren, zowel bij de VIVIS leden als andere gehandicaptenorganisaties. Ook is gesproken over de mogelijkheden en grenzen aan samenwerking (vanwege de marktwerking regelgeving in de zorg), dat een vervolg krijgt in 2024 als de raden van toezicht elkaar weer gaan ontmoeten. Ook werkt Bartiméus intensief samen met andere gehandicaptenorganisaties in de provincie Utrecht in het verband van de VGU. Ook hierover krijgt de raad van toezicht regelmatig informatie.

In 2023 heeft voornamelijk contact plaatsgevonden met interne belanghebbenden via de eerdergenoemde werkbezoeken, informele bijeenkomsten en het bijwonen van overlegvergaderingen van onze centrale medezeggenschapsorganen. Verder zijn er ontmoetingen geweest met de raad van toezicht van het Bartiméus Fonds.

11. Reflectie op eigen functioneren raad van toezicht

In 2023 heeft de raad van toezicht een zelfevaluatie gehouden, onder leiding van een externe procesbegeleider, de heer Oscar Markx. Deze keer kwamen de werkwijzen van de diverse commissies in relatie tot de reguliere raad van toezicht aan de orde alsmede de mogelijkheid om vanuit individuele leden van de raad te sparren met leden van de raad van bestuur.

Afgesproken is dat de commissie voortaan expliciet stil staan bij welke stukken en met welke concrete vragen zij willen inbrengen in de voltallige raad van toezicht. Als de agenda te vol is kan ook een themasessie over een specifiek punt (zoals het kwaliteitsrapport verblijf) worden georganiseerd.

De ruimte en de sfeer is er binnen de raad van toezicht en tussen de raad en raad van bestuur om kritisch door te vragen en punten in te brengen. Dat wordt vastgehouden.

De leden van de raad van toezicht werken aan permanent aan hun ontwikkeling op zowel individueel als collectief niveau. In 2023 is een gezamenlijke en inspirerende themasessie gehouden onder leiding van Hafez Ismaili M'hamdi, lid raad van de Volksgezondheid & Samenleving over schaarste in de zorg en wat dit voor Bartiméus kan betekenen.

In 2024 wil de raad van toezicht binnen het opleidingsbudget vooral prioriteit geven aan het inwerken via een gerichte training/opleiding van het nieuw aangetreden lid.

Voor de bezoldiging van de raad van toezicht en verantwoording daarvan wordt verwezen naar de jaarrekening 2022. De WNT is het kader en de NVTZ-adviesregeling wordt gevolgd met een t-1 systematiek.

2 JAARREKENING

2.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2023
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	2		
Machines en installaties		136.586	190.374
Andere vaste bedrijfsmiddelen		4.670	7.943
		<u>141.256</u>	<u>198.317</u>
Vlottende activa			
Vorderingen	5		
Op handelsdebiteuren		346	0
Overige vorderingen		5.350	14.079
Overlopende activa		204.766	80.239
		<u>210.462</u>	<u>94.318</u>
Liquide middelen	7	4.666.156	4.711.862
Totaal activa		<u><u>5.017.874</u></u>	<u><u>5.004.497</u></u>

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-23</u> €	<u>31-dec-22</u> €
PASSIVA			
Eigen vermogen			
8			
Wettelijke en statutaire reserve			
- Wettelijke reserve		188.828	739.611
Bestemmingsreserve		1.561.200	1.322.444
Overige reserves		952.464	952.464
		<u>2.702.492</u>	<u>3.014.519</u>
Vorzieningen			
9			
Overige		401.990	303.373
		<u>401.990</u>	<u>303.373</u>
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
11			
Schulden aan groepsmaatschappijen		692.775	477.443
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		16.241	62.328
Belastingen en premies sociale verzekeringen		545.164	478.670
Schulden terzake van pensioenen		146.747	125.563
Overige schulden		37.521	130.856
Overige passiva		474.945	411.744
		<u>1.913.392</u>	<u>1.686.605</u>
Totaal passiva		<u><u>5.017.874</u></u>	<u><u>5.004.497</u></u>

2.2 WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2023

	Ref.	2023 €	Begroting 2023 €	2022 €
BATEN				
Opbrengsten	19	16.687.022	16.281.399	14.894.033
Som der Baten		16.687.022	16.281.399	14.894.033
LASTEN				
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	21	333.460	14.616	234.854
Lonen en salarissen	22	7.761.046	7.954.281	6.989.624
Sociale lasten	23	1.422.532	1.532.934	1.189.140
Pensioenlasten	24	1.232.839	1.427.718	1.098.703
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	25	72.189	93.470	80.874
Overige bedrijfskosten	28	6.176.981	5.711.096	5.814.829
Som der lasten		16.999.049	16.734.116	15.408.023
Saldo Baten en lasten uit de gewone bedrijfsvoering		-312.027	-452.717	-513.990
Rentelasten en soortgelijke kosten	32	0	0	0
TOTAAL RESULTAAT		-312.027	-452.717	-513.990

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	2023 €	2022 €
Wettelijke en statutaire reserve	-550.783	-338.137
Bestemmingsreserve	238.756	67.086
Overige reserves	0	-242.939
	-312.027	-513.990

2.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023

	Ref.	2023		2022	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			-312.027		-513.990
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	25, 26	72.189		80.874	
- mutaties voorzieningen (exclusief voorziening deelnemingen)	9	<u>98.617</u>		<u>-209.100</u>	
			170.806		-128.226
Veranderingen in werkkapitaal:					
- vorderingen	5	-116.144		894.416	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	11	<u>226.788</u>		<u>475.705</u>	
			110.643		1.370.121
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			<u>-30.577</u>		<u>727.905</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			<u>-30.577</u>		<u>727.905</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investeringen materiële vaste activa	2	<u>-15.129</u>		<u>-41.914</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			<u>-15.129</u>		<u>-41.914</u>
Mutatie geldmiddelen					
			<u>-45.706</u>		<u>685.991</u>
Stand geldmiddelen per 1 januari	7		4.711.862		4.025.871
Stand geldmiddelen per 31 december	7		<u>4.666.156</u>		<u>4.711.862</u>
Mutatie geldmiddelen			<u>-45.706</u>		<u>685.991</u>

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

2.4.1 Algemeen

Statutaire naam en activiteiten

De statutaire naam van Stichting Bartiméus Onderwijs is voluit Stichting Bartiméus Onderwijs en de statutaire vestigingsplaats is Zeist. Stichting Bartiméus Onderwijs is geregistreerd onder KvK-nummer 67709001.

De activiteiten van Stichting Bartiméus Onderwijs bestaan hoofdzakelijk uit het verlenen van Onderwijs en vinden plaats op de volgende locaties: Zeist, Doorn en Lochem (zie ook "nevenvestigingen" in de overige gegevens).

Groepsverhoudingen en consolidatie

Stichting Bartiméus Onderwijs maakt onderdeel uit van Stichting Bartiméus Sonneheerdt te Zeist. Binnen deze groep heeft Stichting Bartiméus Sonneheerdt de positie van groepshoofd. De groep bestaat verder uit Stichting Accessibility.

Stichting Bartiméus Sonneheerdt stelt een geconsolideerde jaarrekening op die gepubliceerd is bij www.jaarverslagenzorg.nl. De cijfers van Stichting Bartiméus Onderwijs zijn opgenomen in deze geconsolideerde jaarrekening.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2023, lopend van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023. De vergelijkende cijfers hebben betrekking op boekjaar 2022, lopend van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022.

Continuïteitsveronderstelling

De verwachting is dat het geheel van de activiteiten van Stichting Bartiméus Onderwijs, waaraan de activa en passiva dienstbaar zijn, wordt voortgezet. Deze jaarrekening is derhalve opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in euro. Toelichtingen op posten in de balans, winst- en verliesrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in gehele euro's.

Bij de toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling wordt voorzichtigheid betracht. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verplichtingen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het boekjaar, worden in acht genomen, indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening zijn bekend geworden. Voorzienbare verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector (WNT) is met ingang van 1 januari 2013 van kracht.

De verdere toelichting op specifieke grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening en voor de waardering en resultaatbepaling komt in het hierna volgende aan de orde.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de financiële verantwoording vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire bestuursleden en nauwe verwanten zijn verbonden partijen. Het groepshoofd van Stichting Bartiméus Onderwijs is Stichting Bartiméus Sonneheerd. Alle groepsmaatschappijen, zoals opgenomen in de paragraaf consolidatie in de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Bartiméus Sonneheerd, evenals de deelneming die is toegelicht in de geconsolideerde jaarrekening onder de toelichting op de financiële vaste activa, worden aangemerkt als verbonden partij.

Stichting Bartiméus Sonneheerd en Stichting Bartiméus Onderwijs hebben de volgende verbonden stichtingen en verenigingen welke niet in de consolidatie betrokken zijn:

- Vereniging van Instellingen voor mensen met een Visuele Beperking (VIVIS), Dribergsestraatweg 44, 3941 ZX Doorn, gezamenlijke bevoegdheid Stichting Bartiméus Sonneheerd;
- Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Visuele Functiebeperkingen in Zicht, Amersfoortsestraatweg 180, 1272 RR Huizen, gezamenlijke bevoegdheid op persoonlijke titel J.A. Naaktgeboren;
- Vereniging REA College Nederland, Kerkenbos 1003, 6546 BB Nijmegen, gezamenlijke bevoegdheid op persoonlijke titel J.A. Naaktgeboren.
- Samen voor Zeist, Huis ter Heideweg 12, 3705 LZ Zeist, gezamenlijk bevoegd op persoonlijke titel J.A. Naaktgeboren

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

2.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Activa waarvan het waarschijnlijk is dat de realiseerbare waarde lager is dan de boekwaarde, worden afgewaardeerd tot het niveau van de hoogste van de indirecte en directe realiseerbare waarde.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst- en verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

Materiële vaste activa met een beperkte gebruiksduur worden afzonderlijk afgeschreven. In het geval dat belangrijkste bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon, worden deze bestanddelen afzonderlijk afgeschreven. De afschrijvingspercentages zijn toegelicht in de toelichting op de balans.

In het geval dat de betaling van de kostprijs van een materieel vast actief plaatsvindt op grond van een langere dan normale betalingstermijn, wordt de kostprijs van het actief gebaseerd op de contante waarde van de verplichting.

In het geval dat materiële vaste activa worden verworven in ruil voor een niet-monetair actief, wordt de kostprijs van het materieel vast actief bepaald op basis van de reële waarde voor zover de ruiltransactie leidt tot een wijziging in de economische omstandigheden en de reële waarde van het verworven actief of van het opgegeven actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen. Indien het verschil tussen de nominale en contante waarde van de verplichtingen materieel is, worden voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde.

Aanvullend op de hiervoor vermelde algemene grondslagen voor voorzieningen, gelden de volgende specifieke grondslagen per voorziening:

a. Voorziening uitgestelde beloningen

Deze voorziening betreft de geldwaarde van de (opgebouwde) rechten van werknemers die naar verwachting op een later moment uitbetaald of genoten/ opgenomen worden. Het gaat hierbij om jubileumgratificaties.

De eerder genoemde verwachting wordt onder meer beïnvloed door de inschatting van de blijf-kans van werknemers en van het blijven voldoen aan de voorwaarden voor uitbetaling/ genieting. De geldwaarde betreft de opgebouwde rechten, omgerekend in het brutoloon op balansdatum, verhoogd met de daarover door de werkgever verschuldigde premies en heffingen en gecorrigeerd voor de inschatting van blijf-kans en het voldoen aan andere voorwaarden.

Verlofrechten (inclusief spaarverlof) zijn tegen de nominale waarde (opgebouwde rechten, omgerekend in het brutoloon op balansdatum, verhoogd met de daarover door de werkgever verschuldigde premies en heffingen) verwerkt onder de kortlopende schulden. Met betrekking tot de grondslagen voor de verwerking van de pensioenlasten, wordt verwezen naar het onderdeel 'Grondslagen van resultaatbepaling'.

b. Voorziening duurzame inzetbaarheid

De voorziening bijzonder verlof Onderwijs betreft de opbouw van uren duurzame inzetbaarheid. De basis voor het vaststellen van de hoogte van deze voorziening zijn het aantal uren die medewerkers van 57 jaar en ouder ultimo 2023 hebben gespaard (uit hoofde van de CAO PO (artikel 8A.4 en 8A.7) in het kader van basis en bijzonder verlof.

c. Voorziening langdurige ziekte

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de nominale waarde. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Na de eerste opname (tegen reële waarde) worden financiële instrumenten gewaardeerd op de manier zoals beschreven in de grondslagen voor de desbetreffende financiële instrumenten.

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

2.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen. Baten en lasten worden verwerkt in het jaar waarop zij betrekking hebben. Daarbij wordt voorzichtigheid betracht overeenkomstig de grondslagen die gelden voor het opnemen van activa en passiva (zoals eerder vermeld).

Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Pensioenen

De verplichtingen, die voortvloeien uit de rechten van haar personeel, vallend onder de CAO Onderwijs zijn ondergebracht bij de Algemeen Burgelijk Pensioenfonds. Bartiméus Sonneheerdt betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Bartiméus Onderwijs heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij de ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Bartiméus Onderwijs heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de financiële verantwoording verantwoord. verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Belastingen

Stichting Bartiméus Sonneheerdt is het hoofd van de fiscale eenheid voor omzetbelasting. De verrekening binnen de fiscale eenheid tussen Stichting Bartiméus Sonneheerdt en haar dochtermaatschappijen vindt plaats via de rekening-courant verhoudingen.

2.4.5 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en beleggingen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transactie kunnen worden omgezet in geldmiddelen.

2.4.6 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

2.4.7 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft Stichting Bartiméus Onderwijs zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels. De WNT- verantwoording inzake Stichting Bartiméus Onderwijs is opgenomen in de toelichting op de winst- en verliesrekening.

2.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

2. Materiële vaste activa

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	Andere vaste bedrijfs- middelen	Vaste bedrijfs- middelen in uitvoering/ vooruit betaald op materiële vaste activa	Niet aan de bedrijfs- uitoefening dienstbaar	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2023						
- aanschafwaarde	103.883	1.323.840	128.016	0	0	1.555.739
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	103.883	1.133.466	120.073	0	0	1.357.422
Boekwaarde per 1 januari 2023	<u>0</u>	<u>190.374</u>	<u>7.943</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>198.317</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	0	15.129	0	0	0	15.129
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	0	68.917	3.273	0	0	72.190
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>-53.788</u>	<u>-3.273</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-57.061</u>
Stand per 31 december 2023						
- aanschafwaarde	103.883	1.338.969	128.016	0	0	1.570.868
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	103.883	1.202.383	123.346	0	0	1.429.612
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>0</u>	<u>136.586</u>	<u>4.670</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>141.256</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	10,0%	10,0%	5-33,33%			

2.5 TOELICHTING OP DE BALANS

5. Vorderingen

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 0; (2022: € 0).

De overige vorderingen en overlopende activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Vorderingen op handelsdebiteuren	346	0
Overige vorderingen	5.350	14.079
Overlopende activa	204.766	80.239
Totaal overige vorderingen en overlopende activa	<u>210.462</u>	<u>94.318</u>

7. Liquide middelen

In de liquide middelen zijn geen deposito's begrepen. De overige liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

De liquide middelen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Bankrekeningen	4.666.156	4.711.862
Kassen	0	0
Totaal liquide middelen	<u>4.666.156</u>	<u>4.711.862</u>

2.5 TOELICHTING OP DE BALANS

2.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

8. Eigen vermogen

Algemene reserve

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2023</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2023</u>
	€	€	€	€
Algemene reserve (publiek)	739.611	-550.783	0	188.828
Totaal wettelijke en statutaire reserve	<u>739.611</u>	<u>-550.783</u>	<u>0</u>	<u>188.828</u>

De Algemene Reserve (publiek) is een publieke reserve die wordt opgebouwd uit overschotten c.q. tekorten obv toegekende overheidsmiddelen en hiermee corresponderende kosten.

Bestemmingsreserve

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2023</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2023</u>
	€	€	€	€
Bestemmingsreserve:				
AOB -ondersteuningsbudget (publiek)	1.283.384	277.816	0	1.561.200
Reservering projectuitgaven (privaat)	39.060	-39.060	0	0
Totaal bestemmingsreserve	<u>1.322.444</u>	<u>238.756</u>	<u>0</u>	<u>1.561.200</u>

Ondersteuningsbudget Onderwijs betreft een reserve voor de dekking van kosten van visueel beperkte leerlingen die regulier onderwijs volgen. De reservering projectuitgaven betreft interne onderwijsprojecten.

Overige reserves

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2023</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2023</u>
	€	€	€	€
Overige reserves:				
Algemene reserve (privaat)	952.464	0	0	952.464
Totaal overige reserves	<u>952.464</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>952.464</u>

2.5 TOELICHTING OP DE BALANS

9. Voorzieningen

	Saldo per 1-jan-2023	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2023
	€	€	€	€	€
- uitgestelde beloningen	85.751	34.167	14.615	0	105.303
- langdurig zieken	113.160	137.787	113.160	0	137.787
- duurzame inzetbaarheid	104.462	54.438	0	0	158.900
Totaal voorzieningen	<u>303.373</u>	<u>226.392</u>	<u>127.775</u>	<u>0</u>	<u>401.990</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2023
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	304.421
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	97.569
hiervan > 5 jaar	44.522

De voorziening jubileum is voor € 25.812 (2022: € 20.775) gemuteerd voor oprenten en veranderingen in de disconteringsvoet.

Met betrekking tot de voorzieningen gelden nog de volgende toelichtingen:

Voorziening uitgestelde beloningen

De voorziening uitgestelde beloningen betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 2,346 %.

Voorziening langdurig zieken

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de contante waarde van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voor zover deze na 31 december 2023 vallen, gebaseerd op 100% gedurende het eerste jaar en 70% gedurende het tweede jaar. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 0 %. De voorziening langdurig zieken is inclusief uitkeringslasten ww voor een bedrag van € 20.863.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

De voorziening duurzame inzetbaarheid is in 2018 gevormd op basis van de inschatting van de gespaarde uren. De voorziening is gekapitaliseerd tegen het uurloon rekening houdend met een opslag voor sociale lasten, een vertrekkans van 7% en een eigen bijdrage van 40% / 50%.

2.5 TOELICHTING OP DE BALANS

11. Kortlopende schulden

Voor de specificatie van de schulden uit hoofde van financieringsoverschot verwijzen wij naar de toelichting op de post "Vorderingen".

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij ABN Bank N.V. bedraagt per 31 december 2023 € 2,5 mln (2022: € 2,5 mln) en de rente EURIBOR plus 1.5%.

De kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Schulden aan groepsmaatschappijen	692.775	477.443
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	16.241	62.328
Belastingen en premies sociale verzekeringen	545.164	478.670
Schulden terzake van pensioenen	146.747	125.563
Overige schulden:		
- Nog te betalen salarissen	8.378	16.237
- Overige nog te betalen kosten	29.143	114.619
Totaal overige schulden	<u>37.521</u>	<u>130.856</u>
Overige passiva:		
- Vakantiegeld	420.443	376.003
- Vooruitontvangen opbrengsten	54.502	34.712
- Diversen	0	1.029
Totaal overige passiva	<u>474.945</u>	<u>411.744</u>

Verantwoording G-model subsidies

MG Model G Verantwoording subsidies

G1 Subsidies zonder verrekeningsclausule, beknopt

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	Datum	
Studieverlof-Lerarenbeurs	127989	27-7-2021	ja
Studieverlof-Lerarenbeurs	134520	22-8-2022	ja
Studieverlof-Lerarenbeurs	137684	22-8-2022	ja
Studieverlof-Lerarenbeurs	139770	22-8-2023	onderhanden
Studieverlof-Lerarenbeurs	143841	22-8-2023	onderhanden

2.5 TOELICHTING OP DE BALANS

13.. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Fiscale eenheid

Stichting Bartiméus Onderwijs maakt onderdeel uit van een fiscale eenheid omzetbelasting met Stichting Bartiméus Sonneheerdt en Stichting Accessibility en is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van de fiscale eenheid. Ultimo 2023 bedragen de schulden van de fiscale eenheid € 144.649 (2022: € 130.879).

Huurverplichtingen

De met derden aangegane meerjarige huurverplichtingen van onroerende zaken betreffen:

<u>Onroerende zaak</u>	<u>Geschatte</u> <u>jaarhuursom</u> <u>2023 in €</u>	<u>Omvang</u> <u>verplichting</u> <u>2 - 5 jaar in €</u>	<u>Omvang</u> <u>verplichting</u> <u>> 5 jaar in €</u>	<u>Einddatum</u> <u>huurcontract</u>
Huurverplichting van gebouwen	509.092	421.482		
<i>Totaal</i>	<i>509.092</i>	<i>421.482</i>	<i>0</i>	

Stichting Bartiméus Onderwijs heeft geen contracten voor onbepaalde tijd afgesproken. Stichting Bartiméus Onderwijs heeft voor de locaties in Zeist en Doorn een huurovereenkomst met Stichting Bartiméus Sonneheerdt

2.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

BATEN

19. Opbrengsten

De opbrengsten kunnen als volgt worden gespecificeerd:			
	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
	€	€	€
Subsidies:			
Rijksbijdragen	16.639.462	16.267.883	14.871.106
Overige overheidsbijdragen en subsidies	10.876	0	3.074
Overige baten	36.683	13.516	19.853
Totaal	<u><u>16.687.022</u></u>	<u><u>16.281.399</u></u>	<u><u>14.894.033</u></u>

LASTEN

21. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

De kosten uitbesteed werk en andere externe kosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:			
	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
	€	€	€
Kosten personeel niet in loondienst:			
- Kosten ingehuurd personeel/ uitzendkrachten	333.460	14.616	234.854
Totaal	<u><u>333.460</u></u>	<u><u>14.616</u></u>	<u><u>234.854</u></u>

22. Lonen en salarissen

De lonen en salarissen kunnen als volgt worden gespecificeerd:			
	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
	€	€	€
Lonen en salarissen	7.761.046	7.954.281	6.989.624
Totaal	<u><u>7.761.046</u></u>	<u><u>7.954.281</u></u>	<u><u>6.989.624</u></u>
Het gemiddelde aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden (fte's) is als volgt:			
Onderwijs	113	121	112
	<u>113</u>	<u>121</u>	<u>112</u>
Toelichting De personeelskosten zijn hoger ten opzichte van 2022 als gevolg van de CAO ontwikkeling en een verhoging van het aantal personeelsleden.			

23. Sociale lasten

De sociale lasten kunnen als volgt worden gespecificeerd:			
	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
	€	€	€
Sociale lasten	1.422.532	1.532.934	1.189.140
Totaal	<u><u>1.422.532</u></u>	<u><u>1.532.934</u></u>	<u><u>1.189.140</u></u>

2.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

24. Pensioenlasten

De pensioenlasten kunnen als volgt worden gespecificeerd:	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
	€	€	€
Pensioenpremies	1.232.839	1.427.718	1.098.703
Totaal	<u><u>1.232.839</u></u>	<u><u>1.427.718</u></u>	<u><u>1.098.703</u></u>

25. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
	€	€	€
Afschrijvingen:			
- materiële vaste activa	72.189	93.470	80.874
Totaal afschrijvingen	<u><u>72.189</u></u>	<u><u>93.470</u></u>	<u><u>80.874</u></u>

28. Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
	€	€	€
Overige kosten	82.283	45.739	52.535
Leerlingmatige kosten	132.832	90.132	106.418
Overige personeelskosten	260.397	245.756	221.861
Algemene kosten	5.052.836	4.674.944	4.775.389
Huur en leasing	640.507	652.025	640.332
Onderhoudskosten	8.126	2.500	18.293
Energiekosten	0	0	0
Totaal overige bedrijfskosten	<u><u>6.176.981</u></u>	<u><u>5.711.096</u></u>	<u><u>5.814.829</u></u>

De algemene kosten zijn gestegen ten opzichte van 2022 vanwege een systeemwijziging van doorbelasting kosten ondersteunende afdelingen.

35. Honoraria accountant

	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
	€	€	€
1. Controle van de jaarrekening	20.000	20.000	18.456
2. Overige controlewerkzaamheden	0	0	0
3. Fiscale advisering	0	0	0
4. Niet-controlediensten	0	0	0
	<u><u>20.000</u></u>	<u><u>20.000</u></u>	<u><u>18.456</u></u>

Toelichting:

De in de tabel vermelde honoraria voor de controle van de jaarrekening 2023 (2022) hebben betrekking op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening 2023 (2022), ongeacht of de werkzaamheden al gedurende het boekjaar 2023 (2022) zijn verricht.

2.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven bedoelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2023 geen ontsluitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Het voor Stichting Bartimeus Onderwijs toepasselijke bezoldigingsmaximum in 2023 bedraagt € 159.000.

Deze klasse-indeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen. Deze uitkomsten zijn als volgt vastgesteld:

Gemiddelde totale baten: 4

Gemiddeld aantal leerlingen: 1

Gewogen aantal onderwijssoorten: 2

Totaal aantal complexiteitspunten: 7

Het individuele WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 12% en voor overige leden 8% van het bezoldigingsmaximum. Dit wordt berekend naar rato van het dienstverband.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2023		
bedragen x € 1	J.A. Naaktgeboren	J.A. Meijers
Functiegegevens	Bestuurder	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,158	0,158
Dienstbetrekking?	Nee	Nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	30.174	30.901
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
<i>Subtotaal</i>	<i>30.174</i>	<i>30.901</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	25.122	25.122
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-
Bezoldiging	30.174	30.901
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	5.052	5.779
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	Wij verwijzen u naar onderstaande toelichting	Wij verwijzen u naar onderstaande toelichting

2.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Gegevens 2022		
bedragen x € 1	J.A. Naaktgeboren	J.A. Meijers
Functiegegevens	Bestuurder	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,149	0,149
Dienstbetrekking?	Nee	Nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	26.648	29.141
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
<i>Subtotaal</i>	<i>26.648</i>	<i>29.141</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	22.946	22.946
Bezoldiging	26.648	29.141

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023			
bedragen x € 1	J. Smit	M. Wiesenecker	R. Willemsen
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
Bezoldiging			
Bezoldiging	2.765	2.458	2.458
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	3.768	2.512	2.512
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	2.765	2.458	2.458
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022			
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
Bezoldiging			
Bezoldiging	2.608	2.248	2.248
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	3.442	2.295	2.295

2.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Gegevens 2023		
bedragen x € 1	P.J.C. Borgdorff	M.R.E. de Vries-Seerden
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
Bezoldiging		
Bezoldiging	2.458	2.458
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	2.512	2.512
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	2.458	2.458
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022		
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1-1 t/m 31-12	1-11 t/m 31-12
Bezoldiging		
Bezoldiging	2.248	375
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	2.295	382

Toelichting

Een deel van de kosten van raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Bartiméus Sonneheerdt, worden doorbelast aan Stichting Bartiméus Onderwijs (2023: 15,8%;2022: 14,9%).

Tot en met 2022 werd gebruik gemaakt van de zogenaamde groepsverantwoording. In februari 2023, is door BZK toestemming verleend om de controle hiervan voor 2022 buiten de controlescope te plaatsen. Voor 2023 is dit niet meer toegestaan. In verband hiermee is bovenstaande WNT-verantwoording opgenomen. Omdat wij niet voldoende en geschikte controle-informatie kunnen verkrijgen voor het vaststellen van de verantwoorde deeltijdfactor en het feit dat er normonduidelijkheid is met betrekking tot het bezoldigingsbegrip hebben wij een beperking in ons oordeel met betrekking tot de WNT-gegevens over zowel 2023 als 2022 van de topfunctionarissen bij de WNT-instellingen, inclusief een eventuele onverschuldigde betaling gegeven.

Het bezoldigingsmaximum conform de Regeling Bezoldigingsmaxima Topfunctionarissen Onderwijs aan Stichting Bartiméus Onderwijs (totaalscore van 7 punten; toegekend, klasse C) bedraagt € 159.000.

Het bijbehorende bezoldigingsmaximum voor de voorzitter van de Raad van Toezicht bedraagt € 23.850 en voor de overige leden van de Raad van Toezicht € 15.900. Deze maxima worden niet overschreden.

2.8 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Bartiméus Sonneheerdt heeft de financiële verantwoording 2023 van Stichting Bartiméus Onderwijs vastgesteld in de vergadering van 23 mei 2024.

De raad van toezicht van de Stichting Bartiméus Sonneheerdt heeft de jaarrekening 2023 van Stichting Bartiméus Onderwijs goedgekeurd in de vergadering van 23 mei 2024.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in de resultatenrekening.

Gebeurtenissen na balansdatum

Geen

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.

drs. J.A. Meijers 23-5-2024
Voorzitter Raad van Bestuur

W.G.

drs. J.A. Naaktgeboren RC 23-5-2024
Lid Raad van Bestuur

W.G.

P.J.C. Borgdorff 23-5-2024
Voorzitter Raad van Toezicht

W.G.

Prof. dr. R. Willemsen 23-5-2024
Vicevoorzitter / secretaris Raad van Toezicht

W.G.

drs. M. Wiesenekker 23-5-2024

W.G.

drs. M.R.E. Seerden RA RC 23-5-2024

W.G.

T.C.M. Struik MSc 23-5-2024

3 OVERIGE GEGEVENS

3 OVERIGE GEGEVENS

3.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is geen aparte resultaatbestemming opgenomen. De resultaatbestemming wordt bepaald door de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht van Stichting Bartiméus Sonneheerd.

3.2 Nevenvestigingen

Bartiméus Onderwijs is gevestigd in de volgende nevenvestigingen van Stichting Bartiméus Sonneheerd:

Sub. nr.	Vestigingsnummer	Adres	Plaats
1	6195857	Oude Arnhemse Bovenweg 3	Doorn
2	6195709	Van Renesselaan 30 A	Zeist
3	6195660	Graanweg 1 b	Lochem

3.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.